@00 ༄༅། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་སྣང་བ་ལས་དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་གཉིས་པའི་རྣམ་བཤད་བཞུགས་སོ།།

@001A ༄༅༅། །གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ། དབང་པོའི་གྲངས་དང་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདིར་བསྟན་དབང་པོའི་གྲངས་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སུ་ངེས་

ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། སྲོག་དབང་ཡིད་དབང་གཉིས་ཏེ་བཞི། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ། ཡིད་བདེ་དང་། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ། དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང་ངེ་

འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །དབང་པོའི་སྒྲ་དོན་ནམ་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་རང་རང་གིས་དབང་བསྒྱུར་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་

གང་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་སོ།། ༈ ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དབང་པོ་དེ་དག་ལས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ནི་ལུས་མཛེས་པ་དང་། ལུས་སྲུང་བ་དང་། རང་རང་གི་བདག་འབྲས་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་

པ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཟུགས་བལྟས་སོ། །སྒྲ་མཉན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཐ་སྙད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བདག་དང་བཅས་པའི་དོན་བཞི་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་། སྲོག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་ནི་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཕོ་མོའི་དབང་པོས་ནི།

རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཕོ་མོ་སོ་སོར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕོ་མོ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་པར་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། སྲོག་དབང་གིས་རིས་མཐུན་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་རྒྱུན་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་དབང་གིས་ཡང་

སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡིད་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་ན་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་སོགས་ཀྱང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་དུ་བྱེད་པ་སོགས་དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་མཐུན་པ་ལ་དབང་བྱེད་

@002A ༄༅། །པའི་ཕྱིར། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་སོགས་གསུམ་དང་བཅས་པ་ལས། དང་པོ་ལྔ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱིས་རིམ་

པ་བཞིན་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་བརྒྱད་པོ་ནི་རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ནི་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་གྱི་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་སོགས་

གསུམ་ནི་རྣམ་བྱང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་པའི་དབང་བྱེད་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བའམ། རགས་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ལས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་ལ་དབང་བྱེད་ཚུལ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་སྤྲོས་

མ་དགོས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཤེས་ལ། ཡང་དབང་པོ་དེ་དག་གང་རུང་ཡིན་ན་སྔར་བཤད་པའི་དབང་བྱེད་ཚུལ་དེ་དག་ཚང་བས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ད་ལྟར་བས་དེ་ལྟར་དབང་བྱེད་ཀྱང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པས་དབང་བྱེད་མི་

ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟར་བ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་བཞི་ཆར་ལ་དབང་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་མཐའ་དག་མི་མཛེས་པའམ། མི་སྡུག་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་མཛེས་པ་ལ་དབང་མི་བྱེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེས་ལུས་མཛེས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྨྱོན་པ་དང་ར་རོ་བའི་མིག་དབང་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ཡང་བ་སོགས་ལས་སྲུང་བའི་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་སོགས་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཡང་དོན་གཉིས་གཉིས་

ལ་དབང་བྱེད་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ། མ་ནིང་མཚན་གཉིས་པ་ལྷ་བུའི་རྟེན་ལ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེས་རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཕོ་མོ་གང་རུང་དུ་མཚོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་ལ། ཕོ་མོའི་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་པར་ལ་

@002B ཡང་དབང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ཕོ་མོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་མ་ནིང་གི་དབང་པོའི་རིགས་ལ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །ཡང་། གལ་ཏེ་མཚན་གཉིས་

པའི་རྟེན་ལ་ཕོ་མོའི་མཚན་མ་ཙམ་ཡོད་པ་ལས། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་མེད་དོ། །ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཆར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་ཏུ་དབང་པོ་མང་ལྡན་བཅུ་དགུ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། མཚན་གཉིས་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཏེ། །ཞེས་མཚན་གཉིས་པ་དེ་ཕོ་མོའི་

དབང་པོ་གཉིས་ཆར་དང་ལྡན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ʋསྲོག་གི་དབང་པོ་ཡིན་ན་ཡང་རིས་མཐུན་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱུན་གནས་པར་བྱེད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སྲོག་དབང་རྣམས་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གོང་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཁ་མའི་

སྲོག་དབང་སོགས་ལ་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འོག་ཏུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ʋཡིད་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཟག་བཅས་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་དབང་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་

ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་དབང་ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་ཡིད་དབང་སོགས་ཡང་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་རྣམས་ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་དབང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ʋཚོར་བའི་དབང་

པོ་ལྔ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་པོ་

གང་རུང་ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་བས་མ་ཁྱབ་དེ། ཚོགས་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་རྣམས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་ནི་རྣམ་བྱང་ལ་དབང་

@003A ༄༅། །བྱེད་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཚོར་བ་ལྔ་ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་ལ་དབང་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཞིར་བཞག་ནས་གསུངས་པ་ལས། རྟས་སྐྱི་དང་ཉིས་མགོ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་ནན་གྱིས་འདྲི་ན། ཚོར་བ་ལྔ་པོ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་ཟག་བཅས་སུ་ཁས་བླངས་ཚོག་པ་མ་ཟད་གཞུང་གི་

ཚིག་ཟིན་དང་མི་འགལ་བའི་སླད་དུ་འདོད་ལན་བཏབ་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ། བཏང་སྙོམས་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ།
ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་

པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཁོ་རང་ལ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ།
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་རུང་གང་ཞིག །ཟག་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སླ། འདོད་ན་དེ་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཚོར་བ་ལྔ་པོ་རྣམ་སྨིན་ཙམ་པ་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་
དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚོར་བ་ལྔ་པོ་ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་དང་། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། སྲོག་གི་དབང་པོ། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་བཅས་པའི་
བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་འཁོར་

བར་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་བ་ལས།
ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལས། །བཅུ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པའི་

@003B ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་དང་པོ་དགུ་པོ་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་དང་། ཚོར་བའི་དབང་པོ་
ལྔ་པོ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། དབང་པོ་

དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའམ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་དང་མི་འགལ་བར་བྱེད་ན་ལན་འདེབས་རྩོལ་གོང་

ལྟར་ལེགས་སོ། །༦བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔས། །ལུས་མཛེས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་རང་གā་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་པ་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་
འདས་པའི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཤེས་པས་མིག་དང་། རྣ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་སོགས་

དབང་པོ་དེ་དང་དེ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་བླངས་པར་སྣང་གི །དོན་གྱི་གནས་ཚོད་ནི། ལུས་མཛེས་པ་སོགས་དབང་རྟེན་གྱིས་བྱེད་པ་ལས། དབང་པོས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། ལུས་མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་བརྟེན་

ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ན། མིག་དབང་སོགས་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པས་དེ་ཡོད་ན་མཛེས་པ་དང་། མེད་ན་མི་མཛེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁའོ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་རང་ལུགས་ལ་
ཇི་ལྟར་སྨྲ་ཞེ་ན། མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཁོ་ནས་ལུས་མཛེས་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་

དབང་རྟེན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ལ། དབང་པོས་ཀྱང་མཛེས་པར་བྱེད་པར་དོན་གྱིས་སོང་བས་དབང་པོ་དང་དབང་རྟེན་གཉིས་ཀས་ལུས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། འོ་ན། མིག་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལུས་མཛེས་པར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་དབང་རྟེན་གཉིས་

ཀས་ལུས་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན་ལུས་མཛེས་པ་དང་། མེད་ན་མི་མཛེས་པ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མིག་དབང་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡོད་ན་མཛེས་པ་དང་། མེད་

@004A ༄༅། །ན་མི་མཛེས་པ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་བྱའོ། ༈ སྐྱ་དང་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་པོས་
རང་གི་གོང་མ་གོང་མ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་སྟེ། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོས་

རང་གི་གོང་མ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོས་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་
ཐོབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ༈ ལུས་ཚོར་སིམ་པ་མ་ཡིན་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

སྐབས་སུ། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་སམ་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལྔའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སིམ་པ་མ་ཡིན་པ་གདུང་བར་ཉམས་སུ་
མྱོང་བ་ནི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། དེ་དག་གི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སིམ་པར་ཉམས་སུ་

མྱོང་བ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་སྟེ། འདིར་སིམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་། གདུང་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ཚོར་ཞེས་པའི་ལུས་ཀྱང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །ལུས་ཚོར་སིམ་པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྡུས་ ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སིམ་པ་ཡང་བདེ་བའི་དབང་པོ་
ཡིན་ཏེ། གསུམ་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་མེད་པས་ལུས་ཚོར་མེད་ལ། དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཡིད་བདེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་

པོ་དང་། གཉིས་པ་རྣམས་

ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཞེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུར་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཚོར་བ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་དག་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་ཡིད་ཞེས་འཁོར་
གྱི་སིམ་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བདེ་དང་ཡིད་བདེའི་ཁྱད་པར་ཡང་། འདོད་པ་ནས་བསམ་

གཏན་གཉིས་པའི་བར་གྱི་ཡིད་ཀྱི་དགའ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཡིན་པས་ཡིད་བདེར་འཇོག་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡིད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་བརྟན་པར་གནས་པས་
སེམས་བདེ་ཞེས་སུ་ཐ་སྙད་འདགས་སོ།། ʋའདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཞེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུར་པའི་ཚོར་བ་

@004B སིམ་པ་མ་ཡིན་པ་གདུང་བར་མྱོང་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོའོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚོར་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་བར་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོར་
ཐམས་ཅད་ནི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོའོ།། ʋཚོར་བ་ལྔ་པོ་དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་གཉིས་ནི་འདོད་

པ་མ་གཏོགས་ས་གཞན་ན་མེད། ཡིད་བདེ་ཡང་འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་གསུམ་ན་མ་གཏོགས་མེད། བདེ་བ་ཡང་འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་།

གསུམ་པ་གསུམ་ན་མ་གཏོགས་མེད་ལ། དེ་གསུམ་ན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་དབང་ཤེས།

འཁོར་གྱི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། υ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བཏང་སྙོམས་ཡོད་ལ།

བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་བཞིན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་མ་གཏོགས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་སོགས་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། υ་ཚོར་བ་ལྔ་པོ་

དེ་བསྡུ་ན། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཡིད་མི་བདེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་བདེ་ནི་བདེ་བར་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་དེ་སྤྱིར་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ཀྱང་། ཚོར་བ་ལ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་བདེ་ཡང་སྤྱིར་བདེ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཚོར་བ་

ལ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་དགོས་སོ།། υ་འདིའི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་གཅོད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། བདེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོར་བ་

བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག

བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ལ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། །ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བར་

གསུངས་པ་དང་འཁོར་བ་ན་བདེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ནི། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པས་

@005A ༄༅། །སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ལས་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩོད་པའི་སྐབས་སུ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་

ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། ཁོ་རང་ལ། ཟག་བཅས་

ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པར་ཐལ། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་

ཐལ། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན།

ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ན་བདེ་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྒྱུ་དགེ་བ་

བྱས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། བདེ་བ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་པས་

ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན་ཡང་གོང་དང་མཚུངས་ཏེ། དེ་དགེ་སྡིག་གཉིས་
ཀའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༄ཡང་། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་

ཀྱི་ཕྱུག་རྒྱ་བཞི་ཞེས་པ་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་
བསྔལ་བར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བར་གསུངས་

པའི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པས་སྡུག་བསྔལ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ཅག་རྣམས་
ཀྱིས་འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་བསམ་པའི་ཚེ། འཁོར་བ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་

འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྤྱོད། འགའ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་སོགས་དང་། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཇི་ཙམ་ཆེ་ཡང་མཐར་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་བས་རྟག་མི་ཐུབ

ཅིང་སྙིང་པོ་མེད་ཚུལ་སོགས་བསམ་དགོས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྩོད་པའི་ཚེ། འཁོར་བའི་བདེ་བ་མཐའ་

@005B དག་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཁས་བླངས་ན་འཇིག་མཚམས་དཀའ་བར་འོང་ཞིང་། ཡང་། རྩོད་པའི་རིག་པ་ལ་བསམ་ནས་འཁོར་བ་ན་བདེ་བ་ངེས་པར་ཡོད་འདུག་སྙམ་ཆགས་པར་ཡང་བྱེད་

མི་རིགས་སོ། །ཞེས་འཕྲོས་ལ་ཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གླེངས་སོ།། ༢ མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་ལ་དགུ །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ།

མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་དང་། ཡིད་བདེ། བདེ་བ། བཏང་སྙོམས། དད་སོགས་ལྔ་སྟེ་དགུ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་

ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ལ། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་

པོ་གསུམ་དང་། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དོན་གཅིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དྲི་མེད་ཀྱི་ལམ་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་ཚོགས་པ་ན་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་སོགས་གསུམ་འབྱུང་ཚུལ་

ཡང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་སྡོག་མི་ལྕོག་མེད་དང་། དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་

དང༔ བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་འབའ་ཞིག་དང་། དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བ་དང་། གཉིས་པའི་དངོས་

གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་སེམས་བདེ་སྙེ་ཅི་རིགས་པའི་

དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་ཚོགས་པ་གཅིག་ན་ཚོར་བ་གསུམ་ཆར་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། མཐོང་ལམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།། ༈

གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད། །གཟུགས་ཅན་སྲོག་དང་སྡུག་བསྔལ་དག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་། སྲོག་དབང་། ཡིད་མི་བདེ། སྡུག་

བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་བཅུ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་དང་། ཡིད་དབང་དང་། བདེ་དབང་། ཡིད་བདེ། བཏང་

སྙོམས། དང་སོགས་ལྔ་སྟེ་དགུ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དྲི་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ཟག་མེད་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ།། ༈ སྲོག་ནི་རྣམ་སྨིན་བཅུ་གཉིས་གཉིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལ་

@006A ༄༅། །སྲོག་དབང་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བདེ་འགྲོ་བའི་སྲོག་དབང་རྣམས་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་། ངན་འགྲོ་བའི་སྲོག་དབང་རྣམས་ནི་མི་དགེ་

བའི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཚེའི་རྣམ་སྨིན་དུ་བསྒྱུར་ནས་ཚེ་རིང་དུ་བསྲིངས་པ་དང་། ཚེའི་རྣམ་སྨིན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དུ་བསྒྱུར་ནས་ཚེ་གཏོང་བ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་ན། དེ་ལྟར་ཚེ་བསྲིངས་པའི་སྲོག་གམ་ཚེ་དེ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་ཡོ་བྱད་དགེ་འདུན་ལ་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དེའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྔོན་གྱི་ཚེའི་ལྷག་མ་ལུས་བ་དག་དགེ་འདུན་ལ་ཡོ་བྱད་ཕུལ་བ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲིན་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དུ་བཏགས་པ་ལས། དོན་དུ་སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་མཐུས་སྔོན་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཚེའི་དུས་ངེས་པ་ཅན་དེ་བཟློག་ནས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་བསྲིངས་པ་དང་། གཏོང་བ་ཡོད་པས་སྲོག་རྣམ་སྨིན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཐ་མལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ལས་ཅི་དགར་བྱར་ཡོད་པའི་ཚེ་ཡང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚེ་ལ་འདོད་རྒྱུར་

དབང་བསྒྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ལ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་མོད།

འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རང་ལུགས་སྲོག་དབང་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གསར་དུ་བསྒྲིངས་པའི་ཚེའམ་སྲོག་ནི། དགེ་བའི་ལས་མཐུ་ཆེ་བ་དེའི་

མཐོང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པར་འདོད་ན། ཁས་ལེན་འཇོན་བདེ་བ་མ་ཟད། དོན་ལ་ཡང་འགལ་བ་

མེད་ལ། འདིར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་དགེ་འདུན་དང་འགོག་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་སོགས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕུལ་བའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་

ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཞེས་བཏགས་པའམ། བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བསྡུས་པ་

@006B ལས་ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཁའི་རྣམ་སྨིན་དུ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ལྟར། སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་ཚེའི་ལྷག་མ་སྐྱེ་བ་འདིར་འདྲེན་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ།

སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་ཚེ་ཡང་ཚེ་འདིར་འདྲེན་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གཞིར་སྣང་ཡང་མང་བར་འགྱུར་བས་མ་སྤྲོས་ལ། དེ་ལ་ཁོ་

ན་རེ། འོ་ན། སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་ཚེའི་ལྷག་མ་ཚེ་འདིར་དྲངས་བའི་སྲོག་དབང་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་སྲོག་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་སྲོག་དབང་གི་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་

ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་སྔོན་མའི་སྒྲོག་དབང་གི་ལྷག་མ་དེ་སྔོན་མའི་རྟེན་ལ་མ་རྫོགས་པས་ཚེ་འདིའི་སྒྲོག་དབང་དུ་སྨིན་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། [7]དང་སོགས་དབང་པོ་མཐའ་མ་བརྒྱད་དང་། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་པ་སྒྲོག་དབང་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་ཆ་

ཡོད་དེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་གྱི་རྒྱུས་བྱུང་རྣམས་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་

ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་དབང་དགེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། བཟོའི་གནས་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སེམས་དང་དེ་དག་གི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་

གཞན་བཞི་ཅི་རིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་

རྣམ་སྨིན་ཡིན་ནོ། །འདིར་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བའི་རྣམ་སྨིན་དང་། རྒྱུས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ། བྱེ་སྨྲའི་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱུས་བྱུང་གཉིས་འགལ་བར་ནི་

འདོད་དགོས་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུས་བྱུང་ནི་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་གང་རུང་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གཟུགས་

ཅན་དང་། རྣམ་སྨིན་ཡིན་ན་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་འདོད་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ལྟ་བུའི་ལུས་ལ་མཚོན་ན། མངལ་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་

ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱས་འབྲིང་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུས་དེ་ཟས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བྱིས་པ་དེས་ཟས་སོགས་དངོས་སུ་མ་ཟོས་ཀྱང་མས་ཟས་དང་། སྐྱ་མཆེ་བྱས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིས་པའི་ལུས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུས་དེ་རྒྱས་འབྲིང་དུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱིས་པ་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། གཞོན་པ་དང་དར་མའི་གནས་སྐབས་

@007A ༄༅། །སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཡང་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངལ་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བྱིས་པ་དང་། གཞོན་པ་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་རྣམ་སྨིན་

དང་རྒྱས་འབྲིང་གི་ཆ་གཉིས་རེ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དེ་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པར་འདོད་དམ། མེད་པར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱས་འབྲིང་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། འོ་ན། བྱིས་པ་མངལ་ནས་བཙས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དང་། ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པའི་

རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་གཉིས་ལ་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཐལ། མངལ་ནས་བཙས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དེ་ཆེར་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆེར་འགྲོ་ན་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ཞིག་ལ་ལྟོས་དགོས་ཀྱང་།

དེ་རྒྱས་པའི་རྒྱུས་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་ཆེ་ཆུང་མེད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།

དེ་གཉིས་ལ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མི་ལྷ་བུའི་རྒྱུད་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱས་བྱུང་གི་ཆ་མི་འདྲ་བ་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་རེ་ཡོད་ན། དེ་གཉིས་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་ནི་འོང་མི་ཤེས་ཏེ། གོས་འགོག་ནུས་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གོས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན། མི་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་མིའི་མིག་དབང་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ནས། ལུས་དབང་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་སོགས་ངེས་པར་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་དང་། དེ་དང་འདྲ་བར་དབང་རྟེན་ཀྱང་སོ་སོ་ནས་འཛོག་དགོས་པ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་པ་མང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་

དེ་འདྲའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་ནང་དང་། རྒྱས་བྱུང་ཕྱི་རོལ་དུ་བསྐོར་བའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན་དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་མཚུངས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཆ་མཐའ་དག་རྒྱས་བྱུང་གི་མིག་དབང་གིས་མི་མཐོང་བ་དང་རྒྱས་

བྱུང་གི་མིག་དབང་གིས་མཐོང་བའི་ཆ་མཐའ་དག་རྣམ་སྨིན་གྱི་མིག་དབང་གིས་མི་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་རྨོར་བསྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་ཆ་དེ་རྒྱས་

བྱུང་གི་ལུས་དབང་གིས་མི་མྱོང་བ་དང་། རྒྱས་བྱུང་གིས་མྱོང་བའི་ཆ་དེ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་མྱོང་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་གཉིས་

@007B རྫུལ་རྫས་ཀྱི་གོང་བུ་སོ་སོ་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སོགས་པ་དཔྱད་རིག་པའི་གནོད་པ་འབབ་ལུགས་མང་ཡང་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །འོ་ན། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ཡང་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་པ་ལས་དོན་གྱི་གནས་ཚོད་ལྟར་ན། རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱས་བྱུང་མི་འགལ་ཏེ། ལུས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། སྔོན་གྱི་

ལས་ཀྱི་རྒྱུས་འཕངས་པའི་ཐོག་མར་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་རྫོམ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་འཕྲུལ་རྐྱེན་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་དང་འཕྲད་པ་ན་ལུས་ཀྱི་རྫུལ་རྫས་རིམ་གྱིས་མང་དུ་བསགས་པའི་གོང་བུ་རེ་ཆེར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་རྫུལ་རྫས་དེ་དག་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་

རྫུལ་རྫས་དང་། རྒྱས་བྱུང་གི་རྫུལ་རྫས་གཉིས་ཀར་འདོད་དགོས་ཀྱི། དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྫུལ་ལས་ལོགས་སུ་འདོད་ན། གོང་དུ་འཕངས་པ་ལྟར་ཐིག་མའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དེ་ཆེར་འགྲོ་རྒྱུ་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐོག་མར་ཤིང་གི་ས་བོན་བཏབ་པ་རྒྱུ་

ལྗང་ངོ་བྱེར་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཆུང་ངུ་ཞིག་སྐྱེས་པ་དེ། སླར་ཡང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ན་རིམ་གྱིས་ཤིང་གི་སྡོང་པོ་ཆེན་པོར་སོན་པ་དེ། ས་བོན་

ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚང་མ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལས། ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཞིང་སྟོང་

དང་། ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཞིང་སྟོང་རྫས་ཐ་དད་པ་ལྔ་དྲུག་ཙམ་སོ་སོ་ནས་འཛོག་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཞིང་དེ་ནང་དང་། ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཞིང་དེ་ཕྱི་བསྡུམས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡང་མེད་ལ། ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཞིང་དེ་

ནམ་ཡང་ཆེར་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཚེ་འདིར་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞིང་སྟོང་གཅིག་གིས་ཚོགས་པ་ན་ཡང་ས་བོན་དང་། ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཆ་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འབྲེལ་གཞི་འདི་འདྲ་བ་དག་གིས་བྱས་ཆོད་དུ་སྣང་རུང་། དེ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

@008A ༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་པས་ནི། འདི་ལྟར། རྨ་བྱའི་མདོངས་ནི་གཅིག་པུ་ཡི། །རྒྱུ་ཡི་དབྱེ་བ་ཇི་སྙེད་པ། །ཀུན་མཁྱེན་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་མཐའ་དག་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་པ་ནི་ངེས་པར་ཡིན་ལ། དེའི་

ཕྱིར་སྟོན་གྱི་ལས་དང་འཕྲུལ་རྐྱེན་ཆེ་འདིའི་རྒྱས་བྱུང་གི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་རྣམས་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་ཤིང་མཁྱེན་མོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གཟིགས་
པ་དེས་རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱས་བྱུང་འགལ་བར་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱས་བྱུང་ཡིན་ན་རྣམ་སྨིན་མ་

ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཡང་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་ལས་ཀྱིས་འཕང་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ཞིག་གྲུབ་པ་དེ་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་དང་འཕྲད་པ་ན་རྣམ་
སྨིན་གྱི་གཟུགས་དེ་རིམ་གྱིས་ཇ་ཆེར་སོང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་གྱི་གཟུགས་ཕུང་གི་

ཚོགས་པ་ན་རྒྱས་པའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རགས་ཇི་ཙམ་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྨིན་གྱི་གཟུགས་ཕུང་དེ་གའི་རྟུལ་དུ་གྲུབ་པ་ལས་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
ཐོག་མར་ཤིང་གི་ས་བོན་བཏབ་པ་ རླན་དང་འཕྲད་པ་ལས་མྱུ་གུ་ཆུང་ངུ་ཞིག་གྲུབ་པ་དེ་ན་དུང་ཆུ་ལུད་

རྡོང་གཤེར་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ན་རིམ་གྱིས་ཤིང་སྡོང་ཇེ་ཆེར་སོང་བའི་སྡོང་པོ་དེའི་ཚོགས་པ་ན་ས་བོན་ཆུ་ལུད་རྡོད་གཤེར་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཆ་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་

དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཞིང་སྟོང་དེ་ཁའི་

རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ལས་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཞིང་སྟོང་དེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡང་ས་བོན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཆ་སོ་སོ་
ནས་མ་འདྲེས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་མོད་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་ཞིང་སྟོང་དེ་ཁའི་ཆ་ཤས་

སམ་ཁྱད་ཆོས་སུ་གཟིགས་པ་ལས། དེ་ལས་གཞན་དུ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཞིང་སྟོང་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
རྡུལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཞིང་གི་རྡུལ་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཆུ་ལུད་དྲོད་

@008B གཤེར་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའང་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་གཟུགས་ཕུང་གི་ཚོགས་པ་ན་རྒྱས་པའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རགས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྨིན་
གྱི་གཟུགས་ཀྱང་ཡིན་ལ། རྒྱས་བྱུང་ཡང་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མར་ཞིང་གི་སྨྱུ་གུ་ཆུང་ངུ་གྲུབ་པ་

ནས། བར་དུ་སྡོང་པོ་ཐེ་ཆེར་སོང་བ་དང་། མཐར་སྨྲམ་ཞིང་རྒྱུད་ནས་འཐིག་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ཞིང་དེའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོག་མའི་ས་བོན་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུར་འདོད་

དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཐོག་མར་མངལ་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱར་བ་ནས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་

བཙས་པ་དང་། དེ་ནས་གཞོན་ནུ་དང་། དར་མ་དང་། རྒན་པོའི་གནས་སྐབས་ནས་མཐར་སྲོག་དབང་འགགས་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་གཟུགས་ཕུང་དེ་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཐོག་མར་ཞིང་གི་ས་བོན་

བཏབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རིམ་གྱིས་སྡོང་པོར་ཡོངས་པ་དང་། ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་། སྐབས་འགར་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་ན་སྐམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དེ་དག་དང་འཕྲད་ན་རྒྱས་པ་སོགས་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་ནས།

མཐར་འགྲིལ་ཞིག་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ཞིང་སྡོང་དེའི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོག་མའི་ས་བོན་དང་། བར་གྱི་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ལས་མ་འདས་པ་བཞིན་དུ། དང་པོ་མངལ་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ལུས་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པའི་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། གཞོན་ནུ་དང་། སྟོབས་དང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་དར་མ་དང་། སྐབས་འགར་ཁ་ཟས་སོགས་ཀྱི་མཐུ་ཆུང་བའམ། ནད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་

ལུས་རྒྱུད་པ་དང་། དེ་དག་གསོ་བའི་རྐྱེན་དང་འཕྲད་ན་སྟོབས་དང་ཁ་དོག་རྣམས་རྒྱས་པ་སོགས་དར་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་

ནས། མཐར་རྒས་ཤིང་ཧོག་ནས་སྲོག་དབང་འགགས་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་གཟུགས་ཕུང་གི་ཆ་དེ་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་། ཚེ་འདིར་རྒྱས་པའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་

པའི་རྒྱས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་བླངས་ན། དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག

@009A ༄༅། །སྨྲ་ན་ད་དུང་འཐད་མིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་འདོད་ཚུལ་ནི། །རྣམ་སྨིན་གྱི་གཟུགས་ཕུང་ནི་སྔོན་གྱི་ལས་ཁོ་ནས་འཕངས་པས་

ཐོག་མར་མངལ་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནས་མཐར་ཚེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་གི་བར་སྲིག

དབང་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་འབྱུང་བ་ལས་ཟས་དང་གཉིད་སོགས་ཀྱིས་བློ་བུར་དུ་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པ་དང་། རྒྱས་བྱུང་ནི་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་དང་འཕྲད་ན་རྒྱས་པ་དང་། མ་འཕྲད་

ན་ཉམས་པའི་བློ་བུར་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་དང་མི་མཚུངས་སོ་སྙམ་པ་དང་།

ད་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟུལ་རྫས་ཀྱང་སོ་སོ་ནས་གྲུབ་པའོ་སྙམ་ནས་དེ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པར་སྣང་ཡང་། དེ་ལ་རིག་པའི་གནོད་པ་འཇུག་ལུགས་ནི་གོང་དུ་འཕངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་

པར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་འདོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ན། །སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་

ཕྲལ་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་འདིའི་ནད་དང་། སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཕྲལ་རྐྱེན་ཙུང་ཟད་ཙམ་ལ་
ཡང་ལྡོག་མི་དགོས་པ་དང་། ཕྲལ་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལས་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་

ལྡོག་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་སོགས་འབྱུང་བ་ཡང་ཕྲལ་རྐྱེན་བློ་བུར་བ་ཞིག་དང་
འཕྲད་དགོས་ཀྱི། དེ་དང་མ་འཕྲད་པར་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་སད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྲལ་གྱི་རྐྱེན་

གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱང་ཚེ་འདིའམ་སྔོན་མ་གང་རིགས་སུ་ལས་ཞིག་བསགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པ་
དང་། བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་

པའི་ནད་དང་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ནི་སྡིག་པ་སྦྱོང་བ་སོགས་དགེ་བ་མཐུ་ཆེན་ལ་མ་འབད་པར་སྨན་དང་རིམ་གྲོ་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཕན་པར་མི་ནུས་པ་དང་། ཕྲལ་རྐྱེན་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་

རྣམས་ནི་སྨན་ཙམ་དང་། རིམ་གྲོ་ཉུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་སེལ་བར་ནུས་པ་མཐོང་བས་སོ་ཞེ་ན། འདི་

@009B ནི་དེང་སང་མངོན་ཤེས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཟེལ་གྱིས་ཁས་འཆེས་པ་དག་གིས། སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་གི་ནད་སོགས་སྨན་དང་རིམ་གྲོ་ཉུང་ཟད་ཀྱིས་མ་བཟློག་པར་ཡུན་རིང་ཙམ་ལོན་པ་ན་དེ་ནི་ལས་ནད་ཡིན་པས་ཕྱག་སྐོར་སྡིག་སྦྱོང་སོགས་ལ་འབད་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པའི་ཤུགས་ལ། སྨན་ཙམ་

གྱིས་བཟློག་ནུས་པ་སོགས་ལས་ནད་མིན་པར་བསྟན་པ་ན། འཇིག་རྟེན་རང་གབ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སེམས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། མཁས་པར་རློམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བརྟགས་པར་

དེ་དག་གི་རྗེས་བཟློས་བྱེད་པ་མང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་དུས་མཆོག་དམན་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་རྒྱལ་

དེ་རླུང་ལྟར་གྲགས་ཤིང་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བར་བྱེད་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྨིན་དང་རིམ་གྲོ་ཉུང་ཟད་ཀྱིས་བཟློག་མི་ནུས་པའི་ནད་

རྣམས་ལས་ནད་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྨན་ཙམ་གྱིས་སལ་བར་ནུས་པའི་ནད་རྣམས་ཀྱང་ལས་ནད་ཡིན་ཏེ།

ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ནད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་ནད་ཀྱི་ཐུག་རྟ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་སྨན་གྱིས་ཕན་པས་ཐུག་རྟ་ཞི་བ་གཉིས་ཆར་ལས་སྔོན་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དང་པོ་མི་དགེ་བ་དང་། ཕྱི་མ་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མིན་ན་

ལས་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན། ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ནད་ཡིན་ན་དུས་ལོ་ཟླ་སོགས་ཡུན་རིང་དུ་ངེས་པར་སྨྱོང་དགོས་པ་དང་། ཞག་འགའ་ཞིག་

དང་། ཉིན་གཅིག་ཙམ་དང་། ཡུད་ཙམ་སོགས་སྨྱོང་བའི་ནད་ཡིན་ན་ཕྲལ་རྐྱེན་འབའ་

ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཡུན་རིང་ཐུང་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་མེད་པ་སོགས་སུ་འདོད་དགོས་པས་ཐལ་ཆེའོ། །དེས་ན་

འདི་དག་གི་བསམ་ཚོད་ནི། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཐབས་འགའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་བཟློག

མི་ནུས་པ་ཞིག་ངེས་པར་ཡིན་དགོས་སྙམ་པ་དང་། སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཚེ་རབས་སྔོན་མ་ཞིག་ཏུ་བསགས་པ་ཞིག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ལས་ལ་མཐུ་ཆེ་ཆུང་དང་།

འབྲས་བུ་ཡུན་རིང་ཐུང་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་བཞིན་དུ་རང་

@010A ༄༅། །གར་གང་འདོད་དུ་སྨྲ་བར་སྣང་ཡང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྲོ་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་འཕྲོས་བཤད་ཀྱི་

ཚུལ་དུ་གླེངས་ནས་དཀྱུས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། [7]འོ་ན། རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱས་བྱུང་མི་འགལ་བ་སོགས་དན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རང་ལུགས་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཞེ་ན། རིག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་ཐེབས་པ་དཀའ་ཡང་དམ་བཅའི་ཚིག་ཟིན་ལ་མི་འགལ་ཙམ་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི་ཡོད་དེ། མངལ་སྐྱེས་ལྷ་བུར་མཆོན་ན། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས། སྲོག་དབང་འགགས་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱས་བྱུང་གི་ཆ་གཉིས་རེ་ཡོད་པར་ནི་དམ་བཅའ་དགོས་ཤིང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་གཟུགས་དེ་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། སྤྱིར་རྒྱས་པ་དང་འཕེལ་བ་དང་། རྒྱུད་པ་སོགས་ན་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། རྒྱས་བྱུང་གི་གཟུགས་ཇི་ཙམ་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཤུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྒྱས་བྱུང་དང་ཆ་མཉམ་དུ་རྒྱས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་རྒྱས་པ་ཡང་རྒྱས་བྱུང་གི་གཟུགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།

ཡང་། འོ་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྡུལ་རྫས་དང་། རྒྱས་བྱུང་གི་རྡུལ་རྫས་སོ་སོ་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ།

འདོད་ན། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མིག་དབང་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དེའི་ཚོགས་པ་ན་རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱས་བྱུང་གི་རྡུལ་རྫས་རྣམས་སོ་སོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཆ་མཉམ་འདྲེས་

པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ལས་བསགས་པའི་གོང་བུ་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པས་རྡུལ་རྫས་དེ་དག་གིས་དོན་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལས་གཉིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མིག་དབང་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་མིག་དབང་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ།

@010B དེའི་གོ་ས་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མིག་དབང་དང་། རྒྱས་བྱུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མིག་དབང་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཅིང་ཕན་ཚུན་གོ་ས་འགོག་ནུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གོ་ས་འགོག་ནུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཆར་མིག

དབང་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་འོས་མེད་དོ།། ༄ དེ་གཅིག་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་བཅས་བཅུ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དབང་པོ་

ཉེར་གཉིས་ལས། ཡིད་མི་བདེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རྣམ་སྨིན་

དང་བཅས་པའམ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ལ་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ན། ཡིད་མི་བདེ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མཚུངས་ལྡན་སྐྱོང་འགྱུར་ལ་དགོངས་པ་ལས་རྣམ་སྨིན་སྐྱོང་

འགྱུར་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །ཡིད་མི་བདེ་ལ་རྣམ་སྨིན་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་ཡིད་མི་བདེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་སྨིན་མེད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཁོ་རང་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཚིག་འགྲི་ཙམ་གྱི་ལན་ནི་འདེབས་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

7 ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་པའི་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་དང་། ཡིད་དབང་དང་། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་ལ་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། །དང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། དེ་བཅུ་ཀའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་

ཡིན་ལ། དང་པོ་ལྔའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཡིད་དབང་དང་དད་སོགས་ལྔ་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་

དང་། སྟོབ་དབང་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་མེད་པ་ཁོ་

ན་ཡིན་ནོ།། ༈ དགེ་བ་བརྒྱད་ཡིད་མི་བདེ་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་

དགེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀ་དང་། ཡིད་དབང་དང་ཚོར་བ་གཞན་ལྔ་

@011A ༄༅། །བཞི་ལ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་ཡོད་ལ། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་། སྲོག་དབང་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ།། ༈ དྲི་

མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དབང་པོ་ཉེར་

གཉིས་ལས་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དོ། །བཅུ་དགུ་པོ་དེ་ལས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་ཚོར་བ་

སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་པའི་བཅོ་ལྔ་ལ་ནི་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད་ལ།

དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོར་གཏོགས་པ་ནི་བཅོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པར་གཏོགས་པ་བཅུ་བཞི་ལས་མེད་དེ་གཉིས་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། གསུམ་

པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཡིད་བདེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པར་གཏོགས་པ་ནི་བཅུ་གསུམ་

ལས་མེད་དེ། དེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་གཉིས་ཆར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙོ་ལྔ་པོ་དེ་ལས་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་ནི་བརྒྱད་ལས་མེད་དེ། །སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་

གསུམ་དང་། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་མ་གཏོགས། མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་།

བདེ་བ། ཡིད་བདེ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ནི་ནམ་ཡང་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཟག་མེད་ལ་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་

ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྡུས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ༕ ཡིད་དང་ཚོར་བ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལས་ཡིད་དབང་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ། བཏང་སྙོམས་གསུམ་སྟེ་

བཞི་ལ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་གའི་ཆ་ཡོད་

ཅིང་། དེའི་ནང་ནས་བདེ་བ་ལ་མཐོང་སྤང་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་སེམས་བདེ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་

དབང་ཤེས་ལ་མཐོང་སྣང་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་ལ་མཐོང་སྣང་

@011B དང་སྙོམ་སྣང་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། སྲོག་དབང་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་དགུ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྙོམ་སྣང་དང་། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཟག་
བཅས་ནི་སྙོམ་སྣང་དང་། ཟག་མེད་ནི་སྣང་བྲལ་མ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཡང་མཐའ་

གཅིག་ཏུ་སྣང་བྲལ་མ་ཡིན་ནོ།། ༄ འདོད་པར་དང་པོར་རྣམ་སྨིན་གཉིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། གཏོང་ཚུལ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་པོ་
ཐོབ་ཚུལ་ནི། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་

དང་། དེ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་གསུམ་གང་རུང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ། གང་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་
པ་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོར་གྱུར་པའི་སྲོག་དབང་དང་། ལུས་དབང་གཉིས་ཙམ་ཅིག་ཆར་དུ་གསར་

དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་རྫུས་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་དེ་མཚན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་

ལྔ་དང་། སྲོག་དབང་སྙེ་དྲུག་ཁོན་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་ལ། མཚན་གང་རུང་དང་ལྡན་ན་བདུན་དང་།

མཚན་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་ན་བརྒྱད་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་དང་། མཚན་གཉིས་པའི་ངན་འགྲོ་བ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཁ་གཟུགས་སུ་

ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མིག་སོགས་ལྔ་དང་། སྲོག་དབང་སྙེ་དྲུག

ཁོན་ཅིག་ཆར་གསར་དུ་རྙེད་ལ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་དེའི་སྲོག་དབང་གཅིག་པུ་གསར་དུ་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ། གང་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་ཚེ་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་

པའི་དབང་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི་གཞུང་གི་སྤྱམ་བཤད་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་

རུང་སྟེ། དཔེར་ན། འདོད་པའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་ཚེ་སྲོག་དབང་དང་ལུས་དབང་གསར་དུ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དེ། ཚེ་དེའམ་སྐྱེ་བ་དེ་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་

ཕུང་པོ་ལ་བསམ་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྲོག་དབང་དང་ལུས་དབང་

@012A ༄༅། །གསར་དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། འདོད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱང་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངལ་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་ཁ་མའི་བར་སྲིད་

པ་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྲོག་དབང་ལུས་དབང་གཉིས་ཆར་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཐོབ་པ་བར་

མ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངལ་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལས། བར་དེར་སྲོག་དབང་དང་ལུས་དབང་གཏོང་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བར་སྲིད་པའི་སྲོག་དབང་མ་བཏང་བར་ཐལ།

དེའི་སྲོག་དབང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་སྲིད་པའི་སྲོག་དབང་གི་ཐོབ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་ཚུལ་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཁ་མའི་བར་སྲིད་པ་དེ་འདོད་པའི་སྲོག་དབང་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཐོབ་པ་བར་མ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངལ་དུ་

ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེས་བར་སྲིད་ཀྱི་སྲོག་དབང་བཏང་ཡང་སྤྱིར་སྲོག་དབང་བཏང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲོག་དབང་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཁོ་རང་ལ།

མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཁ་མའི་བར་སྲིད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྲོག་དབང་གཏོང་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྲོག་དབང་བཏང་བར་ཐལ།

འདོད་ན། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་སྲོག་དབང་བཏང་བ་དུས་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

υསྐྱེ་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པའམ། ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི། རིམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་དང་།

ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་སོགས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། υའོ་ན་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་པོ་ཐོབ་ཚུལ་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་ན་སྤྱིར་དབང་པོ་དུ་ཙམ་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་ཅེ་

@012B ན། དེ་ནི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཚེ་དེའི་ལུས་དབང་སྲོག་དབང་གཉིས་ཀྱི་ཐོག །སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཚོར་བ་ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྙོམས་གང་རུང་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་སྟེ་དབང་པོ་མངོན་གྱུར་པ་བཞི་ནི་

ཅིག་ཆར་དུ་ངེས་པར་ཐོབ་ལ། མངོན་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངལ་སྐྱེས་ལ་དབང་པོ་བཞི་ལྷག་ཅིག་ཆར་དུ་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་ཅིང་། ཡང་སྤྱིར་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་འོངས་

པའི་ཐོབ་པ་ཙམ་སྟེ་སོ་སོར་དུ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག

པ་རེས་ཀྱང་ལུས་དབང་། སྲོག་དབང་། ཡིད་དབང་། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་ངེས་པར་ཅིག་ཅར་དུ་ལྡན་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་དགེ་རྩ་མ་ཆད་པ་ཡིན་ན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོབ་པར་བཞག་ཆོག་སྟེ། དགེ་མེད་ནང་ན་ཉུང་ལྡན་པ། །ལུས་ཚོར་སྲོག་ཡིད་བརྒྱད་དང་

ལྡན། །གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ལུང་གིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་ཇི་ཙམ་ཐོབ་རིགས་པ་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་སླའོ། །འོ་ན།

མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་འཕགས་པ་དེས་སྟེ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་སྟེ

བཅུ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོབ་པར་འཇོག་གམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལྷ་བུ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཟག་མེད་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉིང་

མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་དོ། །བྱས་པ་ལ། ཀོན་རེ། འོ་ན།

མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་

བའི་སྤྱི་རོལ་དུ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་ཏུ་དབང་པོ་གཞན་

རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པར་ཐལ། རྟགས་དའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༈ གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚེ། དབང་པོ་རྙེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་འཆི་བའི་ཚེ་

@013A ༄༅། །གཏོང་ཚུལ་ལམ་འགགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་པོ་གཏོང་ཚུལ་ནི། ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་ཅི་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་རྣམ་སྨིན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་ལ་

ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལྔ་ཞེས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་འཆི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཅིག་ཆར་དུ་གཏོང་ཚུལ་དང་འགགས་ཚུལ་གྱི་གྲངས་ངེས་བཤད་པ་ཡང་མངོན་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཐོབ་པ་གཏོང་ཚུལ་ལ་བསམས་ན་

དེ་ཙམ་དུ་མ་ངེས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་ཚེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི་སྤྱམ་བཤད་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་སྔར་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་

བཤད་པའི་གཞོན་བྱེད་རྣམས་འདིར་ཡང་འཇུག་པར་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པ་བཅད་ནས་

ཚིག་དོན་དཀྱུས་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་འཆི་བའི་ཚེ་འཆི་སེམས་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་གནས་ཏེ་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཟུགས་མེད་དུ་འཆི་བའི་

ཚེ། ཚེ་དེའི་སྲོག་དབང་དང་། ཡིད་དབང་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་

ཤིང་གཏོང་བར་འགྱུར་ལ། གཟུགས་ཁམས་སུ་འཆི་བ་ན་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པས་སྔར་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་མིག་སོགས་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་དུས་གཅིག་ཏུ་འགགས་པ་དང་། འདོད་པར་རྫུས་

སྐྱེས་མཚན་གཉིས་པ་ཞིག་འཆི་ན་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་སྟེ་

བཅུ་དང་། མཚན་གཅིག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དགུ་དང་། མཚན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བརྒྱད་འགགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པར་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཞིག་འཆི་ན་

མིག་སོགས་དབང་པོ་བཞི་སྔར་འགགས་པའི་མཐར་ལུས་སྲོག་བཏང་སྙོམས་ཡིད་དབང་དང་བཞི་དུས་

གཅིག་ཏུ་འགགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་པའི་རྫུས་སྐྱེས་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་པོ་བཅུ་དང་། དགུ་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་པར་བཤད་པ་ཡང་ཐལ་ཆེ་བ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་གི་དབང་དུ་བྱས་

པ་ཡིན་གྱི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་རྫས་སྐྱེས་ལ་མིག་སོགས་དབང་

@013B པོ་གང་རུང་མ་ཚང་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆི་འཕོ་བ་དེ་དག་ཏུ་འཆི་སེམས་དགེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ནི། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བསྣན་པས་གཟུགས་མེད་དུ་ཚེ་དེའི་དབང་པོ་

མངོན་འགྱུར་བ་བརྒྱད་ཅིག་ཆར་དུ་འགགས་པ་སོགས་ཞེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་གཏོང་ཚུལ་

དང་འགགས་ཚུལ་དེ་དག་མངོན་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། སྤྱིར་ཐོབ་པ་གཏོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཇི་ཙམ་ཅིག་ཆར་དུ་གཏོང་ཞེ་ན། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཟུགས་མེད་དུ་འཆི་

བའི་ཚེ་འཆི་སེམས་དགེ་བ་ལ་གནས་ན་ཚེ་དེའི་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་། དད་

སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་ཀ་མངོན་འགྱུར་བ་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་དུས་མཉམ་དུ་གཏོང་ལ། འཆི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ན་སྲོག་ཡིད་བཏང་

སྙོམས་གསུམ་མངོན་འགྱུར་བ་དང་། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་

གཏོང་ཞིང་། གང་ལྟར་ཡང་གཟུགས་མེད་དུ་འཆི་བ་ན་ཚེ་དེའི་དབང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་གཏོང་བས་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་នོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

རོ། །གཟུགས་ཁམས་སུ་འཆི་བ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྐྱེར་ཉེ་བ་ཡོད་པའི་ཚེ་དེའི་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་

གསུམ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔའི་སྟེང་དུ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བསྣན་པས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་གཏོང་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བདེ་བ་དང་།

གཉིས་པ་ལ་ཡིད་བདེ་བསྣན་པས་བཅུ་བཞི་རེ་དང་། དང་པོ་ལ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་གཉིས་ཀ་བསྣན་པས་

བཅོ་ལྔ་དུས་གཅིག་ཏུ་གཏོང་ངོ་། །འདོད་པར་ནི། རྫུས་སྐྱེས་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་མཚན་གཉིས་པ་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ཞིག་འཆི་ན་སྐྱེར་ཉེ་བ་བཅུའི་སྟེང་དུ་ཚེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོར་བ་

གཞན་བཞིའི་ཐོབ་པ་བསྣན་པས་བཅུ་བཞི་དང་། དགེ་རྩ་མ་ཆད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་སྟེང་དུ་དད་སོགས་

དབང་པོ་ལྔ་བསྣན་པའི་བཅུ་དགུའི་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་གཏོང་སྟེ། མང་པོར་ལྡན་ལ་བཅུ་དགུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྫུས་སྐྱེས་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་

འགྲེའོ། །སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགེ་རྩ་ཆད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཚེ་དེའི་ལུས་

@014A ༄༅། །སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་བསྣན་པས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་གཏོང་སྟེ། དགེ་མེད་ནང་ན་ཉུང་ལྡན་པ། །ལུས་ཚོར་སྲོག་ཡིད་

བརྒྱད་དང་ལྡན། །ཞེས་པའི་དོན་ཚང་ཞིང་། དགེ་རྩ་མ་ཆད་པ་ཡིན་ན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་བསྟན་

པས་ཚེ་དེའི་དབང་པོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་གཏོང་ངོ་། །ཐོབ་པ་གཏོང་ཚུལ་ལ་བསམ་ན་དུས་མཉམ་དུ་གཏོང་མི་གཏོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འགགས་མི་འགགས་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་དོན་འོག་ཏུ་ཡང་འཆད་དོ།། ༧ཡང་། སྔར་བཤད་པའི་

དབང་པོ་འགགས་ཚུལ་ལམ་གཏོང་ཚུལ་དེ་དག་ཅི་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན། རྣམ་སྨིན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཆི་བའི་ཚེ་དབང་པོ་དུ་ཙམ་ཅིག་ཆར་དུ་གཏོང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས་ཁ་

ཆེན་གཙོད་དཀའ་ཡང་། རིག་པས་དཔགས་ན། ཁམས་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བར་འཆི་སེམས་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་གནས་ན་གཟུགས་མེད་དུ་ཚེ་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་འགགས་པའམ་བཏང་བ་དང་། གཟུགས་ཁམས་སུ་

དེའི་སྟེང་དུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། འདོད་པའི་རྫུས་སྐྱེས་ལ་བཅུའམ་དགུ་སོགས་དང་། སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་བཞི་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འགགས་

པར་འདོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་འདྲ་ཞིང༌། འཆི་སེམས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན་ནི།

གཟུགས་མེད་དུ་ཆེ་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྲོག་དབང་གཅིག་པུ་འགགས་པ་ནས། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྲོག་དབང་དང་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་དྲུག་དང༌། འདོད་པའི་རྫུས་སྐྱེས་མཚན་གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་སོགས་དང༌། སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་ལ་ལུས་དབང་སྲོག་དབང་གཉིས་

རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འགགས་པ་ལས། རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་དང་ཚོར་བ་སོགས་དུས་མཉམ་དུ་འགགས་པའམ་གཏོང་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། སྐབས་དེའི་འཆི་སེམས་མངོན་འགྱུར་བ་ནི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་སོང་ཞིང༌། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡིད་

@014B དབང་དང༌། ཚོར་བ་ལ་ནི་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །ལུང་མ་བསྟན་ནི་མཐུ་ཆུང་བས་ཐོབ་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ལས་སྔ་ཕྱིར་མི་འབྱུང་བས་ན་འཆི་སེམས་མ་གྲུབ་གོང་དུ་འགགས་ཤིང་གཏོང་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྫ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་དབང་པོ་འགགས་

རྩལ་བཤད་པའི་ཚེ་འགགས་པ་དང་གཏོང་བ་དོན་གཅིག་ལྟ་བུར་གསུང་པ་ནི་མངོན་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དེ་གཉིས་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ་འགགས་པ་ཡིན་ན་བཏང་བ་ཡིན་

པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། བཏང་བ་ལ་ཡང་འགྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་རྩལ་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ

མང་ཡང་ཡི་གེས་འཇིགས་པས་ཟུར་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །དབང་པོ་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་ཚེ་འགགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་མཛད་དེ། གོང་དུ་ཐོབ་རྩལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་

མཚུངས་སོ།། ༔ འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགུས་ཐོབ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོ་ན། རྒྱུན

ཞུགས་སོགས་འབྲས་བུ་རྣམས་དབང་པོ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་ཅེ་ན། ཡས་མས་ནས་རིམ་གྱིས་བགྲངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ་སྔ་མ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱི་མ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ

གཉིས་ནི་དབང་པོ་དགུ་དགུས་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། རང་ཉིད་ཐོབ་བྱེད་པས་མ

གཏན་དང་པོའི་ཉེར་(BSDGO)གས་མི་ལྕོགས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། དེ་གཉིས

ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཡིད་དབང་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དགུས་ཐོབ་པ

མ་ཟད། དངོས་སུ་ཐོབ་བྱེད་ལ་མ་བསམ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་དེ་དགུས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་མི་ལྕོགས

མེད་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་

ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་

སོགས་ལྔ་དང་། ཡིད་དབང་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ཚོར་བ་ནི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གཞན་པའི་

@015A ༄༅། །བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ་དང་། ས་གཞན་གོང་མ་དང་མི་ལྕོགས་མེད་དང་དང་

པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ན་བཏང་སྙོམས་ཏེ། ཚོར་བ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག

དང་བཅས་པའི་དགུས་ངེས་པར་ཐོབ་བོ། །འབྲས་བུ་བར་པ་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་བདུན་དང་། བརྒྱད་དང་། དགུ་ཅི་རིགས་པས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་འོང་བདུན་

ཙམ་གྱི་ཐོབ་པ་ནི། འབྲས་བུ་རིམ་བརྒྱུད་པའི་འཕགས་པ་ཞིག་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་རྗེས་སུ་འཇིག

རྟེན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དྲུག་པའི་བར་སྤངས་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ན་མི་ལྕོགས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཡིད་

དང་བཏང་སྙོམས་ཏེ་བདུན་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་དེ།

འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། ཕྱིར་འོང་མཐར་གྱིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་འོང་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། སྔར་གྱི་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་པའི་
དབང་པོ་བསྣན་པས་བརྒྱད་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་བོ། །ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་འཇིག

རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་མན་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་རྒྱུན་ཞུགས་བཞིན་དུ་དགུས་ཐོབ་པ་ཡིན་
ཏེ། སྔར་གྱི་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ʋཕྱིར་མི་འོང་གི་

འབྲས་བུ་དབང་པོ་བདུན་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི། མཐར་གྱིས་པ་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པར་བྱེད་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་མི་ལྕོགས་
མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཡིད་དང་། བཏང་སྙོམས་ཏེ་བདུན་ཙམ་གྱིས་

ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དབང་པོ་བརྟུལ་བས་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་ལ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ ཡང་། མཐར་

གྲིས་པ་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྲིས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་

@015B པར་བྱེད་ན། བདུན་ཅོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་བསྣན་པས་བརྒྱད་ཙམ་གྲིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ༈ཡང་། མཐར་གྲིས་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྲིས་ཕྱིར་མི་
འོང་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་ཡང་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐོབ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཚེ་མི་ལྡོགས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་

པའི་བཏང་སྙོམས་ལ་བརྟེན་ཀྱང་། དབང་པོ་རྣོ་བས་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ཡང་། མཐར་གྲིས་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དེས་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་གྲིས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་དབང་པོ་དགུས་ཐོབ་སྟེ། ཆཤད་མ་

ཐག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་བསྣན་པའི་ཕྱིར་རོ། །༈ཡང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབ་རོལ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིར་མི་
འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་ཡང་དབང་པོ་དགུས་ཐོབ་སྟེ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་བྱེད་

པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཡིད་དབང་། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས། ཡིད་བདེ། བདེ་བ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་

དང་བཅས་པའི་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་དེ་གསུམ་གང་ལ་བརྟན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དང་

པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ། ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བཞི་

པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བཏང་སྙོམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་

གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་བཅུས་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ།

ངེས་ཉེར་བསྒོགས་མི་ལྕོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་

གྱི་ཚེ་བཏང་སྙོམས་དང་། དེ་དབང་པོ་རྣོ་བས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཚེ་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པས་ཚོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མེད་དེ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་

འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །ལམ་སླ་བ་

@016A ༄༅། །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལམ་དཀའ་བ་ཉེར་བསྒོགས་སོགས་ས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་སླ། །ས་གཞན་དག་གིས་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པས་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བརྟེན་

གྱིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཕོ་བ་མེད་པས་ས་གཞན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པ་ལས་ས་གཞན་དུ་འཕོ་བ་མེད་པས་ན་བཅུ་

དྲུག་པའི་ཚེ་ཡང་སྔར་གྱི་སྦྱོར་བ་མཚུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་མི་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༄ བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད། །འགའ་ཞིག་སྲིད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། འོ་ན། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དགུ་ཁོ་ནས་ཐོབ་ན། ཡེ་

ཤེས་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ། ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བཅུ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ

ཉམས་ནས་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དག་ཚོར་བ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བརྟེན་ནས་སོར་ཆུད་པ་སྲིད་

པ་དང་། ཉམས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཚོར་བ་གསུམ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་ན་ཅི་རིགས་སུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་ཐོབ་རྩོལ་བཤད་པ་རྣམས་ནི། འབྲས་བུ་དེ་དང་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་དག་གིས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་

རྩོལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉམས་ནས་སོར་ཆུད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་སུ་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་བྱེད་དབང་པོ་དགུ་ལྷག་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞིག་དང་པོར་བསམ་གཏན་

@016B བཞི་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས། དེ་ལས་ཉམས་ནས་སླར་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་

གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་ན་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་ལས་ཚོར་བ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། υཕྱིར་མི་འོང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་དབང་པོ་དགུ་ལྷག་གིས་

ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣོན་ནི་ཉམས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་།

བརྟུལ་པོ་རིམ་གྱིས་པ་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སོར་ཆུད་པའི་ཚེ་བདེ་བའི་དབང་པོས་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ཉམས་ན་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་དགོས་པས་
དངོས་གཞི་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཉོན་སྤོང་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་

ཉེར་བསྡོགས་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་པ་ཡིན་པས་ཕལ་ཆེ་བསྡུར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་། བརྒྱད་གང་རུང་གིས་ཐོབ་ལ། ཡང་། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་
བརྟུལ་ཉམས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བར་དེར་མི་ལྡོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་སྦྱོངས་ཏེ་དབང་

རྣོན་དུ་འཕོས་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ན་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཡིད་
དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། ཡིད་བདེ་བཅས་དགུ་ཁོ་ནས་ཅིག་ཆར་ཐོབ་པ་ལས་

དེ་ལས་མང་བས་མི་ཐོབ་བོ། ཁོ་ན་རེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉམས་པ་སླར་དབང་པོ་དགུས་སོར་ཆུད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་པོ་དགུས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་

ཉམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དབང་པོ་དགུས་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་ནས། སླར་ཡང་

དབང་པོ་དགུས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབང་པོ་དགུས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཡིད་བདེ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་

@017A ༄༅། །དགུས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། འདི་དག་ལ་གོང་དུ་ཚིག་སྐྱོན་བཅད་པ་ལྟར། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ན་རྩོད་པ་འོང་དོན་མེད་ལ། ཅི་སྟེ། གཞུང་གི་སྐབས་བཤད་ཚིག་ཟིན་

དང་འགལ་བར་དོགས་ན། དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་དེ་དགུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་འོས་མེད་ཀྱི། དེ་དགུ་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་ལ་ནི་འཇོག་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་གཞན་ཐོབ་བྱེད་

ལའང་དེ་དགུ་པོ་ཅི་རིགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུས་ཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་

པོ་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་

པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གཉིས་རིམ་ཅན་ལོ་ནར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཆར་དུ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ།། ༢ བཏང་སྙོམས་

དང་ནི་སྲོག་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ངེས་

ལྡན་དང་། ཉུང་ལྡན། མང་ལྡན་རྣམས་ལས། སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ནི་ངེས་ལྡན་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་ན། གཞན་གཉིས་དང་ངེས་པར་ལྡན་པས་

ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སོགས་སུའང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་

མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའོ། །དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ནི་ངེས་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ངེས་པར་ལྡན་

པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་སླ་བས་རེ་རེ་ནས་མ་བཀོད་དོ། །སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་

གསུམ་ངེས་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ཡང་། སྲིད་བཏང་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཁམས་དང་ས་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་མ་ངེས་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་ན། དེའི་

སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོག་དབང་དང་ལྡན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པའི་གང་

@017B ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཡིད་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གོང་མའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་། དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་

ཡིད་དབང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཡིད་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་ཡིད་དབང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། མ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པ་བའི་ཡིད་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་བཞིན་དུ། ཁམས་

གསུམ་པོའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་དབང་རྣམས་ཁམས་དེ་དང་དེའི་གང་ཟག་གི་ཡིད་དབང་ཡིན་ཀྱང་། ཁམས་དེ་དང་དེའི་ཡིད་དབང་ནི་མིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཟག་མེད་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་དབང་དེ།

འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་ཡིད་དབང་དང་། འདོད་པ་བའི་ཡིད་དབང་ཡིན་ཀྱང་། འདོད་པའི་ཡིད་དབང་མིན་པར་འདོད་དགོས་ཀྱང་། ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱའོ།། ༀ ཚོར་བ་ལྔའི་ནང་གི་

བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་འཕགས་

ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྡན་ན་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་དང་བདེ་བ་རང་ཉིད་སྟེ་བཞི་དང་ངེས་པར་ལྡན་པས་ཁྱབ་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པས་ངེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན།

བདེ་བ་དང་ལྡན་ལ་ལུས་དབང་དང་མི་ལྡན་པ་སུ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་

བདེ་བ་ཟག་མེད་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་བདེ་བ་ཟག་མེད་མ་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་མེད་ས་འཕོས་པས་མི་

གཏོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དབང་དང་ལྡན་ན་ཡང་རང་ཉིད་དང་། སྲོད་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་

སྟེ་བཞི་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་ལ། མིག་སོགས་དང་ལྡན་ན་ལྔ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ལཱུད་མ་ཐག་པའི་བཞི་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རང་རང་བསྣན་པས་སོ། །ཡིད་བདེ་དང་ལྡན་ན་ཡང་ལྔ་དང་ལྡན་

པས་ཁྱབ་སྟེ། སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་རང་ཉིད་དེ་ལྔའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

@018A ༄༅། །ཡིད་བདེ་དང་ལྡན་ན་བདེ་བ་དང་ལྡན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་། གཉིས་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་སའི་ཡིད་བདེ་

དང་ལྡན་ཡང་བདེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ས་ན་ནི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་

པོའི་ལུས་བདེ་ནི་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་ནི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་

ལ་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཆགས་

པ་དང་མ་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པས་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་ཆགས་བཅས་ཀྱི་གཉིས་པའི་སོ་སྐྱེ་དེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཉོན་

མོངས་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་སྤང་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་དེ། ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་སྤང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ལས། གང་ལ་དེ་སྐྱེས་མ་སྤངས་པའི། །དངོས་པོ་དེ་

དང་ལྡན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་

གཅིག་ཀྱང་མ་སྤང་པ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་ཞེས་སྣའང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་བདེ་ཟག་མེད་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་

དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཟག་མེད་དང་ངེས་པར་ལྡན་པར་ཤེས་

པར་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་བདུན་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་བ་ཡིན་པས་ངེས་པར་ལུས་དང་སྲོག་དང་ཡིད་དང་། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་རང་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་མི་བདེ་དང་ལྡན་པར་མ་ངེས་ཏེ། འདོད་པ་

ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་དུ་དབང་པོ་གསུམ་ནས་བདུན་གྱི་པར་ལྡན་ཚུལ་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་ངེས་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་དབང་པོ་གསུམ་ཙམ་དང་། བཞི་ཙམ་དང་ལྡན་པ་སོགས་ནི་མེད་དེ། དབང་པོ་ཉུང་ལྡན་ལ་བརྒྱད་

@018B ལས་ཉུང་བར་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་ན་བརྒྱད་དང་ངེས་པར་ལྡན་དགོས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་བདུན་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རང་རང་བསྣན་པས་སོ། །དད་སོགས་ལྔ་དང་ལྡན་ན་ཡང་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་ཏེ། དད་

སོགས་ལྔ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་བཅས་པས་སོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ངེས་པར་བཅུ་གཅིག་

དང་ལྡན་ཏེ། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ། བཏང་སྙོམས། སྲོག་ཡིད། དད་སོགས་ལྔ་སྟེ་བཅུའི་སྟེང་དུ་རང་རང་

ལྡན་པས་སོ། །འདི་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པའང་ཡོད་པས་ལུས་དབང་སོགས་དང་ལྡན་པར་མ་ངེས་ཤིང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་དེ་དག་ཡིད་བདེ་དང་།

བདེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའང་ཟག་མེད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་ཟག་བཅས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག

བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་ནི་ས་འཕོས་པས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པས་ངེས་པར་དབང་པོ་བཅུ

གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས། བདེ་བ། ཡིད་བདེ། སྡུག་བསྔལ། ལུས་དབང་། དད་སོགས

ལྔ་དང་། རང་ཉིད་དང་བཅས་པས་སོ། །འོ་ན། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཚང་ན་ཡང་མཐོང་ལམ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་བསྣན་པས་བཅུར་རི་འགྱུར་རོ། །ཞེ་

ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་དང་ལྡན་ཞེས་པའི་

ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་ལྡན་དུ་མ་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དབང་ལས་གཞན་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་བཞི་པོ་གང་དང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་མཐོང་ལམ་པ་ཞིག་ནི་མི་སྲིད་དམ་སྙམ་

ཤིང་། གང་རུང་དང་མི་ལྡན་པ་སྲིད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་དང་མི་ལྡན། འདི་དང་ལྡན་ཞེས་པའི་

ངེས་བཟུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གང་རུང་ཡང་ངེས་ལྡན་དུ་མ་བགྲངས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་ངེས་ལྡན་དུ་མི་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། ཐོག་མར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དུ་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་ཀྱང་ཐོབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་མི་དགོས་ཏེ།

@019A ༄༅། །མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཕོ་མོའི་མཚན་མ་ཆད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཡང་། འགའ་ཞིག་གིས། འདོད་ཁམས་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གོམས་པར་

བྱས་པ་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འགགས་པས་འཆི་ཁར་ཕོ་

མོའི་དབང་པོ་འགག་མ་ཐག་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཡང་། དང་པོ་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གི་གནས་སྐབས་སུ་མཚན་འགྱུར་བའམ་ཉམས་པ་

ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག

ཡིན་པས་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་བཞིན་དུ་མཚན་འགྱུར་བ་སོགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་མཐོང་ལམ་མི་སྐྱེ་ལ། མཉམ་བཞག་དགེ་བ་

སྦྱོར་བྱུང་ལ་གནས་བཞིན་དུ་འཆི་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་སེམས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱང་མི་འཇོག་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གོང་དུ་དབང་པོ་ངེས་ལྡན་བཤད་པ་དེ་དག་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་འཇོག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཧ་ཅང་མང་བས་འཇིགས་པ་

མ་ཟད་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་རྩིས་ན་ཤེས་པར་སྣང་ལ། བློ་གྲོས་དང་

མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ནི་ད་དུང་མགོ་བོ་རྨོངས་པའི་རྒྱུར་མཐོང་ནས་མ་སྤྲོས་སོ།། ༈ དགེ་མེད་ནང་ན་ཉུང་ལྡན་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཉུང་ལྡན་བཤད་པ་ལ། འོ་ན༏ དབང་པོ་དེ་དག་

ལས་ཉུང་མཐའ་ལ་ཇི་ཙམ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་ཞེ་ན། བརྒྱད་ཙམ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་ཀྱི་དེ་ལས་ཉུང་བར་ལྡན་

པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །བརྒྱད་ཙམ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ན་དགེ་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟག་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པ་དང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་རིམ་

གྱིས་འཆི་བ་འཆི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ལྷུང་མ་བསྟན་གང་རུང་ལ་གནས་པ་དང་།

གཟུགས་མེད་ཀྱི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ནི། ལུས་དང་ཚོར་བ་ལྔ་དང་། སྲོག་དང་། ཡིད་སྟེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་གྱི་དེ་ལས་ལྷག་དང་མི་ལྡན་ལ། ཕྱི་མ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བྱིས་

པ་ཡང་སྒྲོག་ཡིད་བཏང་སྒོམས་གསུམ་དང་། དད་སོགས་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་ལས་མི་

@019B པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཉུང་ལྡན་ལ་བརྒྱད་དང་ངེས་པར་ལྡན་དགོས་ན་བརྒྱད་པོ་དེ་ངེས་ལྡན་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཉུང་ལྡན་ལ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ངེས་པར་ལྡན་དགོས་ཀྱང་། སྤྱིར་བརྒྱད་པོ་དེ་གང་རུང་ལྡན་ན་བརྒྱད་ཀ་དང་ལྡན་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་སྨྲོ།། ༔ མང་པོར་

ལྡན་ལ་བཅུ་དགུ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མང་ལྡན་བཤད་པ་ལ། འོ་ན། དབང་པོ་དེ་དག་མང་ཤོས་ལ་ཇི་ཙམ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་ཞེ་ན། བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་དེ། འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་མཚན་གཉིས་པ་དབང་པོ་ལྔ་ཚང་ཞིང་དགེ་རྩ་མ་ཆད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་རྒྱུན་བཞུགས་

འབྲས་དང་ལྡན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོ་དེ་ནི་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ལ། ཕྱི་མ་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ནི་ཕོ་མོའི་མཚན་གང་རུང་གཅིག་ལས་མི་ལྡན་ཡང་། དེའི་ཙབ་ཏུ་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་དང་

ལྡན་ཏེ་མཐོང་ལམ་པ་ནི་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་པ་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། ལྷག་མ་རྣམས་གོང་གི་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་དང་གཅིག་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདིར་

འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཡིན་

མི་བདེ་དང་མི་ལྡན་པའི་དབང་གིས་སོ།། ༈ འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྔས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དང་། སེམས་དང་། སེམས་བྱུང་དང་། མི་ལྡན་པའི་

འདུ་བྱེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ནི་གཞི་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་སུའང་གྲགས་པར་སྣང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་གཞི་ལྔ་པོ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་ན། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་

སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལྔ་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་གཟུགས་ལ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་དང་། རགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་

@020A ༄༅། །གཟུགས་སོགས་ལ་འདོད་དོ། །རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཡང་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་སམ་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་ན་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དག། བསགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཉིས་ཡོད་པའི་རྫས་

རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་པུ་རེ་རེ་བ་ཡིན་པས་རྫས་གཞན་འདུས་པ་མེད་

ལ། བསགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉུང་མཐའ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །དེས་ན་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནི་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་
རབ་ཉིད་ལ་འདོད་དགོས་པར་མ་ཟད། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཡང་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་པ་

རྫས་རྡུལ་ཉིད་ལ་བསམ་དགོས་ཏེ། བསགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནི་རགས་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྲ་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་ལས་ཕྲ་རབ་དངོས་མིན་ཏེ། དེ་ལས་ཕྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་
ཅེས་པ་ཕྲ་བའི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། སྤྱིར་བསགས་

རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་རགས་པའི་གཟུགས་དང་། ཕྲ་བའི་གཟུགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་རགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་མེད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཕྲ་བའི་གཟུགས་
ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཕྲ་རབ་དེ་བསགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་། རགས་

པའི་རྡུལ་ནི་རྡུལ་རྫས་དགུ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་རྡུལ་སོགས་ལ་བྱེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་འགལ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས།

རྟུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ནི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་རེག་པ་ནི་མེད་ཀྱི། གཅིག

ལ་དུ་མས་བསྐོར་བའི་བར་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྲུབ་ལས། ཕན་ཚུན་བདག་ཉིད་མ་རེག་པར། །ཆ་ཤས་མེད་པར་རྣམ་གནས་ཏེ། །ཞེས་པ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་དང་། ཡང་དེ་

ལྟར་ན་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་རགས་པའི་རྟུལ་རྣམས་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

མི་འགྱུར་ཏེ། རླུང་གིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྫས་ཀྱི་མཐུས་ཀྱང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ཕན་ཚུན་དུ། །འཛིན་པ་ལུ་གུ་བརྒྱུད་བཞིན་དུ། །ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཡང་། འོ་ན་ཚ་

རེག་གིས་གྲང་རེག་ལ་གནོད་པ་དང་། སྣང་བས་མུན་པ་ལ་གནོད་པ་སོགས་མི་

@020B འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་མ་འཕྲད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚ་རེག་དང་སྣང་བའི་རྡུལ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་གྲང་རེག་དང་མུན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་གྱི་

འགྲོས་འགག་པ་ལ་གནོད་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཞན་འཕྲད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

གང་ཞིག་དང་ནི་ཉེ་བ་ལས། །འགྲོས་ལྡན་གང་གི་འགྲོས་འགགས་པ། །དེས་དེའི་སྒྲིབ་པར་རབ་ཏུ་བཤད། །ཆ་ཤས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་། གལ་ཏེ་རྡུལ་ཕྲན་ཕྲད་པ་

མེད་ན་ཇ་ལ་སོགས་པ་ལ་དབྱུག་གུས་བསྣུན་པ་སོགས་ལས་སྒྲ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། མ་ཕྲད་ཀྱང་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བ་དང་། རླུང་འདུས་པ་ལས་སྒྲ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་ནི་འདི་ལྟར་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་རྣམས་ཕན་ཚུན་རེག་པ་དང་('PRA)ད་མི་སྲིད་ན། དབང་པོའི་

རྡུལ་དང་ཡུལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་ཕྲད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་ན། དབང་པོ་ལྔས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་ནི། །ཡུལ་དང་མ་འཕྲད་གསུམ་གཞན་དུ། ཞེས་མིག་དང་ཡིད་དང་། རྣ་བ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་མ་འཕྲད་པར་འཛིན། སྣ་ལྕེ་

ལུས་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་དང་འཕྲད་ནས་འཛིན་པར་ཁས་ལེན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོའི་རྡུལ་དང་ཡུལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་ཕྲད་ནས་འཛིན་པར་བཞེད་པ་ནི་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ

ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་འཕྲད་པ་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཕྲད་པ་མི་སྲིད་ན། རགས་པའང་ཕྲད་མི་ཤེས་ཏེ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་གོང་

བུ་ཇི་ཙམ་རྒྱས་ཤིང་ཉེ་ནའང་། དོན་དུ་རྒྱལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་ནས་མ་འཕྲད་པ་ཤ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་མ་ཟད་ཕྲ་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྲད་མ་ཕྲད་དུ་འཇོག་ན། འོ་ན། ཚ་རེག་གིས་གྲང་རེག་ལ་གནོད་པ་དང་། སྣང་བས་མུན་པ་ལ་གནོད་པ་དང་། རྫ་ལ་སོགས་པ་དབྱུག་གུས་བསྣུན་པ་ལས་སྒྲ་
འབྱུང་བ་སོགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཞེས་འཕེན་པ་ན། དེ་དག་ནི་རགས་པ་དང་ཕྲད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

@21A ༄༅། །ལན་འདེབས་རིགས་ཀྱི། དེ་དང་ཉེ་བར་གནས་པ་ལས་གནོད་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་པ་དང་། རླུང་འདུས་པ་ལས་སྒྲ་བྱུང་བ་ཡིན་སོགས་སླ་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་རྒྱལ་ཕྲ་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རེག་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རེག

པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རེག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་དབང་གིས་རེག་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་པས་ཀྱང་རེག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གོང་དུ་
དབང་པོ་དང་། ཡུལ་འཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་དོན། དབང་པོའི་རྒྱལ་ཕྲ་རབ་དང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཕྲ་རབ་

ཀྱི་བར་དུ་ཕྲ་རབ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར་འདབ་ཆགས་ཏེ་གནས་མི་གནས་ལ་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ན་ཕྲ་རབ་བསགས་ནས་རགས་པ་འགྲུབ་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཕྲ་རབ་

རྣམས་ཕན་ཚུན་འདབ་ཆགས་ཏེ་གནས་པར་འདོད་དགོས་བཞིན་དུ་སྔ་མ་ཕྲད་པ་དང་། ཕྱི་མ་མ་

ཕྲད་པར་འདོད་པ་རིགས་པ་དང་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་འདོད་དགོས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེག་པ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་ན་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རེག་ན་ཕན་

ཚུན་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་རེས་རེག་ན་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ལ་བསམས་ནས་མ་ཕྲད་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་རྡུལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་འདབ་ཆགས་ཏེ་གནས་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཕྲ་རབ་གཅིག་ཕྲ་རབ་དྲུག་གིས་བསྐོར་ཏེ་

ཉེ་བར་གནས་པ་ན། ཕྲ་རབ་དབུས་མ་དེ་ལ་ཤར་རྡུལ་ལ་ཉེ་བའི་ངོས་གཅིག་དང་། ནུབ་རྡུལ་ལ་རིང་བའི་ངོས་གཉིས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ནི་ཤར་རྡུལ་དང་ནུབ་རྡུལ་གོ་ས་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མ་པས་འདོད་པ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་

ཆ་བཅས་སུ་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་འདི་དག་མི་འཇུག་ཅིང་། ཕྲད་པར་ཡང་ཁས་བླངས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རང་ལུགས་ལ་སྔ་ཕྱི་མི་འགལ་བའི་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཞེ་ན། དེ་ལ་

འཕྲད་མ་ཕྲད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ནི་འདོད་མི་རིགས་ལ། སྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་མ་

@21B འཕྲད་པར་འཛིན་པར་འདོད་ན་ནི་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནང་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པར་འདོད་ན་ནི་གྲུབ་མཐའི་རང་ལུགས་ཁས་ལེན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་འདེབས་དཀའ་ནའང་། ལྟར་སྣང་ཁས་ལེན་འཛིན་

མཚམས་ལྟ་བུར། སྣ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་ཕྲད་ནས་འཛིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྩ་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་གི་ཡུལ་གྱི་རྡུལ་དང་། དབང་པོའི་རྡུལ་ཕན་ཚུན་ཕྲད་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཡུལ་དང་ཕྲད་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྲད་

ནས་འཛིན་པའི་དོན་ཡུལ་གྱི་རྡུལ་དང་དབང་པོའི་རྡུལ་གྱི་བར་དུ་རྡུལ་ཕྲན་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར་འདབ་ཆགས་ཏེ་གནས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རགས་པའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ཕྲད་ནས་གནས་པར་ཐལ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་

གྱི་བར་དུ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པར་འདབ་ཆགས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་པས་མ་ཁྱབ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཡང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཛོད་

འགྲེལ་སོགས་ལས། དབང་པོའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་བམ། ཡུལ་གྱི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག

གིས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དག་གི་རྟེན་དང་དམིགས་པ་ནི་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྡུལ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་བ་ཙམ་གྱིས་

རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་མི་ནུས་ཏེ། བསགས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལས་ཆུང་བའི་རྟུལ་ནི་དབང་ཤེས་ལ་

མི་མངོན་ཞིང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་ཀྱང་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། འོ་ན། ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ལྷ་བུའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྡུལ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་རེ་རེ་བ་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་མིག་ཤེས་ལ་བསྣན་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མིག་ཤེས་ལ་མི་མངོན་ཞིང་མིག

ཤེས་བསྐྱེད་པར་ཡང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་བསྟན་མེད་

ཐོག་བཅས་ཡིན་པ་དཀྱུར་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་གང་ཞིག །དེ་དཀྱུ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་

@22A ༄༅། །པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་མིག་ཤེས་ལ་མི་མངོན་ཡང་དེ་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འབྲེལ་མེད་དེ། མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་མེད་ནི། དེ་ལ་སྣང་མི་སྣང་ངམ། མངོན་མི་མངོན་

ལ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། གཞན་

ཡང་དེ་འདྲའི་རྡུལ་ཕྲས་དེ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔའི་ནང་གི་གཟུགས་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔའི་ནང་གི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆ་མེད་ཕྲ་རབ་ཡན་གར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔའི་ནང་གི་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་དགུ་

པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཁམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མ་

གཏོགས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཡིད་དང་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔའི་ནང་གི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་ཏེ། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་ཡི་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པར་

ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་གཞན་གྱིས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུལ་འདི་རྣམས་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་དོགས་པའི་གནས་སུ་འདུག་པ་མ་ཟད། ཞིབ་ཏུ་

བརྟགས་ན་འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་མང་དུ་ཚོགས་པ་ལྟར་སྣང་བས་འདི་དག་ལ་གཞུང་དོན་སྤྱི་ཕྱི་མི་འགལ་ཞིང་། རིགས་པ་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་འདེབས་ཤེས་ན་མཁས་པའོ། །འོ་ན་ཁྱོད་རང་ཇི་ལྟར་སྙམ་ཞེ་ན། འདི་དག་གི་ཞིབ་ཆ་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས་འོལ་ཚོད་

@22B ཀྱིས་འཇོག་དཀའ་ཡང་། བསམ་ཚོད་ཀྱི་རིག་པས་དཔྱད་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཁས་ལེན་ན། གནས་དང་པོར་བསྟན་ཡོད་འདིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་པུ། །

ཞེས་དང་། གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་པའོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་ཡི་ལྷ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་བའི་ཚིག་ཟིན་རྣམས་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། མངོན་རྒྱན་ལས། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རེ་

རི་བ་རྣམས་བསགས་པ་དངོས་མིན་ཀྱང་བསགས་པའི་རྫོམ་གཞི་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བམ་ཡུལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གིས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དག་གི་རྟེན་དང་དམིགས་པ་ནི་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བས། དེས་ན་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཁམས་སུ་འདོག་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལྷག་མ་དགུའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཁམས་སུ་འདོག་གོ །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མ་གཏོགས། གཞན་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བཟུང་བ་ཙམ་ལས། དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་

གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེར་འཇོག་དགོས་པར་མ་ཟད། གཞན་ཡང་། གནས་དྲུག་པར་ཀེང་

རུས་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། །རུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ནི། །སྤྲོ་ཞིང་བསྡུད་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་
པར་སྤྲོ་ཞིང་བསྡུད་པའི་ཀེང་རུས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། རྨི་ལམ་གྱི་མི་དང་རྟ་གླང་སོགས་ཀྱང་ཁམས་

@23A ༄༅། །བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་
ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཐོགས་བཅས་སུ་ཁས་

བླངས་དགོས་པས་རྩ་བར། ཐོགས་དང་བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་
པོ་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐོག་བཅས་ཡིན་པའི་དོན་ལས། ཐོག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་

ཁམས་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྩ་བར། ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་ནི། །བརྟེན་པ་དང་བཅས་ལྷག་མ་ནི། །དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཁམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་བཅས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་

པའི་སེམས་བྱུང་སོགས་ལ་བརྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་རེ་འཇོག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྫས་རྡུལ་དེ་དག་བསགས་པའི་བསགས་རྡུལ་དང་། གོང་བུ་རྣམས་ནི་གང་
གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་དེ་དང་དེའི་ཁམས་སུ་འཇོག་སྟེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་

བསགས་རྡུལ་དང་གོང་བུ་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འཇོག་པ་ནས། མིག་དབང་གི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་མིག་གི་ཁམས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་
པོ་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་མིག་གི་རྡུལ་རྫས་ཕྲ་རབ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དབང་པོ་གཞན་

ལྡན་རྫས་བཅུའོ། །ཞེས་འདོད་པའི་མིག་དབང་སོགས་དབང་པོ་གཞན་དང་ལྡན་པ་ལ་རྡུལ་རྫས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་མིག་
དབང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་ཡང་གོང་ལྟར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཁམས་སུ་འཇོག་པ་ལས། མིག

དབང་དང་མིག་གི་ཁམས་སུ་འཇོག་མི་རིགས་ཏེ། རྩ་བར། དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བཅུར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་དག་གྲུབ་མཐའི་

འདོད་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་སྔ་ཕྱི་མཐའ་དག་གི་ཚིག་ཟིན་འགལ་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པ་ཞིན་ཏུ་དཀའ་བ་མ་

@23B ཟད་ད་དུང་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་སྣ་ཚོགས་ཞིག་འདྲུག་ཚོད་དུ་སྣང་ཡང་དེ་ཙམ་ལས་མ་བྲིས་ལ། བདག་གིས་འདིར་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་ཚོད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ལས་གསལ་བའི་ཁུངས་ཞིག་སྟོན་ཆད་མིག་ལམ་དུ་མ་སོན་པས་ངེས་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཚོན་གཅོད་དུ་མ་གཏུབས་པས་

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ལུང་རིགས་དང་མི་འགལ་བའི་ལེགས་བཤད་སྤྲོ་བར་སྤྲོབས་པ་མཆིས་ན་ངེས་པར་གསུང་བའི་དུས་ལ་བབ་ལགས་སོ།། 7དེ་ལྟར་དོགས་པ་དཔྱད་ནས་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་རྒྱལ་དངོས་ནི། འདོད་པ་ན་མིག་སོགས་དབང་པོའི་རྡུལ་དང་། སྒྲའི་རྡུལ་མེད་པའི་བསགས་རྡུལ་

ཕྲ་རབ་ནི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་ཆུང་ཤོས་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་། འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་གྱུར་བཞིའི་རྡུལ་རྫས་ཆ་མེད་བརྒྱད་དང་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ལུས་དབང་དང་ལྡན་ན་རྫས་དགུ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་གཞན་དང་ལྡན་ན་བཅུ་འོ། །བརྒྱད་དང་། དགུ་དང་། བཅུ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་སྒྲ་

དང་བཅས་ན་དགུ་དང་། བཅུ་དང་། བཅུ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྒྲ་རྡུལ་རེ་རེ་བསྣན་པས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོ་གཉིས་མེད་པས། དབང་པོའི་རྡུལ་དང་སྒྲ་རྡུལ་

མེད་ན་རྫས་རྫུལ་དྲུག་དང་། ལུས་དབང་དང་ལྡན་ན་བདུན། དབང་པོ་གཞན་དང་ལྡན་ན་བརྒྱད། དེ་དག་སྒྲ་དང་

བཅས་ན་རེ་རེ་འཕར་བ་དང་བཅས་པའོ། །ཁྱེ་བྲག་སྣ་བས་བསགས་རྫུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་རྫུལ་རྫས་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འབྱུང་བ་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་
འབྱུང་བ་བཞི་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། གཞན་དག་གིས། དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། སྦྲ་བ་སོགས་དང་ལྡན་པ་ལ་ཚ་བ

དང་། གཤེར་བ་སོགས་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ལ། སྐྱོན་མེད་དེ། ཤས་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་ཀྱང་། ད་དུང་རིགས་པའི་གནོད་
པ་ནི་འདུག་སྟེ། འདོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡང་འབྱུང་མི་ཤེས་ཏེ། མེའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་

ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་བསགས་རྫུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ངེས་པར་རྫུལ་རྫས་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བའི་བསགས་རྫུལ་ཇི་ཙམ་བསགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་
འབྱུང་བ་བཞི་གའི་རྫུལ་རྫས་གྲངས་ཆ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ལས་མང་ཉུང་འབྱུང་མི་ཤེས་ན་

@24A ༄༅། །ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡང་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། དེས་ན་མེའི་རྫུལ་རྫས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དུ། ས་རྫུལ་དང་ཆུ་རྫུལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། མེའི་

ཕུང་པོ་དེ་ལ་དེ་དང་མཉམ་པའི་སའི་ཕུང་པོ་དང་ཆུའི་ཕུང་པོ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་

དགོས་ན། དེ་ལྟར་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེའི་ཚོགས་པ་ན་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་རྫས་གྲངས་མཉམ་དུ་ཡོད་ནའང་། དེ་དག་ཀྱང་མེའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ
ན། དེ་བས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ་ཆུ་རྡུལ་བསགས་པ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བ་ཡོད་ན། མེ་ཆུར

སོང་བ་དང་། ཆུ་མེར་སོང་བ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །འོ་ན། ཇི་ལྟར་སྙམ་ཞེ་ན། རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཡིན་པས། མེའི་ཕུང་པོའི་
ཚོགས་པ་ན། འབྱུང་བ་བཞི་གའི་རྡུལ་རྫས་གྲངས་མཉམ་པར་ཡོད་ཀྱང་། ནུས་པ་དང་

བྱེད་ལས་ཤས་ཆེ་ཆུང་དུ་འཇུག་པས། ས་དང་ཆུ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པར་བག་ལ་ཞི་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་དགོས་སོ། །མདོ་སྡེ་པས་ནི། འབྱུང་བ་དངོས་སུ་གང་
དམིགས་པ་དེ་ནི་མངོན་གྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་འབྱུང་བ་གཞན་རྣམས་རང་གི

ངོ་བོར་མེད་ཀྱང་ས་བོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྐྱེན་དང་འཕྲད་ན་འབྱུང་བ་གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་དེ་དང་དེར་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ

དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

འདོད་ལ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་རྣམས་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། འདུས་པ་གང་ལ་འབྱུང་བ་གང་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ན་ཡོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་གཅིག་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་འདུས་པ་སྡེ་བསགས་
པ་ཡང་ཡོད། གཉིས་ལས་གྲུབ་པའི་བསགས་པའང་ཡོད་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ལས་གྲུབ་པའི་

བསགས་པའང་ཡོད་དེ། གཅིག་ཙམ་བསགས་པའི་གཟུགས་བོང་བ་སྐམ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་ཙམ་བསགས་པ་དེ་ཉིད་གཤེར་བ། གསུམ་ཙམ་བསགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དྲོ་བ་དང་།
བཞི་ལས་གྲུབ་པ་ཀྵ དེ་དག་གཡོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ལའང་གཟུགས་

@24B གཅིག་པུ་དང་ལྡན་པ་འོད་དང་། གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲ་དང་དྲི་དང་ལྡན་པའི་རླུང་དང་། གསུམ་དང་ལྡན་པ་གཟུགས་དང་དྲི་དང་རེག་བྱ་ཡང་བ་དང་ལྡན་པའི་དུ་བ་དང་། བཞི་དང་
ལྡན་པ་ཨ་ག་རུའི་གོང་བུ་དང་། ལྔ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་འདོད་ལ། དེས་ན་མེའི་ཕུང་པོ་ནི་མེའི་རྡུལ་རྫས་རྐྱང་པ་

བསགས་པ་དང་། ཆུའི་ཕུང་པོ་ཆུའི་རྡུལ་རྫས་གཅིག་པུ་བསགས་པ་དང་། ཆུ་ཚ་བ་ལྟ་བུ་མེ་ཆུ་གཉིས་ཀའི་རྡུལ་རྫས་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གནོད་ཅིང་དོན་ལ་

ཡང་གནས་པས་འདོད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་དག་འཐད་པའོ།། 7བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་

གནས་པར་བཤད་པ་ཡང་། གོ་ས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ཐོག་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོ་ས་ཐ་དད་འདབ་འབྱར་དུ་གནས་པ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ།། 7ལུགས་འདིར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་འཛིན་པ་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་

བར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་འཛིན་པ་ནི། ཁས་མི་ལེན་པར་གསུངས་ལ། དེས་ན་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་སྔོན་པོ་སྣང་ཡང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་འདོད་དགོས་པ་འདྲ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་ཞེས་པ་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་

བྱུང་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་མཚུངས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ༈ སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྷན་ཅིག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ནི་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། ཕན་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་

སྐྱེའོ། །ཞེས་པའང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔྱར་བ་དང་། མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་

ཆོས་ཅན་རྣམས་ལ་བསམ་པ་ཡིན་གྱི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་པའང་ཕལ་ཆེ་བ་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ལ། འགའ་ཞིག་སྔ་རོལ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་ལ།

འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མི་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དོ།། ༔ གཉིས་པ་རྒྱས་

@25A ༄༅། །པར་བཤད་པ་ལ། མཚུངས་ལྡན་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་བྱུང་རྣམ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སེམས་བྱུང་ལ་སྤྱི་ཚན་རྣམ་པ་

ལྔ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་པ་དང་། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་

མང་པོ་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་སོ་སོར་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་ལ་བཅུ། དགེ་བའི་ས་པ་བཅུ། ཉོན་མོངས་

ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག །མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་བཅུ་སྟེ་སྤྱི་ཚན་དུ་གཏོགས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་

བརྒྱད་ཡོད་ལ། དེ་དག་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ནི། མཛོད་རྩ་བ་ཉིད་ལས། ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རེ་རེ་ནས་

གསལ་བར་གསུངས་པས་འདིར་སྐྱུར་ནས་འགོད་མ་དགོས་ལ། ཡང་། རྩ་བ་ནས་དངོས་སུ་གྲངས་སུ་མ་བགྲང་ཡང་

ཞར་ལ་བསྟན་པ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས། འགྱོད་གཉིད་གཉིས། གཞན་འགྱུར་དུ་བཤད་པ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ལ་མ་ངེས་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གཞན་ཡང་མངོན་པ་ལས་བཤད་པ་དང་། གཞི་ཕྲན་ཚོགས་ནས་བཤད་པ་སོགས་བསྟན་པས་

སེམས་བྱུང་བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་སོགས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པ་ནི། གོང་དུ་སྤྱི་ཚན་དུ་གཏོགས་པ་སོ་བརྒྱད་དང་། མ་ངེས་པ་བརྒྱད་དེ་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་པོ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་ལས་སེམས་ཀྱིས་མང་རྣམས་ནི་གཙོ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ས་མང་རྣམས་དགེ་

སེམས་ཐམས་ཅད་དང་། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་། མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྲོའོ། །ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་

སེམས་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། གྲོགས་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞན་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ནོ། །མ་ངེས་པ་བརྒྱད་ནི་སེམས་གང་གི་འཁོར་

ཏུ་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ་འོག་ནས་རིམ་པར་འཆད་འགྱུར་གྱིས་ཤེས་སོ། །སེམས་བྱུང་དེ་དག་རེ་རེ་

@25B ནས་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ལུགས་ཀྱང་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་གསལ་བར་འབྱུང་བས་འདིར་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བཀོད་དོ། །དེ་ལ་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། སེམས་བྱུང་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སེམས་ཀྱིས་མང་དུ་གཏོགས་པའི་འདུན་པ་ནི་ཡུལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སེམས་བྱུང་དང་། བློ་གྲོས་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ་དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་

དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་། དྲན་པ་ནི་མི་བརྗེད་པ་དང་། མོས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་སེམས་བྱུང་སོགས་ཡིན་ན། དེ་དག་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་མི་ཤེས་ཏེ། ཁྲོ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདུན་པ་དང་།

རྨོངས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཤེས་རབ་དང་། བརྗེད་ངེས་དང་ལྡན་པ་ལ་དྲན་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མོས་པ་དང་། གཡེང་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ཚེ་ཡང་ཤས་ཆེ་ཆུང་མ་གཏོགས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ནི་ངེས་པར་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་

འདོད་ལ། དེ་ཡང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སླ་བར་མི་རུང་ཡང་རིགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནོད་པ་ནི་ཅི་རིགས་འཇུག་སྟེ། གང་ཟག་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་

ང་འཛིན་གཉིས་ཆར་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་པས་

མ་ཁྱབ་པའམ། ཡང་ན། ཤེས་རབ་ཅན་དང་རྨོངས་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་དགོས་པ་དང་། ཆོས་དེ་མི་ཤེས་པའི་རྨོངས་པ་དང་། དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་གཅིག་ལ་མ་དད་པ་དང་མོས་པ་གཉིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་།

སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་བ་དང་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བའི་གཅིག་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཡུལ་དེ་བརྗེད་པ་དང་དྲན་པ་ཡང་དུས་མཉམ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ལ་མི་དགའ་བའི་ཁྲོ་བ་དང་། དགའ་བའི་འདུན་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་པ་སོགས་མང་ན་ཡང་

སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་འཛིན་འཚམས་རིགས་པས་དཔྱོད་ཤེས་ན། དོན་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་འགལ་བ་ཆེར་མ་མངོན་པས་མ་སྤྲོས་ལ། འོན་ཀྱང་སྔེ་པ་གཞན་གྱིས་འདི་འདྲ་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་

@26A ༄༅། །འགྲེལ་པ་མངོན་བའི་རྒྱན་ལས་བཤད་དོ།། [7]འདིར་སེམས་བྱུང་ལ་རྫས་ཡོད་དང་། བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ནི། སེམས་བྱུང་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་བོ་སེམས་བྱུང་

གཞན་ལས་ལོགས་སུ་རྫས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པ་ནི་རྫས་ཡོད་དང་། དེ་ལྟ་མིན་པར་ངོ་བོ་

དང་རྫས་སེམས་བྱུང་དེ་དང་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་། བྱེད་ལས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ལས་མིང་གཞན་དུ་བཏགས་པའི་སེམས་བྱུང་ནི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་རབ་དང་། ལྟ་བ་ལྟ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཤེས་རབ་ནི་སེམས་བྱུང་གཞན་ལ་བཏགས་པ་མིན་པར་རང་གི་

ངོ་བོ་ལོགས་སུ་གྲུབ་པས་རྫས་ཡོད་དང་། ལྟ་བ་ལྟ་ནི་འཛིན་ཚུལ་དང་བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་ལོགས་སུ་བཏགས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱི་རྫས་སུ་གྲུབ་པས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།། [7]འདིར་བསྟན་གྱི་སེམས་བྱུང་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་

ཁམས་དང་ས་གང་དུ་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ་དང་། དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག །ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་རྒྱགས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་ཆགས་པ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་སུམ་ཅུ་ནི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དོ། །མི་དགེ་བའི་ས་

པ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་ནང་ནས་གཡོ་སྒྱུ་རྒྱགས་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བདུན་དང་། མ་ངེས་པའི་ནང་ཚན་འགྱོད་གཉིད་གཉིས། ཁོང་ཁྲོ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ནི་འདོད་པ་ཁོན་

དང་། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་གཡོ་སྒྱུ་གཉིས་དང་། མ་ངས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་

གཏན་དང་པོ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ།། [7]ཡང་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་ཚན་དང་པོ་བཞི་དང་། མ་ངེས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་དང་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཀའི་འཁོར་དུ་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ལ། ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་འགྱོད་གཉིད་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བཅུ་བཞི་ནི་

ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་སུ་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ་འོག་ཏུ་རིམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་བཤད་ན། ཇི་ཙམ་

@26B གྱིས་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལྔས་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། རྟེན་དང་། དུས་དང་། རྫས་རྣམས་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།

འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་དོན་ནི། སེམས་གང་དང་། དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་གཉིས་

ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་མཚུངས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཅིག་ཡུལ་

དུ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། དེ་གཉིས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྫས་མཚུངས་པ་ཡང་རྫས་རེ་རེ་བར་གྲུབ་པ་འདྲ་བས་
མཚུངས་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། ༈ འདོད་པའི་དགེ་

བའི་སེམས་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་བྱུང་དེ་དག་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་ཇི་ཙམ་འབྱུང་ཞེ་ན། འདོད་སེམས་དགེ་བའི་འཁོར་དུ་ནི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་མང་
བཅུ། དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་སེམས་དགེ་བ་ཡིན་ན་

དེ་དག་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །སྐབས་ལ་ལར་འགྱོད་པ་བསྣན་པས་ཉེར་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། འགྱོད་པ་ལ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་དགེ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་
དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་འགྱོད་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། [7]མི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་མ་འདྲེས་པ་

དང༐ འདྲེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་མ་རིག་པ་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ངེས་པར་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ་སེམས་ཀྱིས་མང་བཅུ།

ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག །མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྣམས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཉེར་གཅིག་མི་འགྱུར་ངམ། ཞེ་ན་མི་འགྱུར་སྟེ། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པའི་རྨོངས་པ་ཉིད་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། 7འདྲེས་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་ མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་འཇིག་ལྟ་

@27A ༄༅། །མཐར་ལྟ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལོག་ལྟ་སོགས་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དོ། །ལྟ་བ་དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་ ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱིས་མང་གི་ཤེས་རབ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པའི་

ཕྱིར། སེམས་མི་དགེ་བ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གཉིས་མི་འགྱུར་སྟེ། དེ་གཉིས་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། 7ཡང་མི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་རྩ་ཉོན་བཞི་དང་། ཁྲོ་བ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས་

དང་༑ འགྱོད་པ་མི་དགེ་བ་སྟེ་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་གང་རུང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་སྟེ། གོང་གི་ཉི་ཤུའི་སྟེང་དུ་རང་རང་བསྣན་པའི་ཕྱིར། བཅོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་རང་རང་གི་

གྲོགས་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་གཞན་དང་ནང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་

མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་དེ་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཁོང་ཁྲོ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ང་རྒྱལ་སོགས་མེད་པ་ལྟར་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་འདྲེ་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཆིག་སྐྱ་ཐུབ་པའི་ཉོན་མོངས་སུ་འང་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་སེམས་

བྱུང་ཉེར་གཅིག་ནི་ངེས་པར་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།། [7]འདོད་པའི་འཇིག་ལྟ། མཐར་ལྟ་གཉིས་གང་རུང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་འཁོར་སེམས་བྱུང་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་

རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་སོགས་མ་སྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་བཞིའི་འཁོར་དུ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་མང་བཅུ་དང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། [7]གཉིད་ནི་ཀུན་སློང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་གིས་དགེ་མི་དག་དང་། བསྒྲིབས་

པ་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀུན་ལ་མི་འགལ་བར་འབྱུང་སྲིད་པས་ན། སེམས་གང་ལ་གཉིད་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་གཉིད་བསྣན་ཏེ་རེ་རེ་འཕར་དུ་

བགྲང་བར་བྱའོ།། 7གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱིས་འགྱོད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་

@27B ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་འདིར་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་བོ།། ༈ དེ་ལས་འགྱོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གོང་དུ་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ལས། འགྱོད་པ་དང་། གཉིད་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། མི་དགེ་བའི་ས་

པ་གཉིས་དང་། ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་གཡོ་སྒྱུ་རྒྱགས་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་བདུན་དང་བཅས་པའི་བཅུ་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་མེད་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམས་ནི་

ཡོད་དོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་བོའི་

དགེ་སེམས་ལ་འདོད་པ་དང་འདྲ་བར་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་། གོང་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མི་དགེ་བ་མེད་པས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་

མ་འདྲེས་པ་དང་འདྲེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མ་འདྲེས་

པ་མ་རིག་པ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལ་སེམས་ཀྱིས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཏེ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། འདྲེས་བ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡང་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་

ཉིད་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གཞན་དང་ལྡན་པ་ལ་རང་རང་བསྟན་པས་བཅུ་དགུ། ཁམས་གོང་ན་

བཟོ་སེམས་མེད་པས་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་དེ་དག་ལ་འཁོར་ནི་འདོད་པ་ལྟར་བཅུ་གཉིས་སོ།། [7]བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ན་ནི་

རྟོག་པ་མེད་པས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལས་རེ་རེ་ཕྲི་སྟེ། དགེ་སེམས་ལ་ཉེར་གཅིག་ལ་སོགས་པའོ།།

དེའི་གོང་མ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ནི་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་ལ། གཡོ་སྒྱུ་གཉིས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་དག་ཏུ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཆར་སྤངས་པས་

དགེ་སེམས་ལ་ཉི་ཤུ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་འདྲེས་པ་དང་། འདྲེས་པ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་

གཉིས་ལ་བཅུ་དྲུག ཆགས་སོགས་གཞན་དང་ལྡན་པ་ལ་བཅུ་བདུན། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་བཅུ་ནམས་སོ།། ༈ དགའ་དད་གུས་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་

སུ་དགའ་བ་དང་དད་པ་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བ་ནི་དགའ་དད་གཉིས་

@28A ༄༅། །གཉིས་ཆར་དང་། བུ་དང་ཆུང་མ་ལ་དགའ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཡིན་པས་དགའ་བ་ཡིན་ལ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་དད་པ

ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། །སྐབས་འདིར་

ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག་ཚུལ་སོགས་རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་
ལས་གསལ་བར་ཐོན་བས་མ་བཀོད་དོ། །འདིར་རྟེན་དང་དམིགས་དང་རྣམ་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་

མཚུངས་ལྡན་ལྔ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ན་གོང་དུ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་

རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་འདོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འདིའི་དོན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་རྣམ་པར་བྱས་ནས་དེ་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པར་མཚུངས་པ་ལ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་མཚུངས་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་

ཞེས་ངོ་བོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ཞེས་ཁྱད་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་འདོད་པ་ལྟར་

ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་དོན་དུ་མི་འགྲོ་མོད། འོན་ཀྱང་ཚིག་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་

འཁྲིས་ན་འཛིན་མཚམས་དཀའ་བ་ཙམ་ནི་འོང་རིགས་སུ་སྣང་ངོ༎ ༈ མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་དངོས་བསྟན་བཅུ་བཞི་

ཡོད་དེ། ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་དང་། འདུ་

ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། སྲོག་དབང་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་རེ་རེ་ནས་དང་། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ངག་གི་ཚོགས་དང་།

ཡི་གེའི་ཚོགས་ཏེ་བཅུ་བཞི་དང་། ཡང་གི་སྒྲས་དགེ་འདུན་དབྱེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ།

@28B རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་དང་། གནས་བཅུ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བདུན་བརྒྱ་ༀཤད་དོ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་

རྣམས་ནི་གཟུགས་ཤེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་གཟུགས་དང་སེམས་

དང་། སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་འདོད་ལ། གོང་མ་རྣམས་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་རུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པར་འདོད་དོ༎ ༈ ཐོབ་པ་སྔེད་དང་ལྡན་

པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དང་པོ་ཐོབ་པ་བཤད་པ་ལ། ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་

ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་ཞིག་ལ་འདོད་ཅིང་དེ་ལ་ཡང་རྙེད་ཐོབ་དང་། ལྡན་ཐོབ་གཉིས། རྙེད་ཐོབ་ལ་ཡང་སྔར་གཏན་ནས་ཐོབ་མ་མྱོང་བ་ལས་གསར་དུ་རྙེད་པ་ཟག་མེད་སྐད་

ཅིག་དང་པོའི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྔར་ཐོབ་པ་བར་དུ་ནམ་པར་ཉམས་པ་ལས་ཕྱིས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་བསམ་

གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་། ལྡན་པའི་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུན་ལྡན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་དང་། སོ་སོ་

སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་སྤང་མ་མྱོང་བས་ཉོན་མོངས་དེ་དང་ཡེ་ནས་ལྡན་པར་བྱེད་

པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་བཅས་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་ལྔར་འདོད་དོ། །འོ་ན། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་ཐོབ་

པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡང་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་

ལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་དུ་གཏོགས་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཆོས་ནི་གཞན་གྱིས་ཐོབ་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་གང་ཟག་རང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་

ཐོབ་མ་ཐོབ་རྟེ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་མི་ཐོབ་དཔྱོད་མི་དགོས་

པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས་སྤྱིར་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འགོག་པ་གཉིས་ལྷ་བུ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་ཀྱང་ཐོབ་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་

ཡང་ཡོད་ལ། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་ནི་ཅི་རིགས་པར་

@29A ༄༅། །སྐྱེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྡན་ཞིང་། བརྟགས་འགོག་ནི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པ་མ་གཏོགས་པའི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་

ལ་ལྡན་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ལྡན་པ་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་

ས་དང་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། ཆོས་གང་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། གང་ལ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐོབ་པ་

ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །༄ དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་

གསུམ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་ལ་ཐོབ་པ་ཡང་དུས་གསུམ་འབྱུང་བར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ། ཆོས་དུས་གསུམ་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱིས་

བསྡུས་པའི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པའང་

ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཟད་དུས་གཉིས་པ་ནི་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཡོད་པ་འོག་ཏུ་འཆད་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་ནི་སྔར་སྐྱེས་དང་། ཕྱི་སྐྱེས་དང་།

དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པ་གསུམ་ཆར་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པར་སྣང་ཞིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་དང་དུས་

མཉམ་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སྔ་སྐྱེས་དང་ཕྱི་སྐྱེས་གཉིས་ཆར་ཡོད་པ་ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དགེ་

བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་། གཟུགས་

ཀྱི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་དང་། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དགེ་མི་དགེ་དང་བཅས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། བསྒྲིབས་གཟུགས་ལུང་མ་བསྟན་དང་།

འདོད་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་དང་། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྲོར་བྱུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ཕལ་ཆེ་བ

ལ་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་མེད་པར་བཤད་ལ། ཕྱི་སྐྱེས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་དོ། །འདིར་ཐོབ་པ་ལ་དུས་གསུམ་དང་། འོག་ཏུ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དུས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་སོགས་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ

བའི་གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པ་སྟེ། བསྡུས་ར་བའི་བཟློག་པ་ངོས་འཛིན་བཞིན་དུ་རིག་པའི་ཕྲ་ཞིབ་འབྱེད་

@29B བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། ཕ་རོལ་པོ་མགོ་བོ་རྨོངས་པའི་རྒྱུ་ཙམ་ལས་གཞུང་དོན་གྱི་གོ་བ་ལ་ཕན་ངེས་ཀྱི་མེད་མི་རུང་ཞིག་མིན་འདུག་མོད། ཕལ་མོ་ཆེས་མཛོད་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་རྩ་བ་ཆེ་ཆེ་མོར་བྱེད་སོལ་འདུག་ཀྱང་། ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་ཧ་ཙང་མཐའ་ཆོད་པར་མ་གསུངས་ཞིང་། རྟོག

གི་བརྗོད་རྩལ་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་པས་དོན་དུ་དེང་སང་རྩོད་པ་དང་ལན་གྱི་ཚེ་འཛོག་རྩལ་འདི་ཞེས་དེས་བཟུང་ཆེར་མེད་པར་སྐབས་སུ་གང་འོས་བབ་ཅོལ་གྱི་རྩལ་དུ་སྨྲ་བ་ཞིག་འདུག་པ་མ་ཟད། སྤྱིར་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་འཇོག་ལུགས་དང་། ནང་ཚན་སྔར་སྐྱེས་དང་། ཕྱི་སྐྱེས་

ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་དབྱེ་བ་ཆོད་པ་ཞིག་མི་སྣང་བས། དེས་ན་ཡི་གེའི་ཁུར་ལ་མ་རྩིགས་པར་གྲུབ་མཐའ་རང་གི་འདོད་རྩལ་དང་མཐུན་པར་ཅུང་ཞིག་གསལ་བར་བཤད་ན། དེ་ཡང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྤྱིར་སྐྱེས་ཐོབ་སྦྱོར་བྱུང་གང་གི་དབང་དུ་

བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་དགོས་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་སོ་སོ་ནས་འཇོག་པའི་ཚེ་དུས་ཀྱི་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཇོག་གི་སྒོ་ནས་འཇོག་

དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་འདས་པ་

དང་། གཉིས་པ་དེ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་མ་འོངས་པ་དང་། གསུམ་པ་དེ་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཚུལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་
པའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ད་ལྟར་བ་དང་། གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་དང་ལྡན་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྐྱེས་པའི་

ཚེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འདས་པ་དང་། གཉིས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། གསུམ་པ་མ་འོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་དང་།
གཉིས་པ་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ། གསུམ་པ་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་ཆར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

འོ་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་དང་ལྡན་ན་དེ་འདས་པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་བར་ཐལ། བསམ་གཏན་སྙོམས་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་དང་མ་འོངས་དང་། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པ་བ་ཚོ་དེར་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གསར་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག

@30A ༄༅། །པ་དེ་དེ་འདས་པ་དང་ཇི་ལྟར་ལྡན་ཏེ། འདས་པ་ནི་ད་ལྟར་བཞིག་འགག་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་ན། དེའི་སྔོན་དུ་ད་ལྟར་བ་འགགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྔོན་དུ་ད་ལྟར་བ་མ་

སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆོ་དེར་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་འདས་པ་དང་མི་ལྡན་

ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ན། ཚེ་རབས་སྔོན་མ་རྣམས་སུ་ཐོབ་ནས་ཉམས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་འདས་པ་དང་སླར་ཡང་ལྡན་པར་གནས་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་དང་། དེ་དང་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི་

ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ནོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་གི་ཐོབ་པ་གསུམ་ནི་སྐྱེས་ཐོབ་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་སུ་མ་ཟད། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དུས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་ཕྱི་སྐྱེས་འཇོག

ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་མ་གཏོགས་མེད་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་ཡང་སྦྱོར་བྱུང་ལ་དེ་ལྟར་མེད་དེ། དེ་ལ་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་དུ་སྐྱེས་ཐོབ་སྦྱོར་བྱུང་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་སྨྲད་ཅིག

གཉིས་པ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོའི་འདས་ཐོབ་དང་། གསུམ་པའི་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཡིན་ན་སྦྱོར་བྱུང་ལ་ཡང་སྔ་སྐྱེས་དང་། ཕྱི་སྐྱེས་ཡོད་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཚིག་འདི་འདྲ་བས་འགྲུབ་གཞི་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་སྣང་ཡང་དེའི་སྐྱོན་

མེད་དེ། སྦྱོར་བས་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ད་ལྟར་བ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གསུམ་ཆར་གྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་རང་རང་གི་ཐོབ་
བྱའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པའི་དུས་རེ་རེ་པ་ལས་སྔ་སྐྱེས་དང་ཕྱི་སྐྱེས་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་

པོ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་དེ་ཐོབ་པའི་ཆོས་དང་དུས་མཉམ་དུ་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བ་དང་། གསུམ་པ་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་ཡང་མ་འོངས་པའི་ངོ་
བོར་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྔ་ཕྱིར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཆོས་འདས་པ་

@30B དང་༑ མ་འོངས་བའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྔར་སྐྱེས་ཕྱི་སྐྱེས་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། སྦྱོར་བྱུང་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་ཆར་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་
འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན། བསམ་གཏན་སྙོམས་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་དང་མ་འོངས་དང་། །ཞེས་

པའི་དོན་ཇི་ལྟར་འཇོག །དེར་མ་ཟད། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་ལ་ཐོབ་པ་ཡང་རེ་རེ་ཡོད་པས། དེ་དག་འདས་

པའི་ཐོབ་པ་ཕྱི་སྐྱེས་དང་། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་སྔ་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། །མངོན་ཤེས་སྤྲུལ་པ་མ་གཏོགས་པ། །ཞེས་ལྷའི་མིག་རྣའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་དང་། སྤྲུལ་སེམས་སོགས་འགའ་ཞིག་ཙམ་མ་གཏོགས་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་

ཅད་ལ་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་ཚོད་ནི

ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཐོབ་པ་འཇོག་ལུགས་ཇི་བཞིན་སེམས་ལ་མ་ཤར་བར། ཆོས་འདས་པའི་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཆོས་དེ་འདས་

ཀྱང་ཐོབ་པ་དེ་མ་འདེས་པ་ངེས་པར་ད་ལྟར་བར་གནས་པ་ཞིག་དགོས་སོ་སྙམ་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་

ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཡང་ཆོས་དེ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ལ་ཐོབ་པ་དེ་ངེས་པར་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པས་ལན་པར་སྣང་ངོ་། གཞན་ཡང་

ལ་ལ་དག་ནི། ཆོས་དེ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་། ཆོས་དེ་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ

དང་། ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། ཆོས་དེ་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པར་དོན་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ནས་མགོ་བོ་གཏུགས་ལྟར་འཁོར་

བའི་ངལ་བ་བསྟན་པ་ཡང་མཐོང་མོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཆོས་དེ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ད་

ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་ལ་དབྱེ་བའི་དབྱེ་ཆོས་ལ་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་། ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་
དང་། ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་རྣམས་འཇོག་པ་ཡིན་པས། དེས་ན་བརྗོད་ཚུལ་སྔ་མའི་དུས་གསུམ་ནི་

@31A ༄༅། །ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བགོ་བ་ལས་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་མི་རིགས་ཤིང་། ཕྱི་མའི་དུས་གསུམ་ནི་ཐོབ་པ་དེ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྔ་ཕྱི་དུས་མཉམ་གང་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་དུས་དེ་དང་དེར་
བཏགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།། [7]འོ་ན། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་

འཇོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་བྱུར། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྟོབས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་སྲིད་པས་འདིར་དེ་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་ན། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་
འདས་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་ནི། ཆོས་དེ་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་དང་། དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དེའི་ཐོབ་པ་བྱུང་བ་ཐམས་

ཅད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་ཐོབ་པ་བྱུང་བའོ། །དེའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་ནི་དེ་འགགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དེའི་ཐོབ་པ་བྱུང་བའོ། །ཐོབ་

བྱའི་ཆོས་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་ནི་རང་དུས་ལས་སྔར་དེའི་ཐོབ་པ་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །དེའི་ཐོབ་པ་ད་

ལྟར་བ་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེའི་ཐོབ་པ་བྱུང་བའོ། །དེའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་ནི་དེ་འགགས་པའི་དེའི་རྗེས་སུ་དེའི་ཐོབ་པ་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་
གྱི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་ནི་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་དེའི་ཐོབ་པའོ། །དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་དེ་ད་

ལྟར་བར་འཕོས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེའི་ཐོབ་པའོ། །དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་ནི་དེ་ད་ལྟར་བར་འཕོས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དེའི་ཐོབ་པ་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐོབ་པ་དུས་
གསུམ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་མ་འོངས་པ་ལས་ཀྱང་དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་།

འདས་པར་འཕོ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ལ་རིག་པས་ལེགས་པར་དཔྱོད་ཤེས་ན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་འགོད་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུར་འདུག་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་
བཞིན་དུ་མཁས་པའི་ཚིག་བསྙིང་བའི་དབང་གིས་གོ་ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་པར་སོང་བར་སྣང་

བས་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་ཕྱེ་ན། དེ་ཡང་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་ཡོད་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་འདི་དག་གཞི་གཅིག་ལ་མཚོན་པའི་ཐོབ་ཚུལ་དང་གྲུབ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་མ་འོངས་པ་

དང་། དེ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་། དེ་ནས་འདས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱེ་བས་ཐོབ་

@31B པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྲུབ། མ་འོངས་པ་དེ་ད་ལྟ་བའི་ངོ་བོར་འཕོས་པ་ན་སྐད་ཅིག་

དང་པོ་ད་ལྟར་བ་གྲུབ། ད་ལྟར་བ་དེ་འདས་པའི་ངོ་བོར་འཕོས་པ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འདས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་

ལ། ཐོབ་རིམ་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་ སྔར་སྐྱེས་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་དང་པོ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་གང་ཐོབ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ།

འོན་ཀྱང་འདས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ངེས་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་

གོ་རིམ་དང་བསྟུན་ནས་དང་པོ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་བཤད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འདས་པ་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་དུས་

མཉམ་དུ་འདས་པ་དང་། དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་འདས་པའི་ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་རྣམས་འཇོག་གོ། དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་

བ་ནི། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་ཐོབ་པ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་འགགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་

པའི་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་ནི། དེའི་སྔ་རོལ་

ཏུ་འདས་པའི་དེའི་ཐོབ་པ་རྣམས་དང་། དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་ནི་དེ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་དེའི་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །འགྲེལ་པ་

མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདས་པ་འཇོག་པའི་ཚེ། དེའི་

སྔ་རོལ་ཏུ་དེའི་ཐོབ་པ་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་དེ་ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པར་འཇོག་པའི་དོན་ཡིན་པ་

ལས། ཆོས་དེ་མ་གྲུབ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་དེའི་ཐོབ་པ་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་

མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་ཆོས་དེ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་དེའི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། མ་འོངས་པ་མ་གྲུབ་གོང་དུ་དེའི་ཐོབ་པ་གྲུབ་པ་ནི་འཇོག་མི་རིགས་ཤིང་། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལ་ནི་

ཤིན་ཏུ་འཇོག་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་དེའི་ད་ལྟར་བ་ཐོབ་པ་ལ་ད་ལྟར་བ་མངོན་དུ་གྱུར་དགོས་

@32A ༄༅། །པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་དེའི་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་དེ་འདས་པའི་ངོ་བོར་སོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཆོས་དེ་མ་འདས་གོང་དུ་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་

ར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས་དེ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་དེའི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་

པ་ལྟར་འདས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མར་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་
འོངས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་གནས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་

བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་འོངས་པ་དེ་ད་ལྟར་བར་འཕོས་པའི་ཚེ། སྔར་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ད་ལྟར་བ་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པའི་
ངོ་བོར་འཕོས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ད་ལྟར་བ་དེ་འདས་པར་འཕོས་པའི་ཚེ་སྔར་གྱི་ཐོབ་

པ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འདས་པ་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པར་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འདས་པ་མ་གྲུབ་གོང་དུ་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་
ཐོབ་པ་འདས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འདས་པའི་ཐོབ་པར་སོང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོ་འདས་པ་

དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་འོངས་པ་དེ་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་འཕོས་པ་དང་། དེའི་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་དེ་འདས་པའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཐོབ་པ་

འདས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ད་ལྟར་བ་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པར་སོང་བ་གསུམ་དུས་མཉམ་

པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ད་ལྟར་བ་དེ་འདས་པའི་ངོ་བོར་འཕོས་པ་དང་། སྔར་གྱི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དེ་འདས་པའི་འདས་པར་སོང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་འདས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འདས་པ་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པར་སོང་བ་གསུམ་ཡང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐོབ་བྱའི་

ཆོས་དང་དེའི་ཐོབ་པ་གཉིས་སྐྱེས་པའི་གོ་རིམ་དང་། འདས་པའི་གོ་རིམ་ལ་སྔ་ཕྱི་འབྱུང་སྲིད་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གོ་རིམ་ལ་ཡང་སྔ་ཕྱི་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ནི་འགལ་བའི་ཁྱུར་གྱིས་ནོན་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་ལུང་དོན་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་ན་དེ་འདྲ་བར་གོ་ཉེན་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་།

@32B གོང་དུ་མཁས་པའི་ཚིག་བརྙིངས་བས་གོ་ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་པར་སོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་འདི་འདྲ་བའི་གནས་ལ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་བམ། ཞེ་ན། ཐོག་མའི་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་རྒྱུན་ལྡན་

པ་ལ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་འདས་པ་དང་ལྡན་ཡང་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་

པ་འདས་པ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་རུང་བས་ན་དེ་འདྲའི་ཐོབ་པ་དེ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འཇོག

མི་ཤེས་ལ། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བ་མང་སྟེ་འོག་ཏུ་རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།། [7]མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ་སྔ་ཕྱི་
གཉིས་གསུངས་པའི་སྔ་མ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་ལས། ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་

ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཇོག་ཚུལ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མ་ཕྱེ་ན་གོ་བར་མི་སླ་བས་བཤད་ན་
བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་མཚོན་ན། ཆོས་

དེ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཚེ་དེའི་ཐོབ་པ་ཡང་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་དང་། ཆོས་མ་འོངས་པ་དེ་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་འཕོས་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་དེ་ཡང་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་འཕོས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མ་འོངས་པ་དེ་

དངོས་གནས་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ལྡན་པར་འདོད་པས་ན། ད་ལྟར་བར་འཕོས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེའི་རིང་དུའང་སྔར་གྱི་མ་འོངས་པ་དང་ལྡན་པ་མི་འགལ་བས་དེ་ལྡན་

བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དེ་དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། ཆོས་མ་འོངས་པ་དེ་ད་ལྟར་བར་འཕོས་པའི་སྐད་

ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་ཆོས་དེ་འདས་པའི་ངོ་བོར་སོང་ཟིན་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པ་ཡང་འདས་པའི་ངོ་བོར་སོང་ཟིན་ཀྱང་སྔར་གྱི་ཆོས་མ་འོངས་པ་དང་དེ་ཕན་ཆད་དུ་ཡང་ལྡན་

པར་བྱེད་པས་ན་དེ་འདྲའི་ཐོབ་པ་དེ་ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འདི་

@33A ༄༅། །དག་ཀྱང་ཆོས་དེ་དངོས་གནས་ལ་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་ལྡན་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྙེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་སོ།། ཡང་། གོང་གི་འགྲེལ་བ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་

མཆན་བུར། ཆོས་མ་འོངས་པ་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། འདས་པར་འཕོ་བ་ཡོད་

པར་འདོད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་ཆོས་དེ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་གནས་བཞིན་དུ་

དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། འདས་པར་འཕོས་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་འཕོས་ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་

རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འོ་ན་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་དེ་དེའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ། གོང་གི་

བརྗོད་ཚུལ་ལྟར་ན་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་མ་འོངས་པའི་ངོ་བོར་གནས་བཞིན་དུ་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པར་འཕོས་

པ་ཡང་འདོད་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི། དེ་ཡང་ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པར་འཇོག་དགོས་སོ།། ༄ དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམ་པ་ལ་མཚོན་ན། དེ་སྐད་

ཅིག་དང་པོ་འདས་པ་དང་ནི་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ལྡན་པ་མ་ཟད། སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་འོངས་པ་

དང་ད་ལྟར་བ་གཉིས་འདས་པའི་ངོ་བོར་འཕོས་ཟིན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་གནས་ལ་མེད་ཀྱང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་

ནི། །ས་འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ལས་ད་ལྟར་བ་མ་འོངས་པའི་

གཏོང་རྒྱུ་དང་། འདས་པ་ད་ལྟར་པའི་གཏོང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དུས་གསུམ་དང་། གསུམ་པ་དུས་གསུམ་ནས་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་

བར་དུ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཇི་ཙམ་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། ཚུལ་འདི་ཁོང་

དུ་ཆུད་ན་དེའི་ལུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། ཐོབ་པ་ སྔར་སྐྱེས་དང་ཕྱི་སྐྱེས་ཞེས་པ་གཉིས་ཆར་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་མ་གཏོགས་མེད་དམ་

ཞེ་ན། ཕྱི་སྐྱེས་ནི་དེ་དག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། སྦྱོར་བས་ཐོབ་པ་སོགས་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། སྔར་སྐྱེས་

@33B ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྟོབས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདིར་སྟོབས་ཅན་དང་ཤུགས་ཅན་ཞེས་པའི་དོན། ཆོས་དེ་རྩ་བ་ཆེ་ཆུང་དང་། འཁོར་མང་ཉུང་སོགས་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། འགའ་ཞིག་གོམས་པ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་དང་འགའ་ཞིག་རང་ཐོབ་

བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་འདྲིས་ཤུགས་ཆེས་པས་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལས་འབད་རྩོལ་སོགས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ས་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་

ཀྱིས་རང་ཤུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམས་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་། མིག་རྣའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་དང་། སྤྲུལ་སེམས་ལྟ་བུ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཀྱང་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཤུགས་དང་།

དེར་མ་ཟད་བཟོ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་བཟོ་བོ་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་ལྟ་བུའི་བཟོ་སེམས་དང་། སྤྱོད་ལམ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་རྟ་ཐུལ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སེམས་ལའང་ཐོབ་

པ་སྐྱོན་སྐྱེས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་གོམས་པ་དང་ཐོབ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བའི་ཆོས་

རྣམས་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྦྱོར་བྱུང་ཁོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་སྔར་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པ་སོགས་མ་ཡིན་པར་སྦྱོར་བ་འབད་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་པས་གོམས་པ་

ཤུགས་ཆུང་བ་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ནི་ཀུན་སློང་ཤུགས་ཆུང་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ནུས་པ་

མཐུ་ཆུང་བས་ཐོབ་པ་སྐྱོན་སྐྱེས་མེད་པར་འདོད་དོ། །འོ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོར་བས་སྒྲུབ་པ་ཤས་ཆེ་བས་དེ་དག་ལ་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་འཇོག་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་

ཅིག །འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆན་བུར། སློམས་འཇུག་གཉིས་དང་། སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་།

མངོན་ཤེས་དང་ཚད་མེད་ལྷ་བུ་མ་འདྲིས་པ་རྣམས་དང་། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བས་ཐོབ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཡང་སྔར་སྐྱེས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་

དངོས་སུ་མིང་སྨོས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་། གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས་

@34A ༄༅། །བཤད་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བྱུང་གིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་མེད་པར་གསུངས་པའོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་ནས་ཐོབ་པ་

སྤུར་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་ནི་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་ལས་མེད་པར་འདོད་པ་མཆིས་ཀྱང་།

དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་ལུང་དོན་ནི། སློམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་ཐོབ་པ་སྤུར་སྐྱེས་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པ་བཞིན། མཐོང་ལམ་ནི་སྦྱོར་བས་སྒྲུབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་པོར་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་གོམས་

པ་ཤུགས་ཆུང་བས་ཐོབ་པ་སྤུར་སྐྱེས་མ་བཞག་པ་མ་ཟད། མཐོང་ལམ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིར་ཕྱིན་ལས་རགས་པ་ཙམ་ལ་འཛོག་མི་ཤེས་པར་སྣང་ཞིང་། དེ་དག་ལས་གཞན་མངོན་ཤེས་དང་། ཚད་མེད་དང་། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་གནས་ནས་བཤད་

པའི་ལྷ་བ་དང་ཤེས་པ་སོགས་ལ་ནི་སྦྱོར་བྱུང་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྦྱོར་བས་ཐོབ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་སྤུར་སྐྱེས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལས། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གང་རུང་ཡིན་ན་སྦྱོར་བ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པས་

ཁྱབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་སྤུར་སྐྱེས་མེད་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་ལ་སྤུར་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། ཉན་རང་

དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷ་བུའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་རྩལ་ཞིབ་པ་གནས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་

མོད་ཀྱང་འདིར་ཡང་དོགས་པ་སེལ་ཕྱིར་ཟུར་ཙམ་འགོད་ན། མཛོད་གནས་བདུན་པའི་རྩ་བ་

ལས། གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་ཕྱིར་གང་། །ཐོབ་པ་དེ་ནི་འོག་མའང་ཐོབ། །ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། །ས་ཀུན་ཞེས་པའི་ཟད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། འཇིག་རྟེན་ལས་

འདས་པའི་ལམ་ལ་ནི། ས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལྷ་བུ་གང་ལས་འདོད་ཆགས་

@34B དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་སས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་། དངོས་གཞི་

ཁྱད་པར་ཅན་དང་། རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་བསྡུས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའང་ཐོབ་སྟེ།

གཉེན་པོའི་རིགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གཞན་གྱི་ཟག་མེད་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉིས་པའི་

དངོས་གཞི་ཟག་མེད་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་། དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་

གྱུར་པའི་ཟག་མེད་མ་འོངས་པ་ཐོབ་ཅིང་། གཉིས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱལ་རིས་གཞན་གྱི་ཟག་མེད་ལའང་

མཚུངས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟ་བུའི་ཟག་མེད་མ་འོངས་པ་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་སྟོར་སྐྱེས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་

བུའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་ནེ། དེ་ནི་ཟག་མེད་མ་འོངས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཅི་རིགས་པ་སྦྱོར་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ལས་ཐོབ་པ་སྟོར་

སྐྱེས་ཡོད་པའི་དོན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། །

ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ན། འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། གང་གིས་ཟད་པ་ཤེས་པ་འཐོབ་པ་དེ་ལ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་སྡུག་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྔུབས་དྲན་པ་དང་། དྲན་པ་

ཉེར་བཞག་དང་། ཚད་མེད་དང་། རྣམ་ཐར་དང་། ཟིལ་མནོན་དང་། ཟད་པར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་

ཐོབ་བོ། །དེ་ཡང་ས་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་རྣམས་འཐོབ་ཀྱི། སྦྱོར་བས་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་

སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་དེར་གྱི་

སྦྲོག་མ་ཐག་པ་བཅད་པའམ། རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་འབྱུལ་བ་དང་བཅས་པས་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་བཅད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པས་བསུ་བའི་

@35A ༄༅། །ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་ཀྱི། སྦྱོར་བས་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པར་གསལ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་པས་བསུ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པས། ཐོབ་པས་བསུ་བའི་དོན་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་ན་ཐོབ་པ་ཕོ་ནའི་མིང་སློས་མ་དགོས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཟག་བཅས་ཀྱང་ཞེས་སློས་

པའི་ཀྱང་གི་སྐབས། ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་འོངས་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་མ་ཟད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཐོབ་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་དུ་ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་མ་འོངས་པ་དུ་མ་ཞིག་དུས་གཅིག་ལ་ཐོབ་པའི་དོན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཉན་རང་དགྲ་

བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་སོ། །ལྷག་པར་དུ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟད་པ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཚེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཏུ་མ་ཟད་སྟོབས་བཅུ་ལ་
སོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་མངོན་

གྱུར་དུ་བསྐྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་ཚེ་བསྐྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་
པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་སོགས་པའི་སྐྲུས་བཟུང་བ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེར་

བཞག་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་
ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་ཡོད་པས་ན། ཟག་མེད་ཉུང་ཤས་ཞིག་ལ་མ་གཏོགས་མེད་པའོ་

སླམ་པའི་ཀུ་དོག་གི་རྒྱ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་སོ། །ཡང་། སྔ་ཐོབ་དང་སྔར་སྐྱེས་ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་ཐོབ་དང་ཕྱི་སྐྱེས་ཞེས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཞེ་ན། སྔ་ཐོབ་དང་སྔར་སྐྱེས་དོན་གཅིག་

ཏེ་སྔ་ཐོབ་ཀྱི་དོན་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མེད་པའི་

@35B ཕྱིར། ཕྱི་ཐོབ་ལ་ཕྱི་སྐྱེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་པས་ན་འདས་པ་ལ་སྐྱེས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ དགེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དགེ་མི་དགེ་

ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཉིད་དུ་འཇོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་ཁམས་རང་རང་གི་ཁམས་སུ་གཏོགས་སོ། །ཐོབ་བྱའི་ཆོས་

ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ལམ་བདེན་དང་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་ནི་ཁམས་གསུམ་སོ་སོར་གཏོགས་པ་དང་། ཟག་མེད་དུ་གཏོགས་པ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ནི་འདོད་པར་ཐོབ་པ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་སུ་ཐོབ་པ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་

མེད་དུ་ཐོབ་པ་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇོག་ལ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསམ་གཏན་གྱིས་སས་ཐོབ་པ་ནི་གཟུགས་དང་།

འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་ཐོབ་པ་གཟུགས་མེད་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་

པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཤིང་འདོད་པར་གཏོགས་པ་ནི་མེད་དེ་འདོད་པ་གཉེན་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བརྟགས་འགོག་འཕགས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་
པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་

བཤད་པས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ནི་རང་ཐོབ་བྱེད་དེ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གང་དུ་གཏོགས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡང་དེ་དང་དེར་གཏོགས་ལ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ནི་ཁམས་སུ་
མ་གཏོགས་སོ། །དེ་དག་ནི་རྒྱུའམ་གཉེན་པོ་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇོག་གོ། ཡང་ཟག་མེད་

ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ནར་གཏོགས་ཏེ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇོག་གོ། [7]ཡང་སློབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་མི་
སློབ་པར་འཇོག་ཅིང་། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཞེས་པ་ནི་སློབ་ལམ་དང་།

@36A ༄༅། །མི་སློབ་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་ལ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །ཡང་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ལ་ནི།

སློབ་པར་གཏོགས་པ་དང་། མི་སློབ་པར་གཏོགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གཏོགས་པ་

གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སློབ་མི་སློབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཟག་བཅས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། བརྟགས་འགོག་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་ལས་དང་

པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་མི་སློབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་གཏོགས་པ་མ་ཟད། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འཇིག

རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ཡང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གཏོགས་ཤིང་། ཡང་བརྟགས་འགོག་སློབ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པས་ཐོབ་པ་ནི་མི་སློབ་པར་གཏོགས་

སོ། །ཡང་མཐོང་སྤང་གི་ཐོབ་པ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་གི་ཐོབ་པ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ཅིང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་པ་

ལ་སྒོམ་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། བརྟགས་འགོག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ལུང་མ་བསྟན་

དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྒོམ་སྤང་དང་། བརྟགས་འགོག་འཕགས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་

དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ནོ།། ༈ ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོར་བཤད་རྣམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྤྲིབ་གཟུགས་

ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་ལྷན་ཅིག་པོ་ནར་སྐྱེ་ཞིང་། སྒྲིབ་

གཟུགས་ལུང་མ་བསྟན་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ནི་མེད་དོ། །འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་ཆོས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་སྔར་སྐྱེས་ནི་མེད་

ལ། དེར་མ་ཟད་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་མ་འོངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདོད་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པ་མ་གཏོགས་མ་འོངས་པ་མེད་དེ། ཕྱིན་ཆད་འདས་ལྡན་མ་འོངས་མེད། །ཅེས་སོགས་གནས་བཞི་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།། ༈ མ་ཐོབ་མ་

@36B བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མ་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་གསར་དུ་མི་ལྡན་པ་དང་། རྒྱུན་མི་ལྡན་པ་དང་། ཡེ་ནས་མི་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་མ་ཐོབ་པ་གསུམ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་དེ་སྔར་མ་

ཐོབ་པ་ལས་གསར་དུ་མི་ལྡན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་དེའི་རྒྱུན་མི་ལྡན་པར་བྱེད་པ་དང་། སོ་སྐྱེ་ལ་འཕགས་ལམ་ཡེ་ནས་མི་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་ཐོབ་པ་ལ་དུས་གསུམ་ཡོད་དམ་ཞེ་

ན། ཆོས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་མ་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་ཡོད་ལ། ཆོས་ད་ལྟར་བ་

ལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མ་གཏོགས་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་མེད་དེ། ཆོས་དེ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ན་མ་ཐོབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན། ཆོས་འདས་པ་སོགས་ལ་མ་ཐོབ་པ་དུས་
གསུམ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་འདས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེའི་མ་ཐོབ་པ་འདས་པ་ནི། སྡོམ་པ་

འདས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་འདས་པ་དེ་མ་སྐྱེས་གོང་དུ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་སྡོམ་པ་འདས་པ་དེ་གཏོང་རྒྱུ་བཏང་བའི་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་དེའི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་མ་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་ནི། སྡོམ་པ་འདས་

པ་དེ་བཏང་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དེའི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་འདི་གསུམ་ལ་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ། ཆོས་འདས་པ་དེ་འདས་པར་མ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ད་ལྟར་མ་ཐོབ་པ་
དང་། དེ་མ་འོངས་པར་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སྣང་ངོ་། །སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ད་ལྟར་བའི་མ་ཐོབ་པ་འདས་

པ་ནི། སྡོམ་པ་ད་ལྟར་བ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་ད་ལྟར་བ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་མ་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་ནི་སྡོམ་པ་དེ་གཏོང་རྒྱུ་བཏང་བའི་སྐད་

ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་མེད་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་

ཏོ། །ཡང་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་ནི། མ་འོངས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྡོམ་པ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་བྱུང་བ་ལྟ་

བུའོ། །དེའི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་དེའི་མ་ཐོབ་པ་རང་ཉིད་ད་ལྟར་བར་འཕོས་པ་ལྟ་བུའོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་

@37A ༄༅། །པ་མ་འོངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་ནི། མ་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བར་འཕོས་པ་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་བྱུང་བ་ལྟ་

བུའོ། །ཞེས་འཁོད་འདུག་པའི་གསུམ་པ་འདི་ཡིག་ནོར་ཞིག་བྱུང་བ་མིན་ནམ་སླམ་སྟེ། ཆོས་མ་འོངས་

པའི་མ་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་འཇོག་དགོས་པ་ལ། མ་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་འཇོག་ཚུལ་ལན་གཉིས་འདབ་ཅིང་། མ་ཐོབ་པ་འདས་པ་འཇོག་ཚུལ་མི་སྣང་བས། དེས་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་འོངས་

པའི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བར་འཕོས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་

བྱུང་བ་དེ་དེའི་མ་ཐོབ་པ་འདས་པར་འཇོག་དགོས་སཾ་སླཾ་སྟེ། མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བར་འཕོས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་མ་ཐོབ་པ་དེ་འདས་པའི་ངོ་བོར་སོང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ནི་

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་སྟེ་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་རིང་ཐུང་དཔྱོད་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་

འགྲེལ་པ་ཉིད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཇི་ལྟར་དུ་འཇོག་ཀྱང་རིགས་པས་སྐྱབ་ཆེ་འཐད་པར་མ་མཐོང་ངོ། ཆོས་འདས་པ་དེ་འདས་པའི་དུས་སུ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་མ་འོངས་པ་མ་འོངས་པར་མ་ཐོབ་ན་ཆོས་དེ་དག་ཐོབ་པའི་དུས་འཇོག་མི་ཤེས་པར་སོང་ཡང་། དུས་དེ་དག་རིང་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་

མེད་ཅེས་སྨྲ་བར་སྣང་ཡང་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་མ་འོངས་པའི་མ་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་དེ་སྡོམ་པ་མ་འོངས་པ་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇོག་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ན་སྡོམ་པ་དེའི་ཐོབ་པ་དེ་ཆོས་དེའི་སྔ་ཕྱི་གང་རུང་དུ་འཇོག་པའམ། ཡང་ན་མ་ཐོབ་པ་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་

འཇོག །དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་དེ་མ་ཐོབ་གོང་དུ་དེའི་ཐོབ་པ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་དེ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ནི། ཆོས་དེ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་འཇོག་དགོས་པར་ཐལ་བས་ན་འགལ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་

རྩལ་དཀའ་བས། དེས་ན་ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐོབ་པ་དེ་ཆོས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །མ་ཐོབ་པ་ཡང་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །[7]མ་ཐོབ་པ་དེ་ཁམས་

@37B སུ་གཏོགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་རུང་སྟེ་ཆོས་དེ་འདོད་པར་མ་ཐོབ་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་སུ་མ་ཐོབ་པ་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་
མ་ཐོབ་པ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པར་འདོད་དོ།། ༕ ཡང་ཟག་མེད་ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོར་འདོད་

པ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་གང་ཟག་ལ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་སློབ་པའི་ཐོབ་པ་སློབ་པར་འདོད་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་
བརྟགས་པའོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེ་གང་གིས་གཏོང་ཞེ་ན། གང་ཟག་གང་གིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ན་དེའི་

རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གཏོང་བར་འདོད་ལ། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། ས་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕོས་པ་དང་། གོང་མ་ནས་འོག་མར་འཕོས་པའི་ཚེ་ས་དེ་དང་དེའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམ་པར་ཉམས་
པས་གཏོང་ཡང་སྤྱིར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གཏོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དེས་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་འདུན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སྤོང་བ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པར་ཉམས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གོང་མར་

འཕོས་པའི་ཚེ་རྣམ་པར་ཉམས་པས་གཏོང་བ་ཡིན་ཀྱང་གསར་དུ་སློང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྔར་སྤྱངས་ཟིན་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐོབ་པ་སོགས་

ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ། ཕན་ཚུན་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཡང་དོན་ལ་ཐུག་མེད་ཁོ

ནར་འགྱུར་བ་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་དང་། དེའི་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཐོབ་པ་དེས

ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པར་བྱེད།

ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དེས་རྩ་བའི་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་ལྡན་པར་བྱེད། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཚེ་སྔར་གྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ལྡན་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་གསུམ། ཐོབ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལྡན་བྱེད་རྗེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་

གསུམ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་གསུམ་དང་བཅས་པའི་དགུ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་། སྐད

@38A ༄༅། །ཅིག་ལྔ་པའི་ཚེ་ཉིས་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་སྐྱེ་བ་སོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་

ཐོབ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཡིན་གྱི། གཉིས་པ་སོགས་ལ་རྟི་ན་ཐུག་པ་མེད་པས་སེམས་

ཅན་གཅིག་གི་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་མི་ཤོང་བ་གཞན་ཡང་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིར་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་
དུས་གསུམ་འཇོག་པ་དང་། སློབ་པའི་ཐོབ་པ་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཐོབ་པ་མི་སློབ་པར་

འཇོག་པ་དང་། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ལམ་བདེན་དུ་འདོད་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་སོ་སྐྱེར་འདོད་པ་དང་། ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་འཇོག་པ་སོགས་དོན་ལ་མི་
འཐད་པར་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པས་འགོག་པར་མཛད་པ་

ལྟར་གནོད་བྱེད་མང་དུ་མཆིས་མོད་ཀྱང་ཧ་ཅང་ཡི་གེས་འཇིགས་པས་མ་བཀོད་ལ། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ནི་གོང་དུ་བཀོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་པའི་སྟེང་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་ཅིང་བརྟགས་ན་གནོད་

བྱེད་ཇི་ཡོད་ཕལ་མོ་ཆེ་ཤེས་པར་ཡང་སྣང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་འཛིན་མཚམས་སོགས་ཀྱང་དཔྱད་ཤེས་པར་བྱའོ།། ༈ སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་འདྲ་བའོ། །ཞེས་པའི་

སྐབས་སུ། སྐལ་མཉམ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་

པའི་ཆོས་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་རིགས་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། སེམས་ཅན་ཞེས་སྨོས་པས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐལ་བ་མཉམ་མི་མཉམ་ཀྱི་ཐ་

སྙད་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་སྐལ་བ་མཉམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་

ཅན་དུ་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྐལ་མཉམ་མི་རྣམས་མིར་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་ལྷར་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་

མཚོན་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོར་རིགས་འདྲ་བ་དང་། ཁམས་རྣམས་

@38B ཁམས་སུ་རིགས་འདྲ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱིའི་སྐལ་མཉམ་དང་། མིའི་ཕུང་པོ་ལྔ་མིའི་ཕུང་པོར་རིགས་འདྲ་བ་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་གི་སྐལ་མཉམ་སྟེ་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེའོ། །འོ་ན་སྤྱི་དང་བྱེ་

བྲག་གང་རུང་དུ་སྐལ་བ་མཉམ་ན་སྐལ་བ་མཉམ་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མི་དང་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་སེམས་ཅན་

ཙམ་དུ་སྐལ་བ་མཉམ་ཡང་། སྐལ་བ་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐལ་བ་མཉམ་ན་ཡང་སྐལ་བ་མཉམ་པས་མ་ཁྱབ་ཏེ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སློང་མོ་བ་ལྟ་

བུ་བྲེ་བྲག་མིར་སྐལ་བ་མཉམ་ཡང་། སྤྱིར་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འཇོག་མི་རིགས་པ་

ལྷ་བུའོ། །འོ་ན་སྤྱིར་སྐལ་མཉམ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དམ་ཞེས་ན། ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པར་རིས་མཐུན་པ་ནི་ལ་ལ་ཙམ་ལས་དཀོན་མོད་ཀྱང་། ཕལ་ཆེར་རིགས་མཐུན་པ་ལ་སྐལ་མཉམ་དུ་བཞག་ཚོག་པ་འདྲ་སྟེ། འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་འདོད་ལྷར་

སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གཟུགས་སུ་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། གླིང་གཞན་གསུམ་གྱི་མི་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་པར་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་། ཛམྦུ་གླིང་པ་ལ་མཚོན་ན་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་རྣམས་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ནས། དགེ་སློང་དང་། བྲམ་ཟེ་

དང་། ཁྲིམ་བདག་དང་། དམངས་ཕལ་པ་སོགས་སོ་སོ་ནས་ནང་ཕན་ཚུན་དེ་དང་དེར་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་། དུད་འགྲོ་སོགས་ཀྱང་རང་རང་རིགས་མཐུན་དེ་དང་དེར་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤྱིར་ཡང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་མིན་པ་འདབ་

ཆགས་སུ་རིགས་མཐུན་ཀྱང་མཁའ་ལྡིང་དང་། ཕ་ཝང་ལྟ་བུ་དང་། གཅན་གཟན་དུ་རིགས་མཐུན་ཀྱང་ཁྲི་དང་སེངྒེ་ལྟ་བུ་སྐལ་མཉམ་དུ་བཞག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མི་མཛེས་པས་

སྐབས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་འཆི་འཕོ་ཉིང་སྐྱེ་བ་དང་སྐལ་མཉམ་འདོར་མི་འདོར་ལ་མུ་བཞི་

བཤད་པ་ནི། སྐལ་མཉམ་སྔོན་མ་འདོར་མི་འདོར་ལ་རྩི་བ་ལས། སྐལ་མཉམ་སྤྱི་ཙམ་འདོར་མི་འདོར་རྩི་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདོད་པ་ནས་འཆི་འཕོས་ཏེ་འདོད་པར་
སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཤི་འཕོས་ཤིང་སྐྱེ་ལ་ས་དེའི་སྐལ་མཉམ་མི་འདོར་བ་དང་། འདོད་

@39A ༄༅། །པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཤི་འཕོས་ཤིང་སྐྱེ་ལ་སྔོན་མའི་སྐལ་མཉམ་ཡང་དོར་བ་དང་། སོ་སྐྱེས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ན་འཆི་མ་འཕོས་ཀྱང་སོ་
སྐྱེའི་སྐལ་མཉམ་འདོར་བ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་གང་ཡིན་ཀྱང་འཆི་མ་འཕོས་ཤིང་

གོང་མའི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ།། ༈ འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདུ་ཤེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ཞེས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་
གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡུན་རིང་པོར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་

རྫས་ཞིག་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལས་གཏན་དུ་སྐྱེ་བར་འགོག་པར་ནི་མི་འདོད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་

འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་

ཡོད་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལྷ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ཞེས་པ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་མཐར་འཆི་བ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་

སུ་འབྱུང་ངོ་། །གང་ཟག་དེ་ནི་ཚེ་རབས་སྔོན་མ་རྣམས་སུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་དང་། ཚེ་དེ་ལ་ནི་སེམས་མེད་པས་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་ལས་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་ཤི་འཕོས་

པ་ན་ངེས་པར་འདོད་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྐྱེའོ།། ༈ དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྙོམས་འཇུག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྙོམས་འཇུག་དེ་ལས་མ་ལངས་ཀྱི་བར་དུ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་མཚུངས་

ལྡན་རྣམས་སྐྱེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྫས་སོ། །སྙོམས་འཇུག་འདི་ཡང་ས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་དང་། དང་པོའི་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ངེས་པར་

འབྱུང་ཞིང་ཐར་པ་འདོད་པ་སྡེ་ཀུན་སློང་གིས་དགེ་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་ཐར་

@39B པར་འདུ་ཤེས་པས་ཀུན་སློང་ལོག་པའམ། འདུ་ཤེས་ལོག་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ནི་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་དགེ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། སྙོམས་འཇུག་འདི་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་སྲིད་ཀྱང་དེ་ལ་གུས་པས་ཚེ་དེ་རང་ལ་སོར་ཆུད་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ཤི་འཕོས་ནས་ནི་ངེས་པར་

འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྐྱེ་བས་ན་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་དང་། མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་ནི་མེད་ལ། ཚེ་མ་འཕོས་པར་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་ནུས་པས་ན་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་ལ། གཞན་དག་ནི་ཉམས་སམ་མ་ཉམས་ཀྱང་རུང་སྟེ།

གལ་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པ་ལས་སྐྱོན་དུ་ཤེས་ན་ནི་སླར་བསྐྱེད་ཅིང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །སྙོམས་འཇུག་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ནི་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ཐོབ་ལ། དེ་ཕན་ཆད་དུ་འདས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ཏེ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་བཞིན་ནོ། །

སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པ་ནི་མི་ཐོབ་ལ། གང་ཟག་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནས་ཐོབ་ཀྱི་འཕགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་སྨིན་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་འགྲུབ་

བོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་དང་རིས་མཐུན་ལ་སོགས་པ་འཕེན་བྱེད་ནི་བཞི

པའི་ཉེར་བསྡོགས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ན། སྙོམས་འཇུག་འདི་བཞི་པའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱང་། དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་མེད་འདྲ་སྙམ་སྙེ་དཔྱད་དོ།། ༈ འགོག་

པ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཀྱང་འདུ་ཤེས་

མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀུན་སློང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་ངོ་བོ

ཀུན་སློང་གིས་དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་ཞི་བར་གནས་པའི་དོན་དུ

སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པས་མ་ཡིན་ལ། ས་ནི་སྲིད་རྩེའི་སས་བསྡུས་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་།

རྣམ་སྨིན་སྲིད་རྩེའི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་དང་། གང་ཟག་ཀྱང་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པ

@040A ༄༅། །དང་། སྐྱོང་འགྱུར་ནི་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་དང་། སྐྱོང་བར་མ་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ

པའི་འདོད་པའི་འཕགས་པ་དེ་མ་ཉམས་པར་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་སློམས་འཇུག་དེ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པར་ཐོབ་ནས་ཉམས་པའི་འཕགས་པ་དེ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་སླར་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་དང་པོའི་སློམས་འཇུག་དེ་དང་། གསུམ་པ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་འགོག་སློམས་ཐོབ་ནས་ཉམས་པའམ་མ་ཉམས་པ་གང་ཡང་རུང་སྟེ། འདོད་

གཟུགས་གང་རུང་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་གྱུར་གྱི་འགོག་སློམས་དེ་དང་པོར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་དེ་འཇོག་གམ། ཕྱི་མ་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་འཇོག །

དང་པོ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་འཇོག་གོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་དེ་ཉམས་ཟིན་པས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་པར་མ་ནུས་པས་སླར་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་ སྟེ། དང་པོ་དེས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་པར་ནུས་ན་སླར་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་

མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་ཡིན་པ་ལས་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཞེར་ན། རིག་པས་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་ན། སྐྱོན་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་ལ་ནི་དང་པོར་འདོད་པའི་

རྟེན་ལ་ཐོབ་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་ཉིད་འཇོག་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ཉམས་པའི་དོན་ཡང་ཉོན་མོངས་

ཀྱིས་སྙོམས་འཇུག་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་སུ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ལས་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཉམས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སླར་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྙོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་

སྔར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་སྐྱོང་བ་དེའི་ཤུགས་སམ་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་

@040B པ་ལས། དང་པོར་འདོད་པའི་མིའི་རྟེན་ལ་མ་ཐོབ་པར་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐོབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་པ་དང་པོར་མིའི་ནང་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་

ཕུང་པོ་འཕེན་པའི་ཆོ་ན་ཡང་དང་པོའི་འཕེན་བྱེད་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ།

སླར་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་ན་ཡང་སྔར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལས། དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲིས་ནས། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སླར་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག

མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་དེ། སྔར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལས་མ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། སྔར་

དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་ནས་སླར་སོར་ཆུད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྔར་ཐོབ་པའི་

དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་མ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཉམས་པ་སླར་སོར་ཆུད་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་སོ། །འཕགས་པ་ཡང་སྲིད་རྩེའི་དགེ་སེམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་།

གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་དང་། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་འཕགས་

པ་ཆགས་བཅས་དང་། སྲིད་རྩེའི་དགེ་སེམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། ཤེས་རབ་རྐྱང་པས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་པོ་

དེས་སྲིད་རྩེའི་དགེ་སེམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱི་མ་དེ་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་

གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་རྩེའི་དགེ་སེམས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཁོ་ནས་འཐོབ་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་འཐོབ་མི་ནུས་ལ།

དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་བཞིན་དུ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཚེད་ལྟར་བ་ཕོན་དང་། གཉིས་

པ་ཕན་ཆད་འདས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་མི་ཐོབ་བོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཉན་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ནི་དམིགས་ཀྱིས་གསལ་བ་སྟེ།
ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་

@041A ༄༅། །རྒྱུབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབད་རྩོལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
གྲུབ་པར་བསྙོད་པ་ལས། དགེ་བ་མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་ནི། །སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་ཙུང་ཟད་མེད།།

ཁྱོད་ནི་གང་དུ་བཞེད་ངེས་པ། །བཞེད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་
མཛད་པའི་ཚེ་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པའམ་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་དུ་མཛད་པ་

ནི་མ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ལུགས་འདི་ལ་ནི་དེའི་གོང་དུ་ཡང་འགོག་སྙོམས་མངོན་དུ་མཛད་པར་མི་འདོད་དེ། དང་པོར་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་མ། །སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིས་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱུང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྐད་ཅིག་ཁོ་ནར་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་

ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། སྲིད་རྩེའི་སྙོམ་སྤྱང་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་སྙོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་མཉམ་བཞག་གི་རྒྱུན་

གཅིག་ལ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། ཐུབ་ཕྱོགས་པ་སོགས་འགའ་

ཞིག་ནི་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་ལུགས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་མ་བརྙེས་གོང་དུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་མ་

མཛད་ཅིང་། ཟད་པ་མཁྱེན་པ་བརྙེས་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པ་ལས་

མངོན་དུ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་འགོག་སྙོམས་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་ལས་འོས་མེད་དེ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ཐོབ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་དུ་འགོག་སྙོམས་ལ་མ་འོངས་པ་

དང་། ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་མེད་པར་བཤད་པ་སོགས་ཉན་རང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་

སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་

འཇུག་ནུས་ཞེས་པ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པ། ལུགས་འདིར་ཡང་བྱང་སེམས་འཕགས་

@041B པས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པ་ཙམ་ཁས་བླངས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་འདྲ་སྟེ། སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་ན་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལུགས་
འདིར་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ་མི་སྣང་བས་གོང་དུ་གསུངས་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པར་

གསལ་ལོ། །སྙོམས་འཇུག་གཉིས་པོ་འདི་མཚོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་རྟེན་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་པོར་
འདོད་པའི་མིའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཐོབ་ཅིང་། ཉམས་ན་སླར་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་

པ་ཡོད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི་དང་པོར་འདོད་པ་དང་གཟུགས་གཉིས་ཆར་གྱི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཉམས་ཀྱང་ཉམས་པའི་རྟེན་དེ་རང་ལ་སོར་ཆུད་པར་བྱེད་པ་
ལས་འདོད་པར་ཉམས་པ་གཟུགས་སུ་སོར་ཆུད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོར་ཉམས་པ་གཉིས་པར་སོར་

ཆུད་པ་སོགས་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་སྐྱེས་ནས་སྦྱོང་འགྱུར་དུ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་

མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགག་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་མིང་

གཞིའི་ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་མེད་ལ། དེ་འགོག་ན་གང་ཟག་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེས་པ་ན་འགོག་སྙོམས་བཏང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། བཏང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་ལྡན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་

གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། །ས་འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་གཏོགས། ཞེས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ས་
འཕོས་པའམ་ཉམས་པ་གང་རུང་གིས་གཏོང་དགོས་པ་ལ། དེ་ནི་ཉམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་

ལ། ས་འཕོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་རྩེའི་ས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམ་པ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
འདས་པ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་

@042A ༄༅། །ལས། རྣམ་པར་འདྲེན་པ་ཅན་ལྔ་ཞེས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་དུས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་མིང་རྣམ་པར་

འདྲིད་པ་ཅན་ལྟ་ཞེས་བརྗོད་པར་གྲགས་ཤིང་། དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་

པར་འདྲིད་པ་ཅན་ལྟ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་མུ་བཞི་སོགས་ཞིབ་ཀྱང་འདིར་མང་བས་མ་བཀོད་ལ། རྟོགས་པར་འདོད་ན་འགྲེལ་བ་མངོན་པའི་རྒྱན་སོགས་སུ་བལྟས་ན་ཤེས་མི་སླ་བ་ཡང་མི་སྣང་
ངོ༎ ༈ སྲོག་ནི་ཚེ་ཡིན་དྲོད་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྲོག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་

པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པོའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་དྲོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཏེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་ལུས་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་
ཀའི་རྟེན་བྱེད་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནའི་རྟེན་བྱེད་པ་སྟེ། མི་ལྡན་པའི་

འདུ་བྱེད་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། །སྲོག་དབང་འགག་པའམ་འཆི་བའི་ཚུལ་ལ་གདགས་པ་ལས། ཚེ་ཟད་ལ་བསོད་ནམས་མ་ཟད་པར་འཆི་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཟད་ལ་ཚེ་མ་ཟད་
པར་འཆི་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཟད་ནས་འཆི་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཟད་པར་བར་མ་དོར་

འཆི་བ་དང་མུ་བཞི་གསུངས་པ་ལས། ཚེ་རྒྱང་པ་དང་། ཚེ་དང་བསོད་ནམས་གཉིས་ཀ་ཟད་ནས་འཆི་བ་ནི་འཕགས་པ་ཚེ་ལ་དབང་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་པས་ཚེ་བསྲིང་བའི་ཐབས་མེད་ཅིང་།

བསོད་ནམས་རྐྱང་པ་ཟད་པས་འཆི་བ་ནི་དགེ་སྦྱོར་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་ཆེ་བསྲིང་

དུ་ཡོད་ལ། གཉིས་ཀ་མ་ཟད་པར་བར་མ་དོར་དུག་དང་གཡང་དང་གནོད་པ་སོགས་ཀྱིས་འཆི་བ་ནི་སྨན་དང་། སྦྱོད་ལམ་དང་། སྔགས་དང་ཆོ་ག་སོགས་ཀྱིས་བསྲིད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་
སོ།། ʋཡང་མདོ་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་བ་ཡིན་ལ་གཞན་གྱིས་གསོད་པས་འཆི་བ་མ་

ཡིན་པ་སོགས་མུ་བཞི་གསུངས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་འཇོག་པར་སླ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་མདོའི་ཁུངས་དྲངས་པའི་མཚན་གཞི་རྣམས་ནི། གང་ཟག་དེ་དག་ལ་མཚན་གཞི་དེ་དང་
དེ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས་ཁྱབ་མཐའ་ཁས་ལེན་རིགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

@042B དེ་དག་ཉིད་ལ་དཔྱད་པས་ཤེས་སོ།། ༈ མཚན་ཉིད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བཞིར་འདོད་དེ། མ་འོངས་པ་ནས
ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། རྙིངས་པར་བྱེད་པའི་རྒ་བ་དང་། གནས་པར་བྱེད་པའི་གནས་པ་

དང་། འཇིག་པར་བྱེད་པའི་མི་རྟག་པ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། བུམ་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་པར་བྱེད་

པའི་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་། ཡང་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། རྩ་བའི་

གནས་པ་བསྐྱེད་པའི་གནས་པའི་གནས་པ་དང་། རྩ་བའི་རྒ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒ་བའི་རྒ་བ་དང་། རྩ་བའི་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པའི་འཇིག་པའི་འཇིག་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། གཞི་བུམ་པ་རང་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དགུ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ལ། བུམ་པའི་ཚོགས་པ་ན་

ཡོད་པའི་སྨྲ་མེད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱང་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས་བུམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། གནས་པ་དང་རྒ་འཇིག་ཀྱང་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་གིས་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་དོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་

ཉིད་གཞན་གསུམ་གསུམ་བསྐྱེད་དེ། དཔེར་ན། རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས་རང་གིས་རང་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་གཞན་གསུམ་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་གནས་པ་དེས་རང་གིས་རང་གནས་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་གཞན་གསུམ་གནས་པར་

བྱེད་པ་སྟེ། གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་ཞིང་། དེས་ན་དེ་དག་ཀྱང་རང་མ་ཡིན་པའི་རྩ་བའི་མཚན་ཉིད་གཞན་གསུམ་གསུམ་ཚང་བའི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་

བ་སོགས་རེ་རེ་བསྟན་དུ་ཡོད་པས་ན། དོན་དུ་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་མཚན་ཉིད་བཞི་བཞི་ཚང་བ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ།། འོན། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་རེ་རེ་ལའང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་དེས་ནི་རང་མ་གཏོགས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱ་བ་སོགས་གསུམ་དང་། སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞི་དང་། མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་སྟེ་ཆོས་

@043A ༄༅། །བརྒྱད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་རྩ་བའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་པུ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒ་བ་སོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་སྟེ། དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག །ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ཡང་

གོང་གི་ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་འཇོག་ཚུལ་ལྟར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་དང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་

འདོད་ན་ནི་འདུས་བྱས་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདུས་བྱས་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་དོན་མ་ཚང་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འདུས་

བྱས་ལས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་སྐྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་

སྐྱེ་བ་དེ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ན་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཕུང་གསུམ་སྤྱངས་པའི་འགལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །འཇིག

པར་ཡང་མངོན་ནོ། །གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་དགོངས་པ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇིག་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་གནས་པ་མི་སྲིད་

ཅིང་། གནས་ན་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་གནས་སོ་ཞེས་སྨྲན་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་གནས་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་

རྗེས་སུ་འཇུག་པ་གནས་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་ནི་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུན་འགགས་པ་ལ་མི་རྟག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་འདུས་

བྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི་ལྟན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་

@043B བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཆད་པ་འཇིག་པ་གནས་པ་དེ། །དེ་ཉིད་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་ནི། །གནས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད། །ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་དེ་དག་ལ་མདོ་སྡེ་པས་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་འཕངས་

པ་རྣམས་ངས་པར་དུ་འཇུག་ཅིང་དོན་ལ་འང་གནས་ལ། གཞན་ཡང་ཆོས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚང་ན་སྐྱེ་འཇིག་གནས་རྒྱ་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་པར་ཐལ་ལ། མ་ཚང་ན་

འདུས་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་མ་འོངས་

པས་ཆོས་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ལ། ད་ལྟར་བའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་སོགས་བྱ་བ་བྱེད་པས་དུས་ཐ་དད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བར་སྣང་ལ། དེའི་བསམ་དོན་ནི། སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པས་ཆོས་

མ་འོངས་པ་དེ་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་ད་ལྟར་བ་ལ་གནས་པའི་བྱ་བ་

བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སྣང་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པ་དེས་ཆོས་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་བྱེད་པར་ཐལ། ཆོས་ད་ལྟར་བ་ལ་སྐྱེ་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

མི་འཐད་པར་ཐལ། ངེས་ཆོས་དེ་ལྟར་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་མ་འོངས་པ་དེ་

ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་དུ་ད་ལྟར་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པ་དེས། ཆོས་ད་ལྟར་བ་གནས་པར་བྱེད་

མི་ནུས་པར་ཐལ། ངེས་དེ་སྐྱེ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པ་གང་ཞིག །སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པར་གནས་པ་གྲུབ་མི་སྲིད་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པས་འདུས་བྱས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཅི་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སླུ་བ་ལ་ཡང་བྱེ་བྲག་སླུ་བས་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱུ་དང་

རྐྱེན་དག་མེད་པར་ནི། །སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མིན། །ཞེས་ཆོས་རང་རང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་

རྐྱེན་མཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་བྱ་མ་འོངས་པ་ད་ལྟར་བར་བསྐྱེད་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་ཀྱང་། འོ་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པ་དེ་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་ཆོས་གང་གི་ཡང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

@044A ༄༅། །ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར།། ༠གཞན་ཡང་། ཆོས་དེའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ། ཆོས་དེ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་ན། གནས་པ་ཞེས་

པས་ཆོས་དེ་ད་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒ་བ་དང་།

འཇིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ད་ལྟར་བ་དེ་འདས་པའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་དོན་གྱིས་སོང་བས། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་འཇོག་ན། ཆོས་དེའི་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་། འདས་བ་གསུམ་ཀྱང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་

ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་གནས་ཚོད་ནི་མདོ་སྡེ་པས་འདོད་པ་ལྟར་ཏེ། འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་སོགས་བཞི་པོ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་རྒྱུན་འཐུད་པའི་སྟེང་དུ་འཇོག་པ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་མི་ཤེས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གནས་པ་ཞེས་པ་

ནི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུན་འབྲེལ་བ་ལ་གནས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་དང་། རྒྱུན་གནས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རྒ་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། དོན་ལ་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེར་ཡང་གནས་པའི་སྐབས་མེད། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ་

སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཇིག་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

འཇིག་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ཡང་ངེས་པར་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་

དོན་ལ་མ་བསམ་པར་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲིས་ནས། ཚེ་ལོ་བརྒྱར་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྐལ་པ་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྟོམ་པ་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་གནས་པ་མེད་པར་ཐལ། སོགས་ཟེར་ན། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་བསམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། གནས་སྐབས་སུ

གྲགས་ཆོད་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་ན་ཚིག་མངོན་ཚན་བསླུ་བར་འགྲོ་བས། དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་ལ་འདིར་མ་ཁྱབ་ཞེས་པའི་ལན་ཡང་འདེབས་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད། གོང་དུ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་

ཚུལ་(DLA)་རིག་པའི་གནོད་བྱེད་འཐབ་པའི་ཚེ་ན་ཡང་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་ཐེབས་དཀའ་

@044B ན་ཡང་། གྲུབ་མཐའི་རང་ལུགས་འཛིན་པའི་ཚེ་ཁས་ལེན་འཛོག་མཚམས་སྐབས་སོ་སོར་རིག་པས་དཔྱད་ཞིས་པར་བྱ་ཡིད་རེ་རེ་ནས་བཀོད་ཀྱང་གོ་དོན་རྩ་བ་ཆེར་མེད་བཞིན་དུ་ཚིག་

ཉོག་མང་བའི་རྒྱུར་སྣང་བས་མ་སྤྲོས་སོ། །གཞན་ཡང་གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མ་འོངས་མི་

སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁས་བླངས་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཁས་ལེན་འཛིན་པའི་ཚེ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་

དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་དགོས་སོ།། ༄ མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

སྐབས་སུ། །མིང་དང་། ངག་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་མིང་དང་། མིང་འདུས་པ་ལས་ངག་གམ་ཚིག་ཏུ་འཇོག་ལ། དང་པོ་ཡི་གེ་ནི། མིང་ཚིག་གཉིས་ཀའི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པ། དཔེར་ན། ཀ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མིག་ནི་ཡི་གེ་འདུས་པ་

ལས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ་གཟུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ངག་ཞེས་པ་ངག་སྨྲ་སྤྱི་ཙམ་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། མིང་འདུས་པ་ལས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་

ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་སྒྲ་རིག་སྨྲ་བ་རྣམས་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པས་ནི། དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲའི་རང་བཞིན་ལ་འདོད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ནི། རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲའི་སྤྱི་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི། ཀ་ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲའམ། སྐད་

ཀྱི་གདངས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི། ཀ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གཟུགས་ཞེས་པ་དང་། ཀྱེ་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲའི་སྤྱི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་

ཤར་བ་ལ་རམ་པ་བཞིན་ཡི་གེ་དང༌། མིང་དང༌། ཚིག་ཏུ་འཇོག་པ་ལས་སྒྲ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །

དེས་ན་འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་འཐད་དོ། །འདི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་འོས་མིན་པས་རང་རང་གི་ལུགས་ལྟར་དོན་མཐུན་དུ་ཁས་བླངས་པར་བྱ་ལ། མཛོད་གནས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོགས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་

@45A ༄༅། །དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་འདམ་ཁ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་ན་ནི་གཟུགས་དང༌། སྒྲའི་སྤྱི་ལ་འདོད་ན་ནི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འཇོག་པར་གསུངས་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལྟར་ན་ཡང༌། མིང་ཚིག་ཡི་

གེ་གསུམ་པོ་རྗོད་བྱེད་དུ་ནི་འདོད་དགོས་པས། དེས་ན་རྗོད་བྱེད་ལ་སྒྲའི་རྗོད་བྱེད་དང༌། རྟོག་པའི་རྗོད་བྱེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་དག་གིས་བརྗོད་པ་དང༌། ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དགོས་སོ། །འོ་ན༔ གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་

ཡུལ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའམ་སྐད་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལས། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་དགོས་པས་ན། གཞུང་

གཞན་དག་ལས་བརྗོད་པ་དང་། །སྒྲ་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ།། ༄ འདོད་

དང་གཟུགས་གཏོགས་སེམས་ཅན་སྟོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད་ཀྱི། གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་སྒྲ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྣང་བ་

ཡིན་ན། གཟུགས་མེད་ན་སྒྲ་དང་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་བརྗོད་བྱེད་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་ན་ནི་གང་ཟག་ཕན་ཚུན་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོའི་

ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་བྱུང་དང་། རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པའི་རྒྱུས་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

བ་ལ་ཡང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྐལ་མཉམ་ལ་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐལ་མཉམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཆར་དུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ན་ཡང་སྐལ་

@45B མཉམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཐུན་དང་། །རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། སྐྱེ་སོགས་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཐུན་དང་། རྣམ་སྨིན་དང་། ཁམས་
གསུམ་ཆར་དུ་གཏོགས་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཀ་ཡོད་དོ། །སྙོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། མ་ཐོབ་པ་སྟེ་

གསུམ་པོ་ལ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་རྒྱས་པ་དང་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། དེ་གསུམ་ཀ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ནི། དགེ་བ་ཁོ་ན་
ཡིན་ལ། མ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པ་མེད་དེ་ཞར་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྩ་

བ་ལས། མི་ལྡན་པ་དག་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། ࿐ བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཞར་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་གསུམ་བཤད་པ་
ལས། དང་པོ་རྒྱུ་ལ་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་

དང༑ མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་དང་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་

གང་ཞིག །རང་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཐམས་

ཅད་ཆོས་དེའི་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུར་འདོད་དེ། ཆོས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དངོས་བཏགས་ཕྱེ་ན་བྱེད་རྒྱུ་ནུས་བཅས་དང་ནུས་མེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་ལྟ་བུ་སྟེ། ས་བོན་དེ་མྱུ་གུའི་བྱེད་རྒྱུ་ནུས་བཅས་སམ་བྱེད་

རྒྱུ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་དེ་མྱུ་གུའི་བྱེད་རྒྱུ་ནུས་མེད་དམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་མྱུ་གུའི་བྱེད་རྒྱུར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དམྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་བྱེད་རྒྱུ་བཏགས་

པ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་རྒྱུ་ཡིན་ན་སྣང་བ་དང་ཚ་རེག་ལ་སོགས་པ་མུན་པ་དང་གྲང་རེག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་དེ་དག་ལ་གེགས་

@46A ༄༅། །བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་རྒྱུར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མུན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་གེགས་

བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་གེགས་བྱ་བར་མི་ནུས་ཏེ། མ་ཚང་མེད་རྒྱུ་དེ་ལས་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་

བཟློག་པར་བྱེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་རྒྱུ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་དེ་དག་གི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་གེགས་བྱེད་ནུས་ཀྱང་གེགས་མ་བྱས་པས་རྗེ་བོས་

བདེ་བར་བྱས་སོ་ཞེས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པས། དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། འདུས་བྱས་གང་ཞིག་རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་དེའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་

པར་སྣང་ལ་དེ་ལྟར་དང་པོ་ནས་དམ་བཅས་ཟིན་པའི་དབང་གིས། གཞན་གྱིས་རིགས་པའི་གནོད་

བྱེད་འཕེན་པ་ན་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་ལན་དེ་འདྲ་ཞིག་འདེབས་པ་ལས་འོས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། ད་དུང་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་ཆེར་འཇུག་ཅིང་། གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ནང་འགལ་དུ་

སོང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། འོ་ན༑ སྣང་བས་མུན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་

འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྣང་བ་བྱུང་ཡང་མུན་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྣང་བ་བྱུང་བ་དེས་མུན་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གེར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྣང་བ་བྱུང་བ་ན་མུན་པ་མི་འགགས་པར་ཐལ། འདོད་

ན། སྣང་བས་མུན་པ་སེལ་མི་ནུས་པར་འདོད་དགོས་པས་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་

ཡང་སྣང་བས་མུན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་གེགས་མི་བྱེད་པར་ཐལ། སྣང་བས་མུན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣང་བ་དང་མུན་པ་མི་སྐྱེ་བ་གཉིས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣང་བ་དང་མུན་པ་མི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣང་བ་དང་མུན་པ

མེད་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྣང་བ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། མུན་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣང་བ་ཡོད་པའི་དུས་དང་མུན་པ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་བས་མུན་པ་མི་

@46B སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་གེགས་བྱེད་པ་ལས། སྤྱིར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་དོན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། སྣང་བས་མུན་པ་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། རང་དུས་སུ་མུན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དུས་སུ་མུན་པ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། འོ་ན

6(WSNA)ང་བས་རང་དུས་སུ་མུན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མུན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་བདེ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལ་སྣང་བས་གེགས་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་མི་དགོས་ཏེ།

རི་བོང་རྭ་ལ་སྣང་བས་གེགས་བྱེད་མི་བྱེད་དཔྱོད་མི་དགོས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། འདུས་མ་བྱས་ནི་མ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ལས་འོས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ན། ཁྱོད་ལ་སྣང་བས་གེགས་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་གཞན་

པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་ལོ། འདོད་ན། སྐྱུན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སོགས་གནོད་བྱེད་མཐའ་

ཡས་སོ། །གཞན་ཡང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དེ། རང་གི་དགག་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་བཞིན་དུ། འདིར་སྐྱེ་བ་ལ་སུས་ཀྱང་གེགས་བྱེད་མི་ནུས་པར་འདོད་པ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བ་སྟེ། དེས་ན་འདི་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་འདུག

ཀྱང་རྩོད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་རང་ལུགས་སུ་ཁས་བླངས་ན་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཁས་ལེན་འཛིན་མི་བདེ་བས། [7]ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་མངོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟར་གསུངས་པ་

བཞིན་ཁས་བླངས་ན་བདེ་སྟེ། ཇི་སྐད་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ལས། བྱེད་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཞག་ཏུ་ཡོད་

དེ། རང་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་ཅིང་། རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཆོས་ཞིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ནུས་ལྡན་དང་། ནུས་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཕན་གནོད་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལ་གནོད་

@47A ༄༅། །པ་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་འཇིག་པའི་ཐོ་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུས་བྱས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་ཅིང་། རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་དེ། ཆོས་དེའི་བྱེད་

རྒྱུའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ནུས་ལྡན་དང་། ནུས་མེད་གཉིས། ཆོས་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དེ། ཆོས་དེའི་བྱེད་རྒྱུ་ནུས་ལྡན་དང་། ཆོས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་མམ། དེ་ལ་ཕན་གནོད་མེད་པར་གནས་པའི་ཆོས་དེ། དེའི་བྱེད་རྒྱུ་ནུས་མེད་དང་། ཆོས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་

བྱེད་པའམ། ཆོས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་རྣམས་ཆོས་དེའི་བྱེད་རྒྱུ་ནུས་ལྡན་དང་། ནུས་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ན་གོང་གི་རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་རྣམས་མི་འཇུག་གོ །བྱེད་རྒྱུ་ནུས་

མེད་བྱེད་རྒྱུར་ཁས་བླངས་ཀྱང་མི་འགལ་ལ། བྱེད་རྒྱུ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་

པས་བྱེད་རྒྱུ་དངོས་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ཅིང་། བྱེད་རྒྱུ་ནུས་ལྡན་ནུས་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ནི་ངེས་པར་འདོད་དགོས་སོ།། ༈ ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
གང་ཕན་ཚུན་འབྲས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི།

ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནང་ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དམ། ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཚོགས་པ་གཅིག་ན་ཡོད་པའི་ས་སོགས་འབྱུང་བ་
བཞི་དང་། སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་དང་། འདུས་བྱས་གཞན་

ཡང་རང་དང་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་སྤྱིར་བཏང་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན། ཆོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ན་ཆོས་དེའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པས་
མ་ཁྱབ་ཅིང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་ཏེ། དཔེར་ན།

མཚན་གཞི་བུམ་པ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་། རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་སྟེ་དགུ་པོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཡང་། རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་བུམ་པའི་ལྷན་ཅིག་

འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་བུམ་པ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

@47B དང་། བུམ་པ་ཡང་དེ་དག་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བུམ་པ་དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་། རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་ཆར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་དག་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བུམ་པའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་

འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་བུམ་པ་དང་རང་གི་རྒྱ་བའི་མཚན་ཉིད་བཞི་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀར་འགྱུར་པ་དང་། རྒ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་

ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་རྣམས་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་བ་བདུན་དང་། འབྱུང་བ་བཞི་རྣམས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཆོས་ན་

ཡང་། འབྱུང་བ་བཞི་པོས་དེ་དག་གི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་འབྱུང་བའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ཡང་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཡང་

མི་བྱེད་པ་རྟུལ་རྫས་དགུ་འདུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་སྣ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་ལྷ་བུ

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རིང་པས་ཕན་ཚུན་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང་། དུས་མཉམ་པའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།

མདོར་ན་ཕན་ཚུན་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་མིན་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ཤེས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱེ་བྲག

སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི་གོང་མ་བདག་རྒྱུ་འབྲས་ནི་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ལས་དུས་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་པར་བཞེད་དེ་དོན་ལ་གནས་སོ། །འོ་ན། སེམས་ཀྱི་

རྗེས་འཇུག་གང་ཞེ་ན། སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཉིས་དང་། དེ་དག

གི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གཅིག་པའམ་མཚུངས་པ་རྣམ་པ་བཅུས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་གྲུབ་

དུས་དང་། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་གཅིག་པ་སྟེ་དུས་གཅིག་པ་བཞི་དང་། བདག་འབྲས་

@48A ༄། །དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས། བྲལ་འབྲས། རྣམ་སྨིན། རྒྱུ་མཐུན་ཏེ་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ལྔ་དང་། དགེ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་གཅིག་པ་བཅུའམ། ཡང་ན། བདག་འབྲས་

ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་འདིར་རྩེ་ཁོངས་སུ་མི་བགྲང་བར་དོར་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་

བྱེད་འབྲས་དང་བྲལ་འབྲས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་སོ་སོ་ནས་འདྲེན་པ་ཞིག་ཀྱང་མཆིས་ཏེ་འདམ་ཁའོ། །གཅིག་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་ཅི་རིགས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སོགས་གསུམ་སེམས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་

སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་སྲིད་ཅིང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ལ་གྲུབ་དུས་གཅིག་པ་ཙམ་ལས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་
གཅིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདྲེན་ཚུལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ལུང་མ་བསྟན་མི་སྐྱེ་བའི་

ཆོས་ཅན་ལ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས། སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་དོར་བའི་ལྷག་མ་བཞིར་གཅིག་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་སྔར་གྱི་བཞིའི་སྟེང་དུ་
རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྣན་པས་ལྔར་གཅིག་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་

བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་བཤད་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་། མཐོང་སྤངས་སྒོམ་སྤང་གི་ཕྲ་རྒྱས་གཞན་རྣམས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་བཤད་པ་རྒྱས་པར་འགོད་མ་ལངས་ཀྱང་ཟུར་ཙམ་

ཞིག་སྐྱོས་ན། དེ་ལ་སྐབས་འདིར་རྒྱུ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་མཚུངས་

ལྡན་གྱི་རྒྱུ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་མཐུན་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་དུ་འགྲོ་ལུགས་རྩི་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་ལྟའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གཞུང་གི་སྒྲུམ་ཚཕད་ཁོན་

ཁས་བླངས་ན་དོན་ལ་མི་གནོད་ཀྱང་རྩོད་པའི་ཚེ་ཁས་ལེན་འཛིན་དཀའ་བས་ཚིག་སྐྱོན་བཅད་ནས་སྨྲ་ན། ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ལ། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་མེད་པ་ནི་མུ་དང་པོའི་དོན་ཏེ། མཚན་གཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་

@48B སྤང་སྤུ་གྱུར་པའི་ཕྲ་རྒྱས་བཅུ་ལས་འཇིག་ལྟ་རང་ཉིད་དང་། མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྷག་མ་ཕྲ་རྒྱས་བརྒྱད་པོ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་ཀུན་

འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་ནི་མེད་དེ། དེ་དག་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་འཇིག་ལྟའི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ནི་མི་བྱེད་དེ། ཀུན་

འགྲོ་སྐྱིལ་མནམ་དུས་གཉིས་པ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་ལས་གཞན་པའི་རྩ་ཉོན་ནང་

ཕན་ཚུན་མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་ལ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའང་མེད་པས་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་
ཀུན་འགྲོ་མ་འོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤངས་ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་

པ་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་ལྟ་དང་དེ་དང་
མཚུངས་ལྡན་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་ལ་སོགས་པ་

རྣམས་ཀྱང་མུ་དང་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །[7]ཡང་འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་མུ་གཉིས་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་
ཡོད་ལ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་མེད་པའི་མུ་མི་སྲིད་པའི་དོན་ཏེ། འཇིག་ལྟ་གང་གི་

རྒྱུ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན་རང་གི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིའི་གོང་

འོག་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པ་གང་ལ་ཡང་མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་འཛིན་མི་བདེ་བ་ལྟ་བུར་

འདུག་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་དུ་སོང་གཤིས་ངེས་པ་མེད་འདྲའོ།། 7འཇིག་ལྟའི་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཞེས་པ། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་། རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་མུ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ཕྲ་རྒྱས་བཅུ་པོ་འདས་ད་ལྟར་བ

@49A ༄༅། །མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ལ། དེ་དག་གི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ཉེན་གྱི་ནང་ནས་མ་རིག་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དུས་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཀུན་འགྲོ་འདས་ད་ལྟར་བ་དང་། འཇིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་སོགས་ཀྱང་མུ་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ།། 7མུ་བཞི་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་

པ་ནི། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ལམ་བདེན་རྣམས་སོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་ཞིབ་པར་ཤེས་

འདོད་ན་འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་སོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་ལ། འདི་དག་ཀྱང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐས་

བརྟགས་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སྣང་ངོ།། ༄ སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ནི་འདྲ་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ནི་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རང་དང་འདྲ་བར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྟེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་དགེ་བ་ཟག

བཅས་ཟག་བཅས་སུ་དང་། ཟག་མེད་ཟག་མེད་དུ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་རིས་གཅིག་པ་དགོས་ལ། དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་རིས་གཅིག་ཀྱང་རིས་གཅིག་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདོད་པའི་དགེ་བ་འདོད་པའི་

དགེ་བར་རིས་གཅིག་པ་སོགས་དང་། སྡང་བྱའི་རིས་ལྔ་ལས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དུ་རིས་འདྲ་བ་ནས། སྒོམ་སྤང་སྒོམ་སྤང་དུ་རིས་འདྲ་བ་སོགས་དང་། དེ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དུ་རིས་འདྲ་བ་

སོགས་སྤང་བྱ་དང་། ཁམས་དང་། ས་རྣམས་སོ་སོ་ནས་རིས་འདྲ་བ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་དགོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་མི་རུང་ལ།

རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ལ་ཡང་མིག་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མས་མིག་ཕྱི་མའི་སྐབས་

@49B མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལས་ཉ་བའི་སྐབས་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་སོགས་མི་རིགས་པས་ན་སོ་སོ་ནས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེ་དགོས་ཀྱང་། ད་ཙང་རིགས་འགྲེ་ཐལ་ཆེས་ནའང་མི་རུང་སྟེ། བུམ་པའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལ་བུམ་པ་དང་། ཀ་བའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་ལ་ཀ་བ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་འདྲ་སྟེ། བུམ་པའི་ཉེར་ལེན་

དུ་གྱུར་པའི་འཇིམ་པ་དང་། ཀ་བའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཤིང་རྣམས་དེ་དང་དེའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མར་བཞག་ཆོག་འདྲ་སྙམ་རུང་། དེ་འདྲའི་རིགས་འདྲ་དེ་ཡང་ཁྱབ་ཆེས་ན་མདོན་མཚན་ བླུ་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ཉེན་འདུག་པས་སྐབས་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་ལེན་འདེབས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་རེ་རེ་ནས་འགོད་

པར་མ་ལངས་སོ། །རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་མཉམ་ལ་ཡང་ཁམས་དང་ས་མཚུངས་པ་ནི་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། སྒྲ་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ་སྔ་ཕྱི་ནི་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། རིགས་འདྲ་སྔ་མའི་སྐབས་མཉམ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོན་རེ་སྒྲ་

ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་མེད་པར་ཐལ། གནས་བདུན་པར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྒྲུལ་བ་ནི། །ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། སྒྲ་ནི་

རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྣུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་སྣྲ་ལ་རྟུལ་རྫས་

བརྒྱུད་ལྡན་གྱི་རྒྱུན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པོ་དེའི་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ནི་ཡོད་དེ། དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་

མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །རིགས་འདྲ་ཕྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་དང་། མ་འོངས་མི་སྐྱེ་བའི་

ཆོས་ཅན་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ནང་འགལ་བ་ནི་གྲུབ་མཐའི་ཉེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྩོད་པའི་ཚེ་ཟག་མེད་

སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་ཅེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འདུས་བྱས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་དོགས་

པ་དཔྱད་པ་ལ། འོ་ན། འདོད་པ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཚེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག

@50A ༄༅། །པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོག་དབང་དང་། ཡིད་དབང་སོགས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་

སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པར་འདོད་ན། དེའི་རིས་འདྲ་སྔ་མ་ལ་

འདོད་པ་ནས་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོག་དབང་དང་། ཡིད་དབང་རྣམས་འཇོག་པར་ཐལ། དེའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་འཇོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཁམས་དང་ས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་

ན༎ དེ་འདྲའི་གཟུགས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་སྲོག་དབང་དང་། ཡིད་དབང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་འཇོག་ཏུ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དེ་སྔར་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་འདོད་པ་སོགས་སུ་འཆི་
འཕོ་ཁ་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྲོག་དང་། ཡིད་དབང་རྣམས་དེའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་

འཇོག་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་དེ་རྒྱུན་ཆད་ནས་ཡུན་རིང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོད་ནས་ཀྱང་ཡུན་
རིང་དུ་ལོན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཀྱང་སླར་གཟུགས་མེད་

དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་པའི་ཚེ་རིགས་འདྲ་མཚམས་སྦྱོར་བ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན། འགོག་པ་ལ་བསྙལ་པའི་བར་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་དེ་འགོག་པ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་ལྡང་སེམས་

དང་། འཇུག་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་དུས་བསྐལ་པས་ཆོད་ཅིང་། འཇུག་སེམས་འགགས་

ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཀྱང་འཇུག་སེམས་དེས་ལྷང་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པ་དང་། དགེ་རྩ་ཆད་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཀྱང་སླར་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྩལ་འདིས་གཞན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན༑ འདོད་པ་ནས་གཟུགས་

མེད་དུ་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོག་དབང་དེ་རང་དང་རིས་མི་མཐུན་པར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བར་ཐལ། དེ་གཟུགས་མེད་དུ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་
པར་ཐལ། སྲོག་དབང་དེ་རང་དང་རིས་མཐུན་པར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

@50B གོང་དུ་སྲོག་དབང་གིས་དབང་བྱེད་རྩལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་དབང་བྱེད་རྩལ་ནི། སྲོག་དབང་ཙམ་དུ་རིས་མཐུན་པར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་དོན་
ཡིན་པ་ལས། ཁམས་དང་ས་སོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རིས་མཐུན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་

སྐལ་མཉམ་ལ་ས་མཚུངས་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་ཟག་བཅས་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ལ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཟག་

མེད་ས་དགུའི་ལམ་རྣམས་ནི་ས་གོང་འོག་ཕན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་འོག་མའི་ལམ་གྱིས་གོང་མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། དབང་པོ་བརྟུལ་པོའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དེ་དབང་

པོ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་

སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དད་མོས་སོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་ལམ་མཉམ་པ་དང་རང་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་

ལས་དམན་པའི་སྐལ་མཉམ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་དགུའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །

མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡང་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་དེ། ཐོས་བྱུང་

གིས་རང་ཉིད་དང་། བསམ་བྱུང་དང་། སྒོམ་བྱུང་གསུམ་གའི་སྐལ་མཉམ་དང་། བསམ་བྱུང་གིས་

རང་དང་སྒོམ་བྱུང་གི་སྐལ་མཉམ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གིས་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་གྱི་མཆན་བུར། ལུང་མ་བསྟན་བཞི་དང་

འདོད་པའི་སྤྲུལ་པ་བཞི་ནས་གཅིག་གི་བར་དེ་ལྟར་དུ་སྦྱར་རོ། །དེའི་ཤུགས་ལ་དགེ་

བ་སྐྱེས་ཐོབ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྐལ་མཉམ་དུ་བསྟན་ཏེ། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཆུང་ངུའི་སྐལ་མཉམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། དགེ་རྩ་གཅོད་པ་དང་། གཉེན་པོས་སྤོང་བའི་

དུས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ཞིག་གསུངས་འདུག་པ་ནི། བྱེ་སྨྲའི་འདོད་རྒྱལ་ལ་

@51A ༄༅། །རིག་པའི་འཕྲུལ་མཆམས་ཀྱིས་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ། བྱེ་སྨྲའི་རང་ལུགས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པའི་གཞིར་སྣང་སྟེ། རང་ལུགས་སུ་འདོད་ན་ནི། དགེ་རྩ་ཆད་

ཁ་མའི་སྐྱེས་ཐོབ་ཆུང་ངུ་དེ། དེ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ལོག་ལྟའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་།

སྔར་དགེ་རྩ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ལོག་ལྟ་དེ་དགེ་རྩ་ཕྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་དུ་འཇོག་པར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐལ་མཉམ་ལ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དགེ་བ་ཟག་བཅས་སུ་རིས་མཐུན་པ་དང་། ཉོན་

མོངས་ཅན་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་རིས་མཐུན་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡང་ཁྱབ་མཐའ་མ་

ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལོག་ལྟ་དེ་དགེ་རྩ་སྔོན་མའི་གཅོད་བྱེད་དང་། དགེ་རྩ་ཕྱི་མའི་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་གཉིས་ཀར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདྲའི་འདོད་པའི་ལོག་ལྟ་དེ་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་མི་

དགེ་བས་དགེ་བའི་སྐལ་མཉམ་དང་། དགེ་བས་མི་དགེ་བའི་རིས་འདྲའི་སྐལ་

མཉམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡོད་ན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་གིས་འདོད་པའི་ཀུན་འབྱུང་

མཐོང་སྤང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་གིས་སྒོམ་སྤང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་

མི་བྱེད་པ་སོགས་འདོད་པ་མཐའ་དག་ལ་བློ་རྩེའི་གཏད་སོ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་རིས་མཐུན་དུ་འཇོག་རིགས་ན། དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་རིས་མཐུན་དང་།

ལུང་མ་བསྟན་དང་མི་དགེ་བ་ཡང་རིས་མཐུན་དུ་འཇོག་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་

སོགས་སུ་འགྱུར་བར་སྣང་བས། དེས་ན་རི་ཊ་པའི་འཕྲུལ་མཚམས་ལས་རང་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་མིན་འདྲ་སྙམ་སྙེ་དཔྱད་པར་མཛོད་ཅིག །༈ ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་

འགྲོའི་རྒྱུ་ལ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་མ་གཏོགས་མ་འོངས་པ་མི་འཇོག་སྟེ། མ་འོངས་པ་ལ་སྔ་

ཕྱིའི་གོ་རིམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ནི་འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། མ་འོངས་པ་ལ་སྔ་ཕྱི་མེད་ལ་འདས་པ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ

བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། མ་འོངས་པ་

@51B ལ་གོ་རིམ་མེད་ན་ད་ལྟར་བ་དང་། འདས་པ་ལ་ཡང་གོ་རིམ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་པར་འཕོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ མཚུངས་

ལྡན་རྒྱུ་ནི་སེམས་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ནི། སེམས་དང་

དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་དུས་མཉམ་པ་མ་ཟད། རྟེན་དང་། དམིགས་པ། རྣམ་པ། དུས། རྫས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྔས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེས་ན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ།།

༈ ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་སྟེ། འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་མ་རིག་པ་སྟེ་

བདུན་དང་། འདོད་པའི་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། ལོག་ལྟ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་།

མ་རིག་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སོ་སོར་ཡང་དེ་ལྟར་བཅུ་གཅིག་རེ་སྟེ་ཕྲ་རྒྱས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་མཚུངས་ལྡན་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་གནས་ལྔ་བར་འཆད་འགྱུར་

རྣམས་ཏེ། ཁམས་སོ་སོའི་ཀུན་འགྲོ་དེ་དག་ཁམས་དེ་དང་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་དང་དེའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ལ་ཁམས་དང་། ས་རིས་མཐུན་པ་དང་། གང་ཟག་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་སོགས་ནི་

ངེས་པར་དགོས་ལ། སྤང་བྱ་རིས་གཅིག་པ་ནི་མི་དགོས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་

གི་ཀུན་འགྲོ་ནི་སྤང་བྱ་རིས་ལྔ་ཆར་གྱི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དེའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་

ན། རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀུན་

འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་འགྲོ་དེ་དག་སྤངས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་འདས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཟེར་རོ།། ༞ རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ནི་མི་

དགེ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་

@52A ༄༅། །ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་འབྲས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་

ནི་ས་བོན་རྡུལ་པ་བཞིན་དུ་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་ནི་སྲིད་པའི་

རླན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་མི་འབྱིན་ནོ། །ཡང་། ཀུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་གཉིས་ལ་མ་འོངས་པ་མེད་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དང་། བྱེད་རྒྱུ་འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་ནི་དུས་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ།། ༈ འདུས་བྱས་

བྲལ་བཅས་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འབྲས་བུ་ལ་དངོས་བཏགས་མ་ཕྱེ་ན་ལྔ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་འབྲས་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་ལྔའོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས

བུ་ནི། རང་གི་རྒྱུ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་གི་ཕྱི་ཡོགས་སུ་བྱུང་བའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆོས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རང་གི་རིས་འདྲ་སྔོན་མའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། རིས་འདྲ་ཚུལ་ནི་

གོང་དུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །བདག་འབྲས་

ནི། རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དེའི་བྱེད་རྒྱུར་

འཇོག་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་དེ་ཡང་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་འབྲས་སུ་འཇོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བདག་འབྲས་སུའང་འཇོག་རིགས་
ཀྱང་མི་འཇོག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་ཀུན་བརྟགས་སོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ལ་བསྐྱེད་པའི་

སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་། ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱུ་གང་གིས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི། ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལྟ་

@52B བུ་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཕྱི་མ་འདི་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དོན་གཅིག་གོ། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་འཇོག་ཚུལ་ལ་བློ་རྩེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། དེ་ལ་ཡང་། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཐོབ་པ། །ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་བྲལ་འབྲས་སུ་ཡང་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ། གང་གི་སྟོབས་

ཀྱིས་གང་བྲལ་བའི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག་གོ། དེས་ན་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་

འབྲས་དང་། བྲལ་འབྲས་གཉིས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ལ་བཏགས་པས་འབྲས་བུ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱུ་དྲུག་པོ་གང་དང་གང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱུ་དེ་དག་གིས་
འབྲས་བུ་གང་དང་གང་བསྐྱེད་པ་སོགས་ནི་རྩ་བ་ཉིད་ལ་ཚིག་འགྲེལ་ཞིབ་ཏུ་ཐེབས་ན་ཤེས་

པར་སྣང་བས་འདིར་རེ་རེ་ནས་མ་བཀོད་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་ཁྱབ་མཐའ་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དཔྱད་ན་ཤེས་སོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་འཛིན་པ་དང་།
འབྱིན་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་དེ་དག་གང་རུང་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ནའི་འབྲས་

བུ་འཛིན་འབྱིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་པའམ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ནི་
འབྲས་བུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདས་པ་ནི་བྱ་བ་འགགས་ཟིན་པའི་

ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པ་ནི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པ་དང་འབྱིན་པར་མི་ནུས་ཞེས་འདོད་དོ། །དེས་ན་ལྔ་པོ་ད་ལྟར་འབྲས་བུ་འཛིན། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ནི། བྱེད་

རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལྡོ་པོ་ད་ལྟར་བས་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་ནུས་པའི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པ་

དང་། གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད། །ཅེས་པས་དེའི་ནང་ནས་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱིན་དུས་མཉམ་དུ་ད་ལྟར་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་

བྱེད་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དང་ཞེས་པས་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ད་ལྟར་སྟེ་

@53A ༄༅། །རང་གི་འཇུག་ཚོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་འབྱིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་དེའི་དངོས་བསྟན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས། སྤྱིར་རྒྱུ་འདས་པས་འབྲས་བུ་མི་འཛིན་

པ་དང་། མི་འབྱིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དག །ཅེས་པས་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་

གཉིས་འདས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྷག་པར་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི། གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྱིན་པར་བྱེད། །ཅེས་ངེས་པར་རང་ཉིད་འདས་ཛྫེས་སུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་

བུ་འབྱིན་པ་ལས་རང་དང་དུས་མཉམ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པར་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་དངོས་སུ་མི་འབྱིན་པར་ཐལ། དེས་རང་དང་དུས་མཉམ་དང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟ་པོ་ད་ལྟར་འབྲས་བུ་འཛིན་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱིན་ནུས་པའི་

རྒྱུའི་ཁོངས་སུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུས་རང་དང་དུས་མཉམ་དང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་དངོས་སུ་མི་འབྱིན་པར་གསུངས་པ་

ནི། ཚཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། སྤྱིར་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་

བ་འབྱིན་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཚུངས་ལྡན་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་སོ༷་རྒྱུ་དྲུག་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་མཐར་གཉིས་

དང་མཚུངས་ལྡན་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལྟ་

བུ་རྒྱུ་དྲུག་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྤྱིར་རྒྱུ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུ་དྲུག་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རེ་རེ་ནས་ཡོད་མེད་བརྟགས་ན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་དྲུག་པོ་ནང་ཕན་ཚུན་མི་འགལ་

བའི་ཚུལ་འདི་ཤེས་ན། སྐབས་དེར་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱིན་གོང་འོག་གི་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པར་མི་

འགྱུར་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་གཏན་ནས་མི་འབྱིན་ནོ་སྙམ་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ལས་མ་འོངས་པ་མི་འབྱིན་ནམ་

སླམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། གཅིག་ནི་འདས་པས་འཕྲིན་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་

@53B ལ་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་འདས་པ་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་འཕྲིན་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་འཕྲིན་པ་ལ་ངེས་པར་རང་ཉིད་འདས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ལས། འདས་པ་ཁོ་ནས་མ་གཏོགས་

རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ད་ལྟར་བས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཏན་ནས་འཕྲིན་མི་ནུས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འཕྲིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ད་ལྟར་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་ཚིག་སྐྱོན་གཙོད་

ལུགས་ཞེས་དགོས་སོ། །ཡང་། ལྷ་པོ་ད་ལྟར་འབྲས་བུ་འཛིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བྱེད་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལྔ་ཞེས་བཤད་ན། བྱེད་རྒྱུ་འདུས་བྱས་ལ་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་པ་མེད་

དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་རྒྱུ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དང་།

བྱེད་རྒྱུ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བཞག་པའི་དབང་གིས་དེ་ལས་གཞན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་នོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་རྣམ་སྨིན་འདག ༈ ངེས་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་

རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ལས་དེ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དོན་མ་ཚང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྨིན་དེ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་དག་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྨིན་དེ་ལས་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལས་གཞན་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ལས་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་དེས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྨིན་དེ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་མ་དག་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ལས་དེ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་དག་བྱེད་མ་བྱུང་ན་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡིན་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་ཡིན་ཀྱང་། གཉེན་པོའི་དག་བྱེད་བྱུང་བ་ན་ལས་དེ་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་མི་ནུས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ན། དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ། ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྨིན་དེ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་དག་བྱ་མ་

@54A ༄༅། །ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ལས་དེ་ལ་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དེ། གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིས་དག་པའམ་ནུས་མེད་དུ་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་སྨིན་དག་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ

ལས་རྣམ་སྨིན་དངོས་ནི་དེའི་དག་བྲམ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དངོས་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་དང་ལོག་ལྟས་འཛོམས་ངེས་ཀྱི་དགེ་རྩའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་ཀྱང་མཚུངས་སོ། །འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། དགེ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་

འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱིན་མུ་བཞིར་གསུངས་པའི། དང་པོ་འཛིན་ལ་མི་འབྱིན་པ་ནི་དགེ་རྩ་གཅོད་

པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་ཐ་མ་དང་། གཉིས་པ་འབྱིན་ལ་མི་འཛིན་པ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་དགེ་རྩ་མ་

ཆད་པའི་གནས་སྐབས་ལྷག་མ་དང་། བཞི་པ་གཉིས་མིན་ནི་གོང་ས་ལས་

ཉམས་པའམ། དགེ་རྩ་ཆད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དགེ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱིན་གྱི་མུ་བཤད་པ་ལས། སྐལ་མཉམ་གྱི་འབྲས་བུ་

འཛིན་འབྱིན་བཤད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མཚན་གཞི་འཛོག་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པས།

སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མུ་དང་པོའི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་ཐ་མ་དེས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འཛིན་ཀྱང་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ལོག་ལྟས་

བཙོམ་ཟིན་པས་འབྲིན་མི་ནུས་པའི་དོན་དང་། སུ་གཉིས་པ་ནི། བདེ་འགྲོར་

ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་འདས་པའི་ཐོབ་པ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲིན་
ཟིན་ཅིང་། ལན་གཉིས་འབྲིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་

འཛིན་པའི་དོན་དང་། སུ་གསུམ་པ་དགེ་རྩ་མ་ཆད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྲིན་གཉིས་ཀ་ནུས་པ་དང་། སུ་བཞི་པ་དགེ་རྩ་ཆད་
པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སོགས་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འཛིན་

@54B འབྲིན་གཉིས་ཀ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སུ་བཞི་པ་ལ་གོང་ས་ལས་ཉམས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གོང་མའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སུ་བཞི་རྩི་ན་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་པ་ལས་དགེ་བ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་འགྲེལ་གཞུང་གི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་

སྐལ་མཉམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་ན་མི་འཐད་དེ། སུ་དང་པོའི་མཚན་གཞི་དེ། གནས་སྐབས་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ཆད་ཀྱང་དགེ་རྩ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་འབྱུང་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་དང་། སྔ་གཉིས་པའི་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀས་

སྐལ་མཉམ་གྱི་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱིན་གཉིས་ཀ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་བཞི་རྫི་ཚུལ་འདི་ནི་མི་དགེ་བ་ལ་རིགས་འགྲེ་སྦྱེ་དཔྱད་ན་ཤེས་སླའོ།། ༈ རྐྱེན་ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྐྱེན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། དམིགས་རྐྱེན་དང་

བདག་རྐྱེན་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་གཉིས་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་རྐྱེན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནི། དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པར་
འདོད་ལ། འོན་ཀྱང་ལ་ལར་རྒྱུ་དྲུག་དང་། ལ་ལར་རྐྱེན་བཞིར་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་བསྟུན་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་

སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །རྐྱེན་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནི། བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ལྔ་དང་། བྱེད་རྒྱུ་ནུས་ལྡན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་
ཐག་རྐྱེན་དང་། སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གསུམ་ཡོད་པ་

ལས། དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིའི་མཚུངས་པ་ཞེས་པ་ནི་

རྣམ་ཤེས་གཅིག་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་དང་། ཚོར་བ་གཅིག་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་

ཚོར་བ་གཅིག་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཕྱིའི་རྫས་མཚུངས་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཁམས་དང་ས་སོགས་རིས་དང་སྐལ་བ་མཚུངས་པ་ནི་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་རྫས་མཚུངས་ཤིང་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡང་སེམས་ཀྱི་

@55A ༄༅། །དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་རིམ་པར་ཤེས་ལ། གཟུགས་སོགས་གཞན་ལ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མི་འཇོག་གོ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དེ་ལ་ཡང་།

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་གང་རུང་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མ་འོངས་པ་མི་འཇོག་སྟེ། མ་འོངས་པ་ལ་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྔ་མ་ལྟར་ཐེར་རོ། །ཁྱེ་བྲག་སྨྲ་བས། མ་འོངས་པ་ལ་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་

མ་འོངས་པ་འདི་རྗེས་སུ་འདི་འབྱུང་ཞེས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་མཁྱེན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དྲུ་མ་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་འདིར་མང་བར་འགྱུར་བས་མ་བཀོད་དེ། ཤེས་པར་འདོད་ན།

འགྲེལ་པ་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ།། ༈ འདིར་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་

ཅན་དང་། སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་མུ་བཞི་དང་། ཡང་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་དང་། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་མུ་བཞི་བཤད་ལ།

དེ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། སེམས་ལ་མཚོན་ན།

སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ནི། སེམས་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་སེམས་ཀྱི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱིའི་

ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེ་བཞིན་དུ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག

པ་ཅན་གཉིས་ཀྱང་སྔ་ཕྱིར་འབྱུང་ཚུལ་མི་མཚུངས་སོ། །ཡང་། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་

གཉིས་སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ལ་

ནི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་འབྱུང་བ་མ་ཟད། དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་། སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ལ་ནི་དེ་དག་

གིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་དང་

@55B བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་། རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་

ཐག་རྐྱེན་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཙམ་ལ་ནི་

མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙོམས་འཇུག་གི་

ལྡང་སེམས་དེ་སྙོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་

ཕྱིར། རྩལ་དེ་དག་རྣམས་བློ་ལ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ཚིག་སྐྱོན་བཅད་དེ་སྨྲ་བཞི་འཇོག་རྩལ་ལ། སེམས་སྔོན་མའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི།

སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ལྡང་སེམས་དང་། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་

པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྡང་སེམས་ནི་སེམས་སྔོན་མ་འཇུག་སེམས་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྙོམས་འཇུག་གི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོད་ཀྱང་སེམས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་འཇུག་

སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཙན་ཡིན་ཏེ། འཇུག་སེམས་དེ་ལྷང་སེམས་ཀྱི་

མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྙོམས་འཇུག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱང་། གསུམ་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས། །ཞེས་འཇུག་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་

མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་དག་འཇུག་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པ་ཙན་ནི་

མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་སྙོམས་འཇུག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། སྨྲ་གཉིས་པ་སེམས་སྟོན་མའི་དེ་མ་ཐག་པ་ཙན་ཡིན་ལ། དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་

ཐག་པ་ཙན་མ་ཡིན་པ་ནི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་།

རྗེས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའི་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྗེས་

མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། སེམས་སྟོན་མ་དང་དེ་དག་གི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱིས་མ་

@56A ༄༅། །ཆོད་པའི་ཕྱིར་སེམས་སྟོན་མའི་དེ་མ་ཐག་པ་ཙན་ནི་ཡིན་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཙན་ནི་

མ་ཡིན་ནོ། །མུ་གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། སློམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་

པོ་དང་། སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་སེམས་སྔ་མའི་མཇུག་ཐོག་སུ་བྱུང་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ། སེམས་སྔོན་མས་

མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་སྔོན་མའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་

ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཞེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་སྔོན་མའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །མུ་བཞི་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། སློམས་འཇུག་ཉིས་ཀྱི་

སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྡང་སེམས་

ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་སློམས་འཇུག་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ལ། སེམས་སྔོན་མ་

འཇུག་སེམས་དང་དེ་དག་གི་བར་དུ་སློམས་འཇུག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་ཕྱིར།

སེམས་སྔོན་མའི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །[7]ཡང༔ མུ་བཞི་གཉིས་པ། སེམས་སྔོན་མའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། སློམས་འཇུག་སྔོན་མའི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་

ནི། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དང་། སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་

སྐབས་ཀྱི་སེམས་སྔོན་མའི་མཇུག་ཐོག་སུ་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་པར་མཆོད་པར་བྱུང་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་སེམས་སྔོན་མས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱས་པའི་

ཕྱིར། སེམས་སྔོན་མའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ནི་ཡིན་ལ། སྙོམས་འཇུག་སྔོན་མའི་

དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་སྙོམས་འཇུག་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མུ་གཉིས་པ་སྙོམས་འཇུག་སྔོན་མའི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་

པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་

@56B མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལས་ལྡང་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་སྙོམས་འཇུག་སྔོན་མའི་མཇུག

ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྙོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ནི་ཡིན་ལ། ཡང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་

སྙོམས་འཇུག་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མུ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལས་ལྡང་སེམས་དང་།

སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རང་ཉིད་དང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་

སྙོམས་འཇུག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཆོད་ཀྱང་། སེམས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པས་ན་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ནི་ཡིན་ལ། སྙོམས་འཇུག་སྔོན་མའི་འཇུག་གྲོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྙོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ནོ། །མུ་བཞི་པ་གཉིས་ཀ་

མ་ཡིན་པ་ནི། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྐྱེ་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་ཐོབ་པ་སོགས་དང་། སེམས་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཡང་མ་

ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ལ། སྙོམས་འཇུག་སྔ་མ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བས་སྙོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་ཤུགས་ལས། སེམས་གང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་མུ་བཞི་ཡང་བཞག་ཆོག་སྟེ།

འགོག་སྙོམས་ཀྱི་འཇུག་སེམས་དེ་ལྡང་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་། འགོག་སྙོམས་ཐ་མ་དེ་ལྡང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་ཀྱང་།

དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་སེམས་

བྱུང་སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས། སེམས་སེམས་བྱུང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་། སྙོམས་

འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་སོགས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལྔ་བུའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་སྙོམས་འཇུག

@57A ༄༅། །གཉིས་པོ་དེ་རང་ཉིད་སེམས་སྔོན་མ་འཇུག་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་ཉིད་སེམས་ཕྱི་མའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ

ནི་མེད་དེ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལ་ཞེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྙོམས་འཇུག་སྐད་

ཅིག་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་ལྡང་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ཀྱང་སེམས་སྔོན་མའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་

གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཕྱི་མའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདི་ཁོང་དུ་མ་

ཆུད་ན་མགོ་བོ་འཁོར་ཉེན་ཆེའོ། །༔ དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དབང་ཤེས་ལྔ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་དམིགས་རྐྱེན་ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་

པོ་ད་ལྟར་བ་རྣམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དུས་གསུམ་

པ་དང་དུས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ལ། དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་དམིགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའང་རིས་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དམིགས་རྐྱེན་དུ་

བསྡུས་སོ།། ༈ བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བདག་པོར་བཤད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། སྔར་བཤད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་

ཞེས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་བདག་པོའི་རྐྱེན་དུ་བཤད་དོ། །འོ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཅི་རིགས་པའི་དབང་དུ་

བྱས་ན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། གཞི་ལ་སྦྱར་ན་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཆོས་དེའི་བདག་རྐྱེན་

ལ་ནི་རང་མ་གཏོགས་པ་རང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དེའི་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་རྐྱེན་ནི། དམིགས་

བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་

པ་ལས། ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་རྐྱེན་ནི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱིའང་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་ལྡན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་

ཕན་ཚུན་བདག་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཡང་དམིགས་རྐྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །༄ རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག

@57B འགག་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྒྱུའི་རྐྱེན་ལྔ་ལས་ལྔན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་པོས་འབྲས་བུ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྐལ་མཉམ། ཀུན་འགྲོ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་པོས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དོ།

ཡང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ལ། དམིགས་རྐྱེན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ད་ལྟར་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བའམ། སྤྱིར་བཏང་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་

པ་ལས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁྱབ་མཐའ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་དྲུག་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ་ནས་སོ་སོར་དཔྱད་ན་ཤེས་སོ། །༄ བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་རྣམས་ལས་རྐྱེན་བཞིས་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་

པའི་ཚུལ་རྣམས་དང་། འབྱུང་ལས་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ལྔ། །འབྱུང་འགྱུར་རྣམ་གསུམ་ཕན་ཚུན་དུ། །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་གཅིག ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་རྣམས་

ནང་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་གང་དང་གང་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་རྩ་བ་ཉིད་ལ་ཊཱིག་འགྲེལ་ཞིབ་ཏུ་ཐེབས་

ན་ཤེས་པ་འདྲ་སླམ་རེ་ཞིག་མ་སྤྲོས་སོ། །༈ འདོད་ཡིད་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་སེམས་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་

དང་། ཉི་ཤུར་ཕྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སེམས་དང་

སེམས་བྱུང་དང་བཅས་པ་ལ་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་པ་དང་། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་བཞི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་གཉིས་སུ་མི་དགེ་བ་དོར་བས་

གསུམ་གསུམ་དང་། ཟག་མེད་སློབ་པའི་སེམས་དང་མི་སློབ་པའི་སེམས་གཉིས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །

དེ་དག་གང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གང་འབྱུང་བ་ནི་ཚེ་དྲུག་གམ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས་དྲུག་ནི། རྒྱུན་དང་། ས་མཚུངས་པ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་

དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་སྟེ་དྲུག

@58A ༄༅། །དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྤྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་ལས་ལྡང་བ་གཉིས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ན་བརྒྱད་དེ། དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བའི་ཚེ་སྤྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ

དང་། སྤྲུལ་པ་ལས་ལྡང་བ་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་

གྱི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི་དགེ་བ་ལས་དགེ་བ་སོགས་རིས་འདྲ་བ་དང་། ས་མཚུངས་པ་ནི་རིས་མི་མཐུན་ཀྱང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་འདྲ་བ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི། གོང་མའི་
དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག

ལས་ལྡང་བའི་ཆོ་ནི། གོང་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ལས་ལྡང་བའི་ཆོ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ནི་འཆི་སྲིད་ནས་བར་སྲིད་དང་། བར་སྲིད་ནས་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་
མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆོ་དང་། སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བ་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་

གང་རུང་གི་སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོའོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ནི་ཤེས་སླ་བ་མ་ཟད་འོག་མ་རྣམས་འཆད་པའི་ཁོངས་ནས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། ས་མཚུངས་
ཀྱི་ཆོ་ནི་རང་སའི་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་མ་གཏོགས་གཞན་

འདོད་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་འདོད་པའི་དགེ་མི་དགེ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དང་། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོག་སུའང་རང་ས་སོ་སོའི་

སེམས་གསུམ་ཅར་འབྱུང་ངོ་། །7སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོས་མི་མཚུངས་པ་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་གི་

མཇུག་ཐོགས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་ལས་ཟག་མེད་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་

ཆེ་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་། གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་སྐྱེས་ཐོབ་གཉིས་ཀ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་དང་། འདོད་

@58B པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ངོ་། །7ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་པའི་ཆེ། འཆི་སྲིད་ནས་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཞེས་པའི་འཆི་སེམས་ནི་ས་དེ་དང་དེའི་རང་སའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། འདོད་པ་ན་མི་དགེ་བ་དང་། ས་གསུམ་ཅར་ན་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་རྣམ་སྨིན་

སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་དང་། འདོད་གཟུགས་གཉིས་སྤྱོད་ལམ་པའི་སེམས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། ཟག་མེད་གཉིས་དང་། དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་། བཟོའི་གནས་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སེམས་རྣམས་འཆི་

སེམས་ལ་མི་འབྱུང་ངོ། །དེ་ཡང་ས་འོག་མ་ནས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་འཆི་སེམས་ལ་རང་སའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་

དང༌། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པ་ཅི་རིགས་འབྱུང་བ་ལས། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འཆི་སེམས་ལས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་
གོང་མ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་འཆི་སེམས་ལ་ནི་བསྒྲིབས་

ལུང་མ་བསྟན་ཡང་འབྱུང་ངོ། །མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གཉིས་ལས་གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་མ་གཏོགས་སྤྱོད་ལམ་པ་མེད་དོ། །རང་ས་ནས་རང་སར་སྐྱེ་པའི་འཆི་
སེམས་ལ་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་དང༌། དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་རང་སའི་

སེམས་དགེ་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ། །བར་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེས་སེམས་ལ་ནི་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་དེའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེ་བའི་
སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ན། མི་དགེ་བ་དང༌། བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་

གང་རུང་དང༌། གོང་མ་གཉིས་ན་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནའོ། །སློམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་གོང་མའི་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལས། འོག་མའི་དགེ་བ་འབྱུང་སྟེ།

དེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་སྐྱེས་ཐོབ་གཉིས་

ཀ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚེ་བརྒྱད་དུ་ཕྱི་བའི་སྐབས་ཀྱི། སྤྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་གཉིས། །ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་

@59A ༄༅། །བྱུང་གི་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་གང་རུང་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། སྤྲུལ་པ་ལས་ལྡང་པའི་ཚེ་ན། སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་འབྱུང་སྟེ། སྤྲུལ་པ་ལས་ལངས་ནས་ངེས་པར་

བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མཇུག་ཐོག་སུ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་ཡིན་ལ། དགེ་བ་ལས་ས་མི་མཚུངས་པ་གོང་འོག་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་འབྱུང་བ་ཡང་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་ཡིན་ནོ། །

7འབྱུང་ཚུལ་དེ་དག་བློང་ངེས་པར་བྱས་ནས་སེམས་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཇི་ཙམ་འབྱུང་བ་ནི། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་དགུ་

འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་བཞི། སྙོམས་འཇུག་གི་ཚེ་རང་སའི་སྦྱོར་བྱུང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་

དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཏེ་སྡོམ་པས་དགུའོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཚའམ་དུས་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བའི་གྲངས་མང་མཐའ་བཟུང་བ་ལས།

དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ནི་སེམས་དགུ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་བཞོག། དེ་དག་ལས་སེམས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ལས་གཟུགས་མེད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མེད་དེ། དེ་གཉིས་རིང་བ་བཞིས་རིང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་

སོགས་གང་ཡང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་གཟུགས་མེད་སྙོམས་འཇུག་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད་སེམས་མི་འབྱུང་བས་རྟེན་རིང་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་རགས་པ་དང་གཟུགས་མེད་ལ་ཞི་བར་མི་བལྟ་བས་རྣམ་པ་རིང་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པས་

དམིགས་པ་རིང་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་འདོད་པའི་གཉེན་པོས་རིང་བའོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་གཟུགས་མེད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་འདོད་ནའང་།

@59B ༄༅། །ཕྱིར་རོ། །7འདོད་པའི་དགེ་སེམས་རང་ཉིད་ནི་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆོ་རང་སའི་བཞིའི་མཇུག་དང་། སློམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་དང་། སློམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་འདོད་པའི་དགེ་བ་ལ་ནི་སྦྱོར་བྱུང་དུ་མ་ཟད་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དེ་སེམས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་འདིར་འདོད་པའི་རང་ས་ལས་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་སྤྲུལ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་གྱི་སྤྲུལ་སེམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ངེས་པར་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །7འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་ཟག་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བཅུ་ཆར་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་སྤྲུལ་སེམས་མ་གཏོགས་པའི་རང་སའི་བཞི་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆེ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་ན་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་

ནུག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ལས་ནི་བཞི་པོ་ན་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་བཞི་པོ་

མ་གཏོགས་གཞན་མི་འབྱུང་བ་ནི་དཔྱད་པས་ཤེས་སོ། །7འདོད་པའི་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཡང་མི་དགེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །7འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་

སེམས་ནི་སེམས་ལྔའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་རང་སའི་བཞི་དང་། སྤྱུལ་པ་ལ་འཇུག

པའི་ཚེ་།གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་གི་རྗེ་སུ་འདོད་པའི་སྤྱུལ་སེམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་བདུན་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་

མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་རང་སའི་བཞི། སྤྱུལ་པ་ལས་ལྡང་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་། འདོད་པ་ནས་

གོང་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་འཆི་སེམས་ཉམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པའི་རྗེས་སུ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་གཉིས་ཉམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། 7གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱི་

མཇུག་ཐོགས་སུ་ནི་སེམས་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་རང་སའི་གསུམ། སྙོམས་འཇུག་ལས་

@60A ༄༅། །ལྡང་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་དགེ་བ། སྤྱུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་སྤྱུལ་སེམས་པོ་ན། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་

བསྒྲིབས་སེམས་གཉིས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་

གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ལས་རང་སའི་ལུང་མ་བསྟན་འབྱུང་ཚུལ་ཡང་། དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་རང་སའི་མ་
བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གསུམ་ག་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ལས་སྤྲུལ་སེམས་ལས་གཞན་གཉིས་

དང་། བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ནི་དགེ་བ་སྐྱེས་སྦྱོར་གཉིས་ཀའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་རང་ཉིད་ནི་སེམས་དགུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་སུ་མཚུངས་
ཀྱི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ་ལས་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་དང་། སྤྲུལ་

པ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་སྤྲུལ་སེམས་ལས་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་
ཐོགས་དང་། སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་ཀྱི་

རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་རང་སའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལས་འབྱུང་བའི་ཚེ། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ནི་རང་སའི་སྤྲུལ་སེམས་ཁོ་ན་ལས་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་

གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་ལ། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པ་མ་གཏོགས་

སྤྲུལ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །[7]གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་ནི་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་མ་གཏོགས་རང་སའི་སེམས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་སྤྲུལ་

སེམས་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཆི་སེམས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་དེ་ལས་སེམས་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་

@60B མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་སེམས་གཉིས། སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཞིར་བཅོའ་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། [7]གཟུགས་ཀྱི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ནི་རང་སའི་སེམས་གསུམ་པོ་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་མ་གཏོགས་སེམས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་ལ། རང་སའི་གསུམ་གྱི་རྗེས་

སུ་འབྱུང་ཚུལ་ཡང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་གཉིས་སྤྲུལ་སེམས་མ་གཏོགས་ཕན་ཚུན་དང་། ས་མཚུངས་ཀྱི་ཚེ་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་གི་

རྗེས་སུ་མ་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་གསུམ་ཆར་དང་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྲུལ་སེམས་མ་ཡིན་པའི་

གཞན་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་ལས་སེམས་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆོ་རང་སའི་གསུམ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆོ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་སེམས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་བཅས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་

[7]ཇི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་རང་སའི་གསུམ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལས་དྲུག་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཡང་དེ་དང་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་གཅིག་པུ་མ་གཏོགས་མེད་པ་དང་། ཉིང་

མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆོ་གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ཙམ་མོ། །[7]གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་ལས་སེམས་དགུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་ཆོ་དགོ་པ་གཉིས་ཀ་ཕན་ཚུན་དྲུག། ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆོ་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བ་སྟེ་རང་སའི་གསུམ་

དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་སྦྱོར་བྱུང་ཐོན་ལས་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཆོ་སྦྱོར་བྱུང་ཐོན་ལས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཐོན་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་

བའི་ཚེ་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ལས་འདོད་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་འབྱུང་

པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་དེ་ནི་སེམས་དྲུག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་དགེ་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དང་། ས་མཚུངས་ཀྱི་ཚེ་བསིབས་སེམས་ལས་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། མ་
བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ལས་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཁོན་འབྱུང་སྟེ། རང་སའི་སེམས་གསུམ་

@61A ༄༅། །གྱི་རྗེས་སུ་དང་། སློམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་ཁོན་འི་རྗེས་སུ་གཟུགས་མེད་ཀྱིའང་སྦྱོར་བྱུང་ཁོན་དང་། སློམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་ན་ཟག་མེད་གཉིས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་ཁོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་

ལུང་མ་བསྟན་ལས་སེམས་བདུན་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས།
སློམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཁོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱང་སེམས་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་ཀྱི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདོད་

གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་གཉིས་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྨིན་

སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། (~SLO)བ་པའི་སེམས་ནི་བཞི་ལས་འབྱུང་སྟེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་གསུམ་ལས་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་
སློབ་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སློབ་སེམས་དེ་ལས་སེམས་ལྔ་འབྱུང་སྟེ། སྙོམས་

འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་སློབ་སེམས་རང་ཉིད་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་སློབ་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་སུ་མི་སློབ་པ་ཟད་
པ་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིར་སློབ་སེམས་ཀྱི་ལྡང་སེམས་ལ་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་སྦྱོར་

བྱུང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ཡང་། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། (~MI)སློབ་པའི་སེམས་ནི་ལྔ་ལས་འབྱུང་སྟེ། སྙོམས་པར་འཇུག་
པའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་གསུམ་པོ་ཁོ་ན་ལས་དང་། སློབ་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་

ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་མི་སློབ་པ་རང་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མི་སློབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་ནི་བཞི་འབྱུང་སྟེ། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་

གཉིས་ཀ་དང་། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་མི་སློབ་པ་རང་ཉིད་

@61B རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚེ་མི་སློབ་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སློབ་པའི་སེམས་འབྱུང་བས་ལྔ་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མི་སློབ་པའི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སློབ་སེམས་འབྱུང་བའི་ཉེས་

པ་མེད་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། འོན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་གསུམ་དང་། བདུན་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ནི་སྤང་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གནོད་བྱེད་ནི་དངོས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཕྱིར་མི་འོངས་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་

ཉམས་པ་ན་སློབ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བས་ན་སློབ་སེམས་ལས་སེམས་དྲུག་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་གོང་དང་མཚུངས་སོ། །འོ་ན། བྱེ་སྨྲའི་རང་ལུགས་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་ཞེ་ན། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཉོན་མོངས་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཁ་མའི་

གནས་སྐབས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བའམ། ཡང་ན། སྐབས་འདིར་ཚེ་དྲུག་གམ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཞིར་བཞག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་

ཚེ་ཞེས་པ་མ་བགྲང་པའི་ཕྱིར་མ་ཁྱབ་ཞེས་སྨྲོའོ། །ཡང་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་མཛོད་པའི་རྒྱན་དུ། སེམས་

རེ་རེའི་མཇུག་ཏུ་འདི་ཙམ་འབྱུང་སོགས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། ཚེ་དུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་

ན། སེམས་རེ་རེའི་རྗེས་སུ་སེམས་བཅུ་གཉིས་ལས་ཇི་ཙམ་འབྱུང་དང་། རང་ཉིད་སེམས་ཇི་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་དཔྱད་པའི་ཚེ། ཚེ་

དུག་གི་ནང་ནས་མང་མཐའ་ཚེ་ལྔ་ལས་དུག་ཆར་ཚང་བ་མི་སྲིད་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ལས་སེམས་གཞན་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་བ་མང་ཕོས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་ཚེ་དུག་

ལས་སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བ་མཚང་ཞིང་། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ལྟུང་བ་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་

ལས་དགུ་འབྱུང་ཡང་། དེ་ལ་ཡང་སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་གཉིས་ཀ་མ་ཚང་བ་སྐྱེ་གཞན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །འདིར་ལྡང་སེམས་ལ་དཔྱད་པ་

ལ། འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ། མི་ལྡོག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ལྡང་སེམས་ནི་

@62A ༄༅། །གོམས་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་པ་དང་། འདོད་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ས་པའམ། སྲིད་རྩེར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་སྲིད་རྩེའི་ས་པས་ལྡང་

ངོ། །ས་ལྷག་མ་རྣམས་སུ་ནི་ལྡང་སེམས་རང་གིས་པ་ཕོན་སྟེ། གཞན་གྱིས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ཕོནས་སླུབ

དགེས་ལ། རང་གིས་པ་ནི་རང་གིས་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གོང་དུ་སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་

འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བ་ཡང་མི་ལྡོགས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སློབ་སེམས་དང་།

མི་སློབ་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་བ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་

བསྡོགས་ལས་ལྡང་བ་ཕོནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། དངོས་གཞིས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་

དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་གི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་སེམས་ཏེ་འོན་ཀྱང་དཔྱད་དོ།། ༈ བཅུ་གཉིས་དེ་དག་ཉི་ཤུར་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

སེམས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལས་ཉི་ཤུར་ཕྱེ་ཚུལ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་སྐྱེས་ཐོབ་སྦྱོར་བྱུང་

གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་། འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ། བཟོ་སེམས། སྤྲུལ་སེམས་ཏེ་བཞི། གཟུགས་ན་གཟོ་སེམས་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་དུ་ཕྱེ་

བ་དང་བཅས་པའི་ཉི་ཤུར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་པ་ན་དགེ་བའི་སེམས་གཉིས། མ་བསྒྲིབས་

ལུང་མ་བསྟན་བཞི། མི་དགེ་བ་དང་། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་བརྒྱད། གཟུགས་ན་དགེ་སེམས་གཉིས། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་དྲུག །གཟུགས་མེད་ན་དགེ་སེམས་གཉིས། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་། བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་བཞི་སྟེ་ཁྲོན་

བསྡོམས་པས་བཅོ་བརྒྱད། དེའི་སྟེང་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་བསྣན་པས་ཉི་ཤུའོ། །འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་གང་གི་མཇུག་ཏུ་སེམས་ཇི་ཙམ་འབྱུང་བའང་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཡི་གེས་འཇིགས་པ་མ་ཟད། སེམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་དེའི་ཚུལ་ཉིད་ལ་བརྟགས་

@62B ན་ཤེས་པར་སླ་སྟེ། དཔེར་ན། འདོད་སེམས་དགེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་སའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས་དང་། ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་སྐྱོལ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་རང་སའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བགྲང་ན་སེམས་ཉི་ཤུའི་

ནང་ནས་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བས་མཚོན་ཏེ་གཞན་དག་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་བས་མ་བྲིས་སོ། །སེམས་བཅུ་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཁྱབ་གང་ཆེ་ན། བཅུ་གཉིས་ཁྱབ་ཆེ་སྟེ། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་

བསྟན་བཞི་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གཞན་དག་ཡོད་པ་རྣམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་

འདུས་ལ་ཉེ་ཤུར་མ་འདུས་པར་བཞེད་དོ།། ༈ ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སེམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་གཉིས་གང་རུང་མངོན་དུ་གྱུར་ན་སེམས་དྲུག་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་

ཅན་མངོན་དུ་གྱུར་ནའང་དྲུག་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མངོན་དུ་གྱུར་ན་གཉིས་སྐྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། སྐྱེ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་དང་ཡོངས་ཉམས་དང་། །དགེ་བའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ། །སེམས་དེ་ལྡན་པ་མིན་ལས་སྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་

པ་ལྟར་ཚེ་ལྡིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་དང་། གོང་མ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་དང་། ས་དང་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚེ་དང་། དགེ་རྩ་ཆད་པ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་སྟེ་ལྡིའོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་

མོངས་ཅན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་སེམས་དྲུག་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། གོང་མ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། བསྒྲིབས་སེམས་གང་རུང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་

མོངས་ཅན་གཉིས་དང་། འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐོབ་པ་གསར་དུ་འབྱུང་། འདོད་པར་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ཟེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་

ཅན་གྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ན་ཡང་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་གསར་དུ་ཐོབ། འདོད་པའི་མི་དགེ་བས་དབྲ་བཙོམ་པ་ལས་ཉམས་པ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཁམས་གོང་མ་

གཉིས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་གཉིས། སློབ་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་རྣམས་གསར་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དོན་བསྡུ་ན་འདོད་ཉོན་གསར་

@63A ༄༅། །དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་གཉིས། འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། སློབ་པའི་སེམས་ཏེ་དྲུག་པོ་ཅི་

རིགས་པའི་ཐོབ་པ་གསར་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན།

སེམས་གཞན་རྣམས་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་ལྡན་པ་ལས་མཐའ་དག་དུས་མཉམ་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། ཐོབ་པ་ཡང་དུས་ཅི་རིགས་པར་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ལས་སེམས་དྲུག་དུས་

གཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ། དེ་ལྟར་ན། སྔོར་

འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་སེམས་དྲུག་གི་ཐོབ་པ་སྔར་མི་ལྡན་པ་ལས་གསར་དུ་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་དྲུག་ཀ་ཅིག་

ཆར་རྙེད་པ་མིན་གྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་དང་པོར་མངོན་དུ་གྱུར་ན་ཅི་རིགས་ནས་

དྲུག་གི་རྙེད་པ་འབྱུང་རུང་ལ་རྩིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགའ་ཞིག་ཏུ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ། འདོད་པའི་དགེ་མི་དགེ་གཉིས།
ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྒྲིབས་པ་གསུམ། སློབ་པ་ཟག་མེད་དེ་དྲུག་གི་ཐོབ་པ་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་

དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་གཉིས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་གཉིས། སློབ་པ་
ཟག་མེད་དེ་དྲུག་གི་ཐོབ་པ་ཅིག་ཆར་རྙེད་ཅེས་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། རྒྱུན་ལྡན་བཞིན་པ་ལ་

བསམ་ན་དེ་བཞིན་ཡིན་རུང་། སྐབས་འདིའི་ཐོབ་རྒྱུལ་ནི། གོང་གི་འགྲེལ་པའི་ལུང་དུ། སེམས་དེ་ལྡན་པ་མིན་ལས་རྙེད། །ཅེས་སྔར་མི་ལྡན་པ་ལས་གསར་དུ་རྙེད་པ་ལ་རྩི་བ་ལས་ལྡན་
བཞིན་པ་བགྲང་པ་མ་ཡིན་པས། དེས་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་

པའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྔར་ནས་ལྡན་བཞིན་ལས་གསར་དུ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་ཚེ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་གསར་དུ་

སྙེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྔར་ནས་ལྡན་བཞིན་པ་ལ་རྟེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་

@63B ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་ཡང་ལྡན་པས་བདུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྙེད་པ་དང་། སློབ་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་ཡང་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་བསྣན་པས་དྲུག་ཅིག་ཅར་དུ་སྙེད་པར་འདོད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན་མི་འཐད་དེ། ཁམས་གསུམ་

པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །དྲུག་དང་དྲུག་དང་གཉིས་སྙེད་དོ། །ཞེས་དང་། སློབ་པ་ལ་བཞི། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སེམས་དྲུག་གསར་དུ་སྙེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཅི་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་

ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་མངོན་འགྱུར་བ་དེ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་ཏེ་བཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་

སེམས་དང་། སློབ་སེམས་གཉིས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་སྔ་སྟོམ་པས་སེམས་དྲུག་གསར་དུ་སྙེད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན་གཉིས་གསར་དུ་

 རྙེད་དོ། །ཉོན་མོངས་དེས་དག྄་བཅོམ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དེ་ཉིད་

དང་། སློབ་སེམས་གསར་དུ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་རྒྱུན་ལྡན་བཞིན་པ་ལ་བསམ་ན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་གཉིས་དང་། སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་དང་ཡང་ལྡན་པས་ན་དེ་དག་ཀྱང་

བགྲང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།། ༈ གཟུགས་སྐྱེས་དགེ་ལ་གསུམ་དག་གོ། ཞེས་པ་འདི་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག

གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེས་དགེ་བ་ཞེས་པ་འདོད་པའི་

རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་གཞིའི་དགེ་བ་ལ་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་

ལས༑ འདོད་པ་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་

དང་། སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་རྣམས་སྔར་ནས་ལྡན་བཞིན་པ་ལས་གསར་

@64A ༄༅། །དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ལ། ལྡན་བཞིན་པ་ལ་བསམ་ན་ནི་བསྒྲིབས་སེམས་ཡང་མངོན་དུ་གྱུར་པས་བཞི་ཐོབ་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་

ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སེམས་བཞི་གསར་དུ་ཐོབ་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ནས། སླར་ཡང་

སེམས་གསུམ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་དོན་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་པོར་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་
དངོས་གཞིའི་དགེ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན། དངོས་གཞིའི་དགེ་བ་དེ་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་

གཉིས་ཏེ་གསུམ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ།། (~SLO)བ་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཚེ་ཅི་རིགས་པར་སེམས་བཞི་གསར་དུ་རྙེད་དེ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཚེ་སློབ་སེམས་རང་ཉིད་དང་།
ཟག་མེད་མི་ལྡོག་མེད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་དང་།

འཕགས་ལམ་ཟག་མེད་ས་དྲུག་གང་རུང་གིས་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་རྣམས་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་ལྷག་
མ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་དང་། མི་སློབ་པའི་སེམས་དང་། ཁམས་གསུམ་

གྱི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་དག་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་རང་རང་གི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་གཞན་དུས་མཉམ་དུ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དེ། ལ་ལ་ནི་སྔར་ཐོབ་

ཟིན་ལ། ལ་ལ་དེའི་ཚེ་མ་ཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སེམས་བཅུ་གཉིས་པོ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་

དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་པ་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། མི་སློབ་པའི་ཚེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐེ་སྐྱེད་པའི་ཐོབ་པ་སྔར་སྐྱེས་འབྱུང་བ་གོང་དུ་ཐོབ་པའི་རྣམ་བཞག་གི་
སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་ནི། །མཁས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་དགུ་རྟེན་བརྗོད། །དགེ་བའི་སེམས་ལ་དྲུག་ཡིན་ཏེ། །ལུང་མ་བསྟན་ལ་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་རྟེན་
ཙུལ་སྟོམས་པ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་

@64B འདོད་པའི་བཞི་དང་། གཟུགས་ཀྱི་གསུམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས། ཟག་མེད་དང་དགུ་ཅི་རིགས་པར་གསར་དུ་རྟེན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་
པའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ། སྤྲུལ་སེམས་གཉིས། ཟག་མེད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲང་ན་དྲུག་དང་། སོ་སོར་

ཕྱེ་ན་བདུན་གསར་དུ་རྟེན་པ་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་རང་རང་གི་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་གསར་ཐོབ་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་

ཞར་ལ་སེམས་ཉི་ཤུ་རང་གཞན་གང་གིས་རྙེད་ཚུལ་ཟུར་ཙམ་བརྗོད་ན། སེམས་ཉི་ཤུ་ལས་རང་ཁོ་ནས་རྙེད་པ་དགུ་

ཡོད་དེ། སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དྲུག་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་གཉིས། མི་སློབ་པའི་སེམས་དང་དགུ་སྟེ། དེ་དག་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཚེ་རང་རང་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་སེམས་

གཉིས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཏེ་བཞི་པོ་ནི་གཞན་ཁོ་ནས་གསར་དུ་རྙེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས། སློབ་པའི་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རྙེད་ལ། གོང་མའི་སྐྱེས་ཐོབ་གཉིས་ནི་ཁམས་རང་རང་དུ་ཉིད་

མཚམས་སྦྱོར་བའི་བསྒྲིབས་སེམས་ཀྱིས་རྙེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་གཉིས། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྒྲིབས་སེམས་གཉིས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་། སློབ་སེམས་ཏེ་བདུན་ལ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་གསར་དུ་རྙེད་པ་ཡོད་དེ།

འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་མཚམས་སྦྱར་ན་རང་གིས་རྙེད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གཞན་གྱིས་རྙེད་

ཅིང་། དགེ་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཚེ་ཆོས་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི། ལས་འབྲས་ལྷ་བུར་ཡོད་མེད་སྙམ་པ་ཙམ་གྱི་ཐེ་

ཚོམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཡང་དགེ་མཚམས་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ལ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དགེ་བའང་སྲིད་པས། དེས་དགེ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་རང་གིས་རྐྱེན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་

བ་དང་མཚུངས་ལ། སྦྱོར་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དགེ་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ། དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་ལ་རང་རྐྱེན་དང་

@65A ༄༅། །གཞན་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་དགོས་སོ། །འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་ནི་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་རང་དང་། ཅིག་ཤོས་གཞན་གྱིས་རྐྱེན་པ་དང་། གོང་མའི་

བསྒྲིབས་སེམས་གཉིས་ཀྱང་རང་གིས་དག྄ྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཚེ་རང་དང་། འོག་མའི་ཉོན་

མོངས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་ཚེ་གཞན་རྐྱེན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བྱུང་ཡང་གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྡོགས་གསར་དུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་རང་རྐྱེན་དང་། སློབ་སེམས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཚེ་

གཞན་རྐྱེན། སློབ་སེམས་ཡང་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཚེ་རང་རྐྱེན་དང་། དག྄ྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ་

གཞན་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གནས་གཉིས་པ་འདི་ནི་མཛོད་གནས་གོང་འོག་ཀུན་ལ་བལྟ་བའི་མིག་ལྟ་བུ་དང་། གནད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྤྲོས་ཏེ་བཤད་

ངོ། །དབང་པོའི་རབ་དབྱེ་འདུས་བྱས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། །རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ལ་སོགས་པའི། །

དཀའ་གནད་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བའི་ལེགས་བཤད་འདི། །མངོན་པའི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱ་ཕྱིར་སྤེལ། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་དབང་པོའི་སྣང་བ་ལས་དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གནས་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།། །།